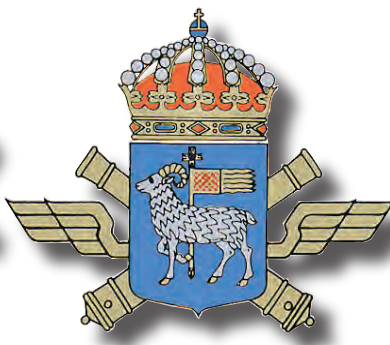
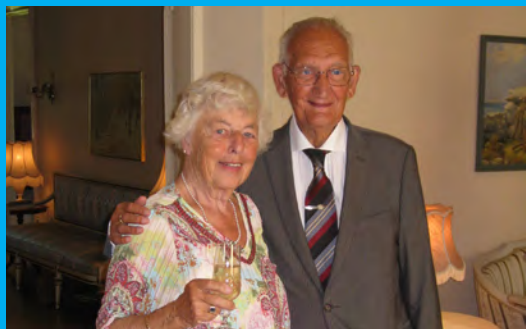

P 18 • A 7 • Lv 2 • KA 3 Kamratföreningars Tidskrift ♦ Utgåva för 2015

P 18 kf

sid 21-32

A 7 kf

sid 33-42

Lv 2 kf

sid 43-49

KA 3 kf

sid 50-59

Gotlands Försvarsmuseum

sid 11-20

Gotlandsgruppen, 18.Strdsgrp, F 17 G

sid 2-10, 60

Året då Gotland hamnade i fokus

I maj fick vi en hint vad som komma skulle i och med försvarsberedningens rapport där Gotlands betydelse framhölls. Efter det kom försvarsuppgörelsen där vi fick klart för oss att det kommer att bli ett nytt förband på Gotland, ett stridsvagnskompani. När så försvarsbeslutet kom i juni kunde vi konstatera att det blir en stor satsning på Gotland. Försvarsbeslutet innehåller tre delar som rör Gotland: en stridsgrupp bestående av ett mekaniserat skyttekompani med stridsfordon 90 och ett stridsvagnskompani med stridsvagn 122 (de vagnar som redan nu finns förrådsställda på Gotland), en framskjuten ledning etableras på Gotland samt att Gotlandsgruppen skall förstärkas personellt för att medge stöd till utökad övningsverksamhet på Gotland.

Förberdelser pågår nu i ett mycket högt tempo för att verkställa försvarsbeslutet. Redan den 9 november fick vi chef för stridsgrupp Gotland (eller 18.stridsgruppen som den kallas) i form av överstelöjtnant Stefan Pettersson (tidigare P 18) som kommer att tjänstgöra på P 4 i Skövde som har ansvaret för att upprätta förbandet.

Intresset för Gotland har varit enormt under året i form av otaliga besök från media, besök av politiker, fältövningar, övningar och försvarsplanläggning. Gotlandsgruppen har hamnat mitt detta intresse och förutom att genomföra ordinarie verksamhet har gruppen och Hemvärnsbataljonen stöttat och deltagit i de flesta av dessa aktiviteter.

Gotlandsgruppen har genomfört en krigsförbandsövning (KFÖ) med Gotlands Hemvärnsbataljon och en särskild övning förband (SÖF) med Insatskompaniet, mycket bra övningar som jag tror alla var nöjda med, inte minst Rikshemvärnschefen, brigadgeneral Roland Ekenberg som genomförde inspektion under KFÖ:n. Under SÖF hade vi två grupper Estniska Hemvärnssoldater som ingick i kompaniet med gott resultat. Tillströmningen till Gotlands Hemvärnsbataljon är något högre än vanligt, främst med personal som har en värnpliktsbakgrund, detta är mycket positivt då vi kan hålla bataljonens numerär på minst nuvarande nivå.

Hemvärnet fortsätter att vara mycket efterfrågat för att genomföra bevakningsuppdrag av ammunitions- och vapentransporter, militära flygplan och fartyg. Många av de förband som övar eller genomför fältövning eller försvarsplanering på Gotland vill genomföra samövning och samverkan med Hemvärnet. Under den senaste stora övningen i november skedde till och med samverkan mellan Hemvärnet och specialförband. Att inriktningen nu är nationellt försvar och att Gotland är i fokus är mycket tydligt.

Årets grundläggande militära utbildning (GMU) hade fler rekryter än vanligt, 36 stycken, tyvärr väldigt få gotlänningar (kanske väljer gotlänningarna att genomföra utbildningen på fastlandet?). Årets GMU är den sista i den här formen, nästa år sker inryckningen i februari och är en del i en sammanhållen grundutbildning som är 17 veckor lång för en skyttesoldat i Hemvärnet.

Jag ser fram emot etableringen av stridsgrupp Gotland som jag tror kan innehålla stora möjligheter för Gotlands Hemvärn i form av rekrytering, samövning och stöd med instruktörer till våra övningar.

Inom ramen för etableringen av stridsgruppen pågår en diskussion kring lednings och lydnadsförhållanden på Gotland, ett förslag var att Gotland skulle överföras till Livgardet i Kungsängen. Jag hoppas att vi får kvarstå under Amfibieregementet som ger oss ett fantastiskt bra stöd med instruktörer och vi känner oss allmänt väl ompysslade av Amfibieregementet.

Året har varit spännande och utmanande för Gotlandsgruppen och Gotlands Hemvärnsbataljon, det mest tyder på att nästa år blir minst lika spännande.

**ÖVERSTELÖJTNANT
HANS HÅKANSSON**
CHEF GOTLANDSGRUPPEN

"Försvarsmaktens chefsfältövning" på Gotland 11-13 maj. Övningen samlade alla högre militära chefer samt ett stort antal GeneralDirektörer från samverkande myndigheter samt landshövdingen på Gotland. På bilden får gruppen en orientering om Visby hamn, bl a syns ÖB och Chefen Insats till vänster i ledet och Cecilia Schelin Seidegård längst t v. Att ÖB förlägger sin chefsfältövning till Gotland understryker Gotlands betydelse.

FOTO FÖRSVARSMAKTEN

Intensiv militär utbildning

Årets GMU, Grundläggande Militär Utbildning, ryckte in den 17 augusti och ryckte ut den 13 november. 13 veckor av intensiv militär utbildning.

Årets pluton innehöll 36 rekryter, de kallas så och de är inte fast anställda och inte värnpliktiga, dom är rekryter. Av dessa 36 rekryter är fyra från Gotland, en från Örnsköldsvik och resten från Stockholmstrakten, 27 killar och 9 tjejer. Plutonen har varit förlagd på Tofta skjutfält, i kasern Hallbro som vi har beskrivit tidigare. Rekryterna har en ekonomisk ersättning om 4500:- skattefria kronor per månad samt fri kost, logi och fria hemresor.

Maten, lunch och middag, kommer lagad från f.d. Whitstjärna, numera Visborg, medan frukost och kvällsskaffning får man fixa till själv av levererade råvaror.

Dessa 36 rekryter har alla genomgått en mönstring, i likhet med äldre tiders mönstring, och efter godkännande blivit placerad i någon av dessa kategorier: Hv Bevakning, Hv Insats eller Hv Gruppchef. Alla kategorier finns i årets GMU.

Om man jämför dessa rekryter med äldre tiders värnpliktiga så märks en stor skillnad, dessa grabbar och tjejer är frivilliga! Motivationen till tjänsten är därefter. Alla gör sitt yttersta och alla vill, på ett eller annat sätt, fortsätta inom Försvarsmakten.

Plutonchef för denna GMU är kapten Johan Willemo. Han har minst sagt ett bra befälsläge på plutonen. Vad sägs om ytterligare fyra kaptener, två löjtnanter och en fänrik. Riktigt så var det ju inte förr i tiden. Detta befälsläge medger att man kan hålla ett högt tempo med bra kvalitet i utbildningen, vilket är nödvändigt, rekryterna skall ju lära sig allt på bara 13 veckor. ligger på enskild soldat med lite nosande på gruppens strid.

Ny GU på upp till 12 månader, redan 2016

Denna sista GMU, den nionde vid Gotlandsgruppen, kommer att efterträdas av en "Ny Grundutbildning" med tidsspannet 4-12 månader. Start februari 2016, rekryteringen har dock startat redan nu. Verksamheten kommer att bedrivas vid alla kvarstående förband och utbildningsgrupper. För Gotland del kommer numerären att begränsas till 40 personer, jag gissar att det hänger ihop med antalet sängplatser i Hallbro.

En stolt plutonchef, kapten Johan Willemo.

Kapten Bengt Boman reder ut begreppen inför dagens skjutövning med 1. och 4. grupp.

Två av plutonens fyra gotlänningar. Till vänster Andreas Hallin från Visby och till höger Rikard Kolmodin från Hörsne.

Jag besökte årets GMU en dag i slutet av oktober på skjutbanan. Det sköts både på A- och B-banan. Fick ett tillfälle att prata med två av de fyra gotlänningarna, Andreas Hallin från Visby och Rikard Kolmodin från Hörsne. Båda två anmälde att det fanns ett stort mått av nyfikenhet att prova på detta samt att man hade äldre kamrater som bara talat väl verksamheten. Båda två hade ett intresse av att fortsätta, Andreas vill gärna till Livgardet och Rikard vill gärna till Hv, båda två kan tänka sig att söka till Stridsgrupp Gotland. Klart med två man tycks det! Då är det bara resten kvar.

TEXT OCH FOTO LARS-GÖRAN NYBERG

HKP 16 hoverar vid den gotländska kusten landsätta trupp ur SOG.

Luftvärnet med 130 fordon kör i land.

TOLO i Slite, en dimmig lördagmorgon, efter marsch från Tofta.

Anders Eckerberg, chef hemvärnsbataljonen, vid TOLO i Slite

Övning i november

På ön övade pansarförband från P 4 på Tofta och i Slite med marsch genom Visby. Underhåll och logistik, ammunition och drivmedel, skötes av förband från T 2. På södra Gotland fanns 61. luftvärnsbataljonen från Lv 6, tilltransporterat med båt och flyg. Marinen deltog med 2. Sjöstridsflottiljen och Flygvapnet deltog med enheter från F 17. Hökvarteret med arméchefen, generalmajor Anders Brännström, i spetsen följde övningarna. Specialförbandet SOG (Särskilda operationsgruppen) gjorde sitt.

Gotlands Hemvärn fanns på plats hela tiden med bevakning och skydd av de tillförda förbanden samt övervakning i olika grad och utsträckning över tiden. Hemvärnet genomförde också övningar i egen regi.

Detta var den största militära övningen på Gotland sedan 2010.

TEXT GÖRAN HELLSTRÖM

FOTO FÖRSVARSMAKTEN, STEFAN BRATT
OCH GÖRAN HELLSTRÖM

Lvrb 97 Hawk grupperad på södra Gotland

Genomgång före anfall med en leopardpluton på Tofta.

Bengt Hammarhjelm (f.d. C P 18),
Mattias Brehag (P 4) och
Hans Håkansson (Gotlandsgruppen).

Segev på Ösel i Sörve Raid

I det årliga utbytet med Kaitseliit (hemvärnet på Ösel) deltog Gotlands hemvärnsbataljon i slutet av maj med två lag i Sörve Raid.

Sörve Raid är en patrullfälttävlan indelad i två klasser där den längsta är ca 60 km och den andra är ca 35 km. Vi deltog med ett lag i varje klass. Patrullerna får innan start rita in ett antal koordinater som skall passeras på en utsatt tid. Vid varje koordinat finns en station som på olika sätt prövar patrullens soldatkunskaper. Längs sträckan mellan stationerna finns kombattanter som har till uppgift att störa och, om möjlighet finns, ta patrullmedlemmar till fånga. Det innebär att de flesta vägar och stigar var patrullerade, varför framryckning måste ske i den på sina håll mycket besvärliga terrängen. I övningsterrängen varnades det dessutom för OXA (blindgångare mm) från 2:a världskriget, eftersom slutstriden om Ösel genomfördes där.

Vi anlände efter en blåsig överfart från Fårösund med sjövärns-kårens nya båt Hoburg till Kurresaare på fredag morgon. Där blev mycket väl omhändertagna av HV-chefen på Ösel, överstelöjtnant Moora, med personal. Efter frukost följde uthämtning och inskjutning av AK4.

På eftermiddagen deltog vi i en minnesceremoni med kransnedläggning av en estländsk soldat född på Ösel, sergeant Kristjan Jalakas, som stupade under utlandstjänst i Afghanistan 2010, endast 21 år gammal. Årets tävling var till minne av honom.

Därefter var det uttransport till övningsområdet på Sörve där vårt lag, som bestod av Daniel Myrseth, Mattias Gardelin och Anders Johansson med hunden Xedor, skulle starta på den längsta patrullslingan klockan 0200 natten till lördag. Stationerna bestod av bland annat avståndsbedömning, handgrnatkastning, fältskjutning AK 4, sjukvårdstjänst, vattenterränglöpning, spaning med rapport-sammanfattning, hinderbana, snabbmarsch mm.

Laget på 35-km slingan som bestod av Magnus Buskas, André Flygebrant och Andreas Björklund startade kl 1400 på lördagen. Båda lagen gjorde en kämpainsats och kom i mål ungefär samtidigt, runt 1030 på söndagen. På den långa patrullslingan, där det deltog lag från den estländska arméns Spaningsbataljon, kom vårt lag på en hedrande 7:e plats. Laget på den kortare patrullslingan tog en överlägsen seger där tvåan var distanserad med över 20 poäng.

Efter prisutdelning och mat var det meningen att vi skulle åka hem, men vinden var för hård så vi fick vänta ett dygn innan en blåsig återfärd gick att genomföra. Den rutinerade besättningen på Hoburg gjorde som vanligt ett utmärkt jobb och släppte av oss välbehållna i Fårösund. Träningen inför nästa års tävling har redan börjat och det är kanske fler som nästa år aspirerar på en plats i laget. I så fall börja marschträna!

TEXT OCH FOTO OLLE GARDELL

C S2

Xedor och Magnus Buskas vilar ut efter tävlingen.

Segrarna: Magnus Buskas Andreas Björklund André Flygebrant.

Celebert besök på Tofta skjutfält

Onsdagen den 27 maj genomfördes ett riktigt prominent besök på Tofta skjutfält. HKH Kronprinsessan Victoria och Prins Daniel gästade fältet. Chefen Gotlandsgruppen, överstelöjtnant Hans Håkansson och stabschefen vid MRM, övlt Jonas Fröberg, föredrog det säkerhetspolitiska läget, Gotlands Hemvärn och planerad utbyggnad av försvaret på Gotland.

Besök i stridsvagnsförrådet, bilden, på Tofta av prins Daniel, överstelöjtnant Håkansson, HKH kronprinsessan Viktoria, landshövding Cecilia Schelin Seidegård och länsrådet Peter Molin.

TEXT LARS-GÖRAN NYBERG

FOTO FÖRVARSMÅKTEN

Gotland är otroligt viktigt

Försvarsministern vid Gotlands Försvarsförenings höstmöte den 24 november. "All time high" utropade ordförande Bengt Jerkland när han hälsade välkommen. Över 100 personer hade samlats för att lyssna på Peter Hultqvist.

"Ryssland överraskade och lurade världen vid annekteringen av Krim", inledde Peter Hultqvist sitt över en timme intressanta föredrag. Man var inte där men ändå var man där. Krimborna ville minsann själva tillhöra Ryssland. Det hade man velat sedan man en gång faktiskt gjorde det. Åtskilliga dimridåer lades ut, men det var Ryssland som låg bakom och annekteringen var och är ett folkrättsbrott, slog Peter Hultqvist fast. Mot bakgrund av en intensifierad övningsverksamhet i Östersjöregionen kom annekteringen som ett oroande inslag. Från svensk sida är vi tydliga med att det rör sig om ett folkrättsbrott oavsett dimridåerna. Apropå dimridåer konstaterade försvarsministern att vårt psykologiska försvar, som en gång var starkt, nu nästan helt saknas. Planering för att återuppbygga kapaciteten har påbörjats.

Vårt förhållandevis "lilla" försvar skall ses i sammanhang med det internationella samarbetet. Vi samövar med alla länder runt Östersjön + USA och flera andra. I synnerhet med Finland. Ryssland lägger 5% av BNP på Försvaret medan Sverige avsätter 1%. Det är inte rimligt att vi skall klara av motsvarande försvarssatsningar menade försvarsministern därför är samarbetet med andra länder centralt. I det ljuset skall också världsavtalet med NATO ses. Vi förbereder helt enkelt vårt försvar i samarbete med andra länder utifrån vår alliansfrihets position.

Varför inte NATO? Peter Hultqvist menar att med vår allians-

frihet, Sveriges (och Finlands) defensiva men inte naiva hållning, att vi värnar folkrätten samt samarbetet med andra länder ger oss sammantaget en stark position. Finland kommer inte i närtid att gå med i NATO, menar Peter Hultqvist. Men vår säkerhetspolitiska situation måste bedömas jämsides med Finlands.

Det handlar om geopolitik inte värderingspolitik.

Man får en känsla av att samövingarna och samarbetsavtalen ger en väl så god "garanti" som ett NATO-medlemskap skulle ge. (förf anm)

Gotland är idet geopolitiska sammanhanget otroligt viktigt. Har man kontroll här, har man också kontroll till luft och hav, menade han. Därför är det viktigt att den plattform som nu byggs på ön får byggas färdigt. En utbildningsorganisation på ön hade varit bra men det här är vad som varit politiskt möjligt, låt oss fullfölja detta. I sammanhanget meddelade han att han vid dagens besök fått klart för sig att det behövs infrastrukturella satsningar vid sidan om stridsgruppens etablering. Satsningar som Peter Hultqvist antydde skulle komma att ingå i plattformbygget fram till 2020. Han sade sig vara imponerad av hur besjälad man är av att åstadkomma något bra. På frågan om Tofta skjutfält menade han att man bett miljödepartementet att skynda på miljöprövningen. När det gäller Region Gotlands möjlighet att dra tillbaka sitt överklagande av ansökan om miljötillstånd ville han, med hänvisning till risken att anklagas för ministerstyre, inte uttala sig.

En uppskattad och över timmen lång föreläsning utan manus var till ända. Något som auditoriet lönade med en lång och varm applåd.

TEXT OCH FOTO STIG SKALLAK

Indikation vid besöket i april

Redan i den 15 april i samband med presskonferens indikerade Peter Hultqvist flera saker om försvaret av Gotland. Han sa bl a att, förutom satsningen på ett skyttekompani och pansar på Gotland, skall det satsas på en lufttransportabel, lätt bataljon, som ska kunna placeras på Gotland vid behov. Även Luftvärnet ingår i satsningen på försvaret av Gotland. "Luftvärnet ska vara placerat i övning här, tid som annan", sa försvarsministern. Han uteslöt inte heller framtida försvarssatsningar på Gotland.. "De utspel som har gjorts kring ett ökat militärt samarbete med Finland är av största vikt för Gotland" menade försvarsministern. "Gotland är något man både från svensk och finsk sida anser är viktig. Jag kan säga så här – jag tror att Gotland är viktigt för Finland och jag VET att Gotland är viktigt för Sverige."

När försvarsministern var på Gotland 15 april för att presentera regeringens vårbudget, fick han istället svara på frågor om försvaret av Gotland.

Fr v Cecilia Schelin Seidegård, Meit Fohlin och Peter Hultqvist.

Vi som var med. Vi som kunde Gotland. Vi som borde varit kvar.

MDG återträff efter tio år

Det är 10 år sedan MDG upphörde att existera, den militära stab som kunde Gotland försvann. En av stabens medarbetare, Ewa Rieem, tyckte redan förra året att detta faktum borde uppmärksammas med en återträff under 2015. Så blev det. En liten arbetsgrupp startades med sikte på att ordna något. Tidigt valdes fredagen 15 maj, en klämdag, för att våra fastlandsboende kamrater skulle få en rimlig chans att komma.

Efter att ha korsläst alla tillgängliga dokument fann vi att 44 personer hade tjänstgjort vid MDG stab, under kortare eller längre tid. Alla kamraterna tillskrevs, nästan på pricken ett år innan, och svaren strömmade in i rask takt, de allra flesta anmälde ett positivt intresse.

När så fredagen den 15 maj 2015 kommer så är vi 27 kamrater på plats. Vi kunde ha varit fler men av diverse skäl var ett antal tyvärr tvungna att lämna återbud.

Vi samlades kl 1300 vid minnesmärkena utanför f.d Whitstjärna, stora hälsningsrundan, champagne, välkomsttal av Anders Ek var efter Nils-Folke Ericsson framförde några gripande minnesord över vår avlidna kamrat Max Magnusson. Så saknad av oss alla!

Nästa punkt på programmet innehöll en rundvandring i f.d. Nya Wisborg, Peter Molin visade oss runt i Länsstyrelsens halva och Ewa Rieem tog hand om SIDA:s halva. Jag kände inte igen mig i huset.

Därefter samling i gamla personalmatsalen för kaffe och räk-macka m/större innan uttransporterna till Hallbro på Tofta skjutfält. Därute höll vi till resten av eftermiddagen och kväll. Vi började med en kortare runda med vad vi hade gjort under de gångna åren, därefter allmän förbrödning, middag följt av ytterligare förbrödning.

En helt igenom uppskattad och lyckad återträff! Vi får väl hoppas att någon tar ansvaret för nästa återträff. Vi måste också rikta ett stort tack till våra sponsorer, deras bidrag gjorde att det hela gick några kronor plus. Dessa pengar har skänkts till utgivningen av denna tidskrift.

BILD OCH TEXT LARS-GÖRAN NYBERG

Grillad karré, Anders Ek hugger in. I bakgrunden har Pelle Hult rest sig för att backa.

Bengt Jerkland avtackar damerna i bakgrunden, de som skötte allt praktiskt för att vi skulle få en fantastisk kväll, Gunnel Åkerbäck och Simona Malmros.

SÖF

Särskild Övning Förband

En skyttegrupp från Estland. De långa plasttuberna innehåller övningsvapen till granatgevär.

Ett övningsmoment med lös ammunition. Stor soldat hanterar kulsprutan som ett eldhandvapen.

SÖF – Särskild Övning Förband. Denna gång med 324.Hvinsatskompaniet. Övningen genomfördes 10-13 september (tors-sön) på Tofta skjutfält med en avslutning inne i Visby. Kompaniet bestod av 134 man och 5 hundar samt en förstärkning från Estland (!). Den estniska styrkan utgjordes av 16 man från det estniska hemvärnet, Kaitseliit, på Ösel. De organiserades som två skyttegrupper i en av kompaniets plutoner och var ingalunda några åskådare, de deltog fullt ut i övningen. Ett lite omskolningsbehov fanns vad gällande eldhandvapens sikte. Esterna har AK 4 som vi men med de vanliga riktmedlen, våra sikten av typen aimpoint var något nytt. I övrigt så var våra utländska deltagare inte riktigt vana med vår tillgång på ammunition, de är vana med betydligt knappare resurser. Vad vill övande soldater göra om inte skjuta? De fick skjuta!

Övningen handlade om strid, ta och försvara terräng samt patrulls strid, och genomfördes med två stationer skarpskjutning och två stationer lösskjutning. Skifte i halvtid. Övningsledare var major Anders Eckerberg och övad kompanichef var kapten Daniel Martell.

På vägen hem från Tofta, under tidig söndag, posterades personal på ett stort antal platser i Visby under loppet av ett par timmar i syfte att visa närvaro, ”vi finns”. Vilket noterades av morgontidiga orsbor.

TEXT LARS-GÖRAN NYBERG

FOTO FÖRSVARSMAKTEN

Utan mat blir det inte bra! Jenny Svensson, en av kokets personal, gör sitt bästa för en bra övning.

Söndag morgon med soldater posterade på många platser i Visby, bl a på denna kända plats.

Försvaret av Gotland

Gotland pekas ut som ett av flera strategiska viktiga områden i det säkerhetspolitiska inriktningsbeslutet för 2016-2020. Därför ska försvaret bland annat förstärkas med en stridsgrupp på Gotland som byggs upp successivt till 2018. Stridsgruppen kallas 18.stridsgruppen och kommer innehålla cirka 300 befattningar. Den ska bestå av ett mekaniserat kompani med mestadels heltidssoldater, och ett stridsvagnskompani där de flesta tjänstgör tidvis. Arbetsnamnet för dessa bägge kompanier är Roma resp Lärbro kompani! Utöver detta kommer ett mindre antal soldater i Uh, sjv, ledn/sb och reptjänst att rekryteras för kontinuerlig tjänstgöring. Den materiel som skall brukas på ön är strf90 och strvl22. Stridsvagnarna är de som idag är förrädsställda på Gotland och övrigt kommer att tillföras.

Rekryteringen till stridsgruppen har påbörjats. Undertecknad tillträdde som chef under november 2015 och i skrivande stund pågår rekrytering av nio andra nyckelbefattningar till stridsgruppsstaben. Klara i dagsläget är två tidigare P 18 officerare som nu återvänder. Kapten Gustav af Petersen som chef för 90-kompaniet och Daniel Martell som fått befattningen som stridsgruppsförvaltare. Under december-januari pågår även en rekrytering av övriga OF/OR befattningar, sammanlagt 19 stycken.

Soldater till 90-kompaniet kommer att rekryteras via militär grundutbildning som startar i mitten av 2016. Grundutbildningen kommer att ske i Skövde och när förbandet är färdigutbildat kommer det flyttas över till Gotland från sen höst 2017. Stridsvagnskompaniet genomför sin grundläggande utbildning från hösten 2017 och beräknas vara färdiga för att verka på Gotland från sommaren 2018. Den nya grundutbildningen påminner i många delar om värnpliktsutbildningen och omfattar 9-11 månader beroende på befattning och avslutas med en GKÖ motsvarande. Efter godkänd utbildning kan soldaten få en anställning som kontinuerligt eller tidvis tjänstgörande i förbandet eller välja att sluta och då istället omfattas av plikttjänstgöring.

Försvarmakten, Fortifikationsverket och Försvarets mate-

Stefan Pettersson med försvarsministern Peter Hultqvist vid hans besök på Tofta 18 november.

rielverk arbetar nu med att utveckla infrastrukturen på Gotland. Inledningsvis analyseras vilka infrastrukturbehov som 18. stridsgruppen har för att kunna bedriva planerad verksamhet vid Tofta skjutfält, i form av plattor, byggnader, spelmöjligheter och förråd. Inledningsvis kommer det att bli en del temporära lösningar men fram till 2021 skall allt finnas i den fasta formen. I det förslag som nu föreligger ser det ut som att terrängen i anslutning till stridsvagnsgaraget vid Burs ianspråkats. För att få en bild av vad den nya anläggningen ska kunna hantera är det i princip samma som vi hade på gamla P 18. Förbandet innehåller ca 40 stridsfordon och

med besökande förband kan det periodvis uppgå till det dubbla. Hur detta kommer att påverka övriga delar av FM på ön är svårt att säga men med en utökad verksamhet och med stående förband igen kommer det att bli betydligt hårdare tryck på Tofta och på den stödorganisation som finns idag.

Avslutningsvis vill jag säga att det känns fantastiskt att få denna chans. Förmånen att få vara med och bygga upp en ny verksamhet på ön är unik. Nu ska man även se på den allvarliga bakgrunden till beslutet. Gotland är en viktig del i ett Östersjön som ånyo balanserar mellan två aktörer. Spänningen i området har ökat och det ser man inte minst på hur upprustning och övningsverksamhet accelererat under de sista åren.

Satsningen som regeringen gör på återmilitariseringen är stor och det åligger nu oss att leverera effekt och tillgänglighet på detta nya krigsförband.

STEFAN PETTERSSON
CHEF 18:E STRIDSGRUPPEN

FOTO GUNNEL ÅKERBÄCK, GÖRAN HELLSTRÖM

Rekrytering på Östertorg i Visby till 18.Stridsgruppen. Personal från Hemvärnet på Gotland och P 4 i Skövde samt chefen Stefan Pettersson var på plats söndag 22 november. Fr v Viktor Bandholtz (HV), Nils Björelid (HV), Linda Malm (HV), Hanna Engdahl (P 4), Linda Tengdahl (P 4), Stefan Pettersson (C 18.strdsgrp) och Therese Mickelsson (P 4).

Allmänhetens klagomål

Scenariot för Flygvapenövning 2015 var att Sverige var angripet av en stat med intressen i Östersjön. Fienden har redan invaderat Gotland och upprättat baser på ön. Uppdraget var att försvara resten av landet och återta Gotland. 1500 personer deltog i övningen, och liknande har genomförts årligen sedan 2010. Flygplan från Luleå, Uppsala, Sotenäs, Ronneby, Linköping och Visby flög över Gotland, Öland och en bit in i landet. Från Visby flygplats utgick de plan som var fingerade fiendepplan, en handfull Jas 39 Gripen. Det innebar buller och muller när framför allt Jasplanen flög över och runt Gotland, under alla tider på dygnet. "Det är subjektivt hur starkt man upplever det. Det vi kan säga är att vi följer de regler som finns i våra övningsområdena," sa informationsansvarige för övningen, Mats Gyllander.

FOTO: TOMMY SÖDERLUND, HELAGOTLAND.SE

Glädjande verklighet

När Försvarsmakten övar är det regel att allmänheten blir störd och klagar på att det bullrar. Det är ju tråkigt men våra stridskrafter väsnas och håller på som bekant. Men ibland får man andra typer av klagomål. Nedanstående "klagomål"

skickades in under sensommarens FVÖ. Övningsledningen såg positivt på detta och gjorde de omstyrningar av våra JAS/39 som var i luften och skickade en rote (två stridsflyg) till de koordinater som vår missnöjde hade angivit. Svaret lät inte vänta på sig.

Se där fick ni en liten anekdot från vår verklighet. Jag har tagit mig friheten att

dölja namn och adress på den missnöjde men i övrigt är epostkonversationen fullständigt autentisk.

Man blir glad när man läser denna epost!

TOMAS NILSSON
CHEF F 17 GOTLAND

Från: [REDACTED]
Skickat: den 29 augusti 2015 18:39
Till: [REDACTED]
Ämne: Klagomål Norra Gotland

Hejsan

Jag vill härmed med detta mail åtnjuta min rätt som skattebetalare att framföra ett allvarligt klagomål angående pågående Flygvapenövning 2015

Jag var ute i min trädgård och plockade undan ungarnas pool när ett avlägset muller nådde mina öron. Jag flyttade min blick upp mot den klarblå himlen för att utröna vad detta männe kunde vara. Till min fasa fick jag se... **INGENTING!**

SKANDAL!! Här har jag/vi som skattebetalare pumpat in åtskilliga miljarder och då KRÄVER jag visuell kontakt med grabbarna/tjejerna som rattar Sveriges stoltheter nämligen JAS-planen och andra flygfän!

Jag som skattebetalare KRÄVER att, om tillfälle ges, att piloterna ges order om att påbörja observation efter misstänkt markaktivitet på följande adress: X-VÅGEN 22 Visby

Gärna på lägsta, i fredstider, tillåtna höjd. Helst efter 17:00. Flyg långsamt!!

Önskemål av flygplanstyp

1.) JAS eller annat jetdrivet flyg. Kan dessa JAS inte undvaras går det bra med ett par SK60 också. Måhända ett Herkules på LÅG höjd

2.) HKP

3.) Övrigt flygfä

Kom gärna från NNV-hållet och spaka till SSO så slipper grannen gapa över att hans hästar blir skrämde. UPDATE: Han har flyttat dem till sommarbete till annan plats så det är fritt

fram. OM det är möjligt, gärna ett SMS på nedanstående nummer 5 min innan så jag hinner ut på första parkett

Är medveten om att övningsledningen och ansvariga redan har en färdig tråkig plan över hur övningen ska fortgå, men bortse från det. Krig är föränderligt. Fientliga landstigningsfartyg (utan luftförsvar) KAN ju faktiskt komma infarande genom sundet till xxx. Våga vara flexibla!!

MVH

[REDACTED]

Från: [REDACTED]
Skickat: den 30 augusti 2015 13:35
Till: [REDACTED]
Ämne: Klagomål upphör

Hejsan

Vill härmed dra tillbaka mitt klagomål som jag tidigare framförde via mail. Observation av fientliga markförband påbörjades idag kl 11:41 av 2 st JAS över tidigare skickade koordinater

Tyvärr befann jag mig inte hemmavid då Tornet Visby Flygplats ringde men fick ändå fin överblick över planen när dom kom in från norr från mina aktuella plats

Respekt och kul att ni tog mitt mail med glimten i ögat :-)

PS: Är det så att Flygvapnet inte har så mycket att göra över Östersjön nu för tiden ;-)) så kan ni alltid svänga förbi över huset på väg hem ;-))

Gäller tillsvidare!

[REDACTED]

Utveckling av museet 2016

Vårt museum har genomfört ytterligare ett framgångsrikt år. Besöksiffran på omkring 13 000 vittnar om detta. KA 3 museiflytt från Färösund har starkt bidragit till detta och varit ett stort dragplåster. Även vår restaurang har utvecklats och serverat god mat till humana priser, vilket lockar till besök.

Arbetet med vårt arkiv och bibliotek fortskrider och har nu nått så långt att det är dags att marknadsföras. Ett första steg är att göra det tillgängligt på nätet. Ett samarbete med Almedalsbiblioteket ingår också i planerna.

Organisationsöversynen fortskrider och resultatet kommer att föreläggas årsmötet 2016. Jag skall inte föregripa resultatet, men så mycket kan jag nämna att ett förslag om nya former för medlemsanslutning kommer att ingå. Med detta hoppas vi på en bredare bas av stödjande medlemmar.

Våra föreläsningar har varit uppskattade och vi avser att gå vidare med dessa, men vi kanske skall bredda vårt utbud som hittills varit kopplat till det militära försvaret och Gotlands försvarshistoria. Våra planer på försvarshistoriska utflykter finns fortfarande i agendan, även om de inte kom till genomförande under 2015.

Vi har många intressanta fordon som nu står i ett lånat förråd, vilket är i dåligt skick. Vi har därför påbörjat att ställa i ordning en utställningshall i Byggnad II, främst för de mindre fordonen. En del av dessa finns nu i Fälthuset.

De kommer att lämna plats till en särskild del som tillägnas P 1 G i form av en fast utställning som bl. a. kommer att omfatta pansarbil m/41, stridsvagn m/37 samt den utställning om P 1 G som nu hänger på plan III. För de större fordonen planeras ett snedtak längs långsidan på Fälthuset.

Vid Skans IV Marindelen. I Hangar kring den sovjetiska nödlandade 1987 i vattnet vid Östergarnsholm. Utställningen beräknas bli klar till säsongöppnandet 2016. Vid den Marina delen uppförs en utställningshall för den tyngre materielen.

fortsätter utvecklingen av Flyg och II pågår utställningsarbeten AN-2 som

Vi har många familjer som besöker oss. Det är därför viktigt att ordna aktiviteter för hela familjen, men framför allt för barnen som är våra framtida besökare.

Avslutningsvis vill jag tacka alla som på olika sätt bidragit med att utveckla Gotlands Försvarsmuseum till ett framgångsrikt år.

Jag önskar er alla Ett gott slut och Ett Gott Nytt År.

ROLF LARSSON
ORDFÖRANDE

Verksamhetsplan 2016

-de viktigaste verksamheterna

Museets framtida ägar- och organisationsstruktur

Slutföra arbetet med utredningen. Redovisas vid årsmötet 2016 och beslut om fortsatt handläggning.

Översyn av marknadsföringsplan

Analys av årets verksamhet. Underlag finns delvis i genomförd besöksenkät.

Till-, ut- och uppbyggnad vid Flyg & Marin

Fortsatt utbyggnad av den marina delen och fortsatt uppbyggnad av utställningarna vid flygdelen med kraftsamling till Hangar II.

Skans IV klassad som byggnadsminne

Påbörja handläggning för att få Skans IV klassad som byggnadsminne för att kunna ansöka om medel från Länsstyrelsen att täta taket.

Utveckla arkiv och bibliotek

Fortsatt registrering av museets bokinnehav, samt göra detta tillgängligt för en bredare publik. Påbörja sortering av arkivhandlingar, samt registrering.

Utställningar, nya och översyn av befintliga

Förbättra utställningar i huvudbyggnaden enligt särskild plan. Översyn och komplettering av utställningarna i övriga tre utställningshallar, samt iordningställa en ny utställningshall i Byggnad II. Söka projektpengar för byggnad av snedtak mot Fälthuset.

Underhåll av museets byggnader enligt särskild plan

Aktiviteter för barnfamiljer

Projektera för verksamhet till barnfamiljer och planera "Trollskogsversionen".

Samarbeten

Tingstade hembygdsförening och Gotlands museum. Kontakta Campus Gotland om möjlighet till samarbete. Utveckla samarbete med övriga militära museer på Gotland.

Fortsätta inventering med system "PRIMUS"

Utveckling av restaurang och butik samt "upplevelsedelen"

Utökad marknadsföring vad avser möteslokal för olika organisationer.

Planering av verksamheter i, och i anslutning till, fd bastun vid träsket

Rekrytering av frivillig personal

Att museets verksamhet på lång sikt säkras.

Ordförande
Sekreterare
Ledamöter

Rolf Larsson
Nils-Åke Stenström
Sven Erik Johansson, Mats Ekeröth, Robert Östergren,
Rutger Bandholtz och Anders Jolby

Revisorer
Valberedning

Tore Karlström, Magnus Fransson och Roland Snäckerström(supl)
Lars Boström (smk), Leif Svensson och Hans Klintbom

www.gotlandsforsvarsmuseum.se

MILITÄRHISTORISKA
ARV

Premiär för Nationaldagsfirande i Tingstäde

Över 400 personer kom till Tingstäde och Gotlands Forsvarsmuseum för att fira nationaldagen.

Högtidstalare
Daniel Bjurqvist.

För första gången i historien firades Nationaldagen vid Gotlands Forsvarsmuseum i Tingstäde. Tidigare år uppmärksammades dagen i bl.a. Fårösund av KA3 kamratförening med såväl salut från salutbatteriet (så länge det fanns kvar) som fanvakt. Man kan säga att deras fina koncept i stort tovers av Gotlands Forsvarsmuseum i och med att KA3 KF fick lämna Franska kasern i Fårösund år 2014.

En arbetsgrupp under Nils-Folke Ericsson, med Anders Österberg, Göran Hellström, Lars Boström, Rutger Edwards, Rutger Bandholtz och Hans-Yngve Magnusson, Tingstäde hembygdsförening, hade planlagt programmet för Tingstäde, vilket upptog en timme.

Dagens konferencier var Nils-Folke Ericsson och evenemanget hade samlat drygt 400 åhörare.

Från klockan 1145 konserterade Gotlandsmusiken under Ingvar Sandström, fanborg fanns på plats och fanvakt ur Hemvärnet.

Klockan 1200 hälsade Gotlands Forsvarsmuseums ordförande, Rolf Larsson, åhörarna välkomna varefter svenska flaggan hissades under det att musiken spelade Arméns paradmarsch. Så följde unisont framförande av Nationalsången, följt av ett fyrfaldigt leve för Sverige.

Gotlands Officerskör uppträdde vid tvenne tillfällen, så ock Visby Folkdansgille med Gutebälgarna. Daniel Bjurqvist höll högtidstalet och slutligen exekverade Gotlandsmusiken ett potpurri på de gotländska förbandsmarscherna.

Kaffe och saft, med bulle sponsrad av Eskelunds bageri, serverades av koktrossens Jöran Eldnor, Agne och Christina Ahrling, samt Owe och Ulla Björkander. Vädrgudarna var nådiga.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM

FOTO BIRGITTA KEMPE, GÖRAN HELLSTRÖM, NILS-ÅKE STENSTRÖM

Inmarsch av Visby folkdansgille med Gutebälgarna

"Jag är mycket nöjd med nationaldagsfirandet här i Tingstäde som Gotlands Forsvarsmuseum och hembygdsföreningen arrangerat"

Rolf Larsson

Gotlands Officerskör med körledare Bertil Wessman längst t v

Stora bilden ovan.
Längs denna långsida av Fäthuset byggs ett tak för uppställning av museets större hjulfordon.

Lilla bilden till höger.
I bottenvåningen till Byggnad II, blir det utställningar av mindre fordon. Byggnad II ligger mitt emot huvudbyggnaden på andra sidan Förrådsgården.

Satsning på nya fordonsutställningar

GFM har ett antal fordon och annan materiel som förvaras i ett lånat förråd som stammar från tiden för andra världskriget. Osäkerhet råder om dels hur länge detta förråd disponeras, dels om dess tak tål ytterligare en vinter med rikligt snödjup. Nu påbörjas därför en satsning för att även denna där uppställd materiel skall kunna exponeras i Förrådsgården.

Bottenvåningen i Byggnad II utryms, en innervägg tas bort, stolpar och stöttor kontrolleras och kompletteras. En port tas upp. Arbetet utförs av A7-gruppen. Inledningsvis var tanken att trägolvet skulle rivas bort och ersättas av en hårdgjord yta av något slag. Emellertid visar fortifikatoriska beräkningar att de 50 mm tjocka

golvplankorna, i förening med de tätt placerade golvbjälkarna, kommer att bära de mindre fordonen som avses ställas ut i denna lokal. Beslutet sparar såväl tid som arbete och kostnader. Fordon som kommer att hamna här är bl.a. pltgbil 903, raptgbil 9033, raptgbil 915, pvpjtgbil 9031 och tgbil 11. Kring vissa av fordonen skall byggas miljöer.

För de större lastterrängbilarna planeras ett snedtak längs Fäthusets norra sida. Taket skyddar mot nederbörden ovanifrån, av ekonomiska skäl blir det tills vidare inga väggar.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Huset på kullen döljer en värnpjäs från stridsvagn m/42, med en 7,5 cm kanon. I bakgrunden skymtar Fide kyrka.

Skansen i Fide, nytt för 2016

Gotlands Förvarsmuseum har genom köp från Fortifikationsverket förvärvat fastigheten Odvalds 1:47 i Fide, oftast benämnd "Fideskansen". Den är belägen 200 meter norr Fide kyrka, i mitten av den s.k. "Fidelinjen", där Gotland är som smalast. Skansen är bestyckad med en 7,5 cm värnkanon från en stridsvagn m/42, och har ett antal skyttevärn för närförsvaret inom det 4000 kvadratmeter stora området. Skansen är ett unikum i sig – enligt tillgängliga uppgifter är det den enda i sitt slag som ännu finns kvar på ursprunglig plats. Det var av den anledningen Gotlands Förvarsmuseum – helt enligt sina stadgar – lade kraft på att bevara densamma som ett militärhistoriskt minne. Platsen har säkerligen varit försvarad långt tillbaka i historien, men i nuvarande utformning kom skansen i bruk under andra världskriget. Sedan värnkanonen kom på plats under 1960-talet, försvarades skansen av 711.värnkompaniet.

GFM är lagfaren ägare till skansen, men vård, information, visning och övrig hantering överläts till Hoburgs hembygdsförening. Inriktningen är att första steget, en informationstavla, några rustika utomhusmöbler för besökare att fika på, samt att området är klippt och uppsnyggt, skall vara klart till sommaren 2016.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM

FOTO LARS-ERIK THOR

Lunch på museet i samband med ÖB:s "Försvarmaktens chefsfältövning" på Gotland 11-13 maj.

ÖB tackade för besöket

Aldrig har jag skakat hand med så många generaler, landshövding, polischef och definitivt inte på en dag. Alla var mycket nöjda med arrangemanget, maten och vårt museum. Vår landshövding uttryckte det "man blir så glad när man kommer hit för det är så fint", ÖB själv hälsade när de kom och tackade efteråt för det fina besöket.

Min lilla genomgång framkallade en kraftig applåd också. Vädret var oss bi med lite lätt sol under utspisningen och när sittning två tog sitt kaffe och gick upp på altanen föll lite regndroppar.

TEXT LARS LARSSON

FOTO FÖRVARSMAKTEN

Föreläsning 2015 18.30- 20.00

14 april Sofia Hoas Sver

12 maj Per Wideström B

9 juni Joakim Martell Sver

15 sept Hans Håkansson Uppri

3 okt Mikael Scholtz Kontakter

Tyskland under II VK

10 nov Tryggve Siltberg Ryska invasionen 1808

**Föreläsning
tisdagar**

Årets föreläsningar blev sex till antalet. Normalt är det sju, men mars föreläsning insjuknade. Eller rättare sagt var det Tryggve Siltberg som gjorde det. Den flyttades till november och drog då 60 personer, största publiken i år. Totalt under året besökte 257 personer, varav 41 kvinnor, föreläsningarna på GFM.

Det var femte säsongen som föreläsningar har genomförts på Gotlands Försvarmuseum. Att folk kommer dit på tisdagkvällar visar att inslagen är angelägna och intressanta.

Efter att ha varit arrangör under fem föreläsningssår, är det nu dags att lämna över till nästa person att arrangera föreläsningarna.

GÖRAN HELLSTRÖM

FÖRELÄSNINGSARRANGÖR EMERITUS

På första raden fr v Rutger Bandholtz, Bertil Eklund och Arne Ekman. Andra raden fr v Ola Ohlin, Jan-Eric Edmark, Sten Göran Åman och Leif Svensson. Tredje raden fr v Rutger Edwards, Karl-Gunnar Claesson och Lars-Olof Rystrom.

GFM årsmöte

Torsdagen den 9 april genomförde Gotlands Försvarmuseum sitt årsmöte i Tingstäde. 33 personer hade infunnit sig. Ordföranden Rolf Larsson hälsade mötesdeltagarna välkomna och förklarade mötet öppnat klockan 1800.

Medlemskapet i GFM har bestått av de tre kamratföreningarna ur P 18, A 7 och Lv 2. Dessa har årligen inbetalat 1 (en) krona per medlem. Därmed har samtliga registrerade medlemmar i de tre kamratföreningarna, per automatik, även varit medlemmar i Gotlands Försvarmuseum. Genom kvällens årsmöte fattades det slutliga beslutet att KA 3 KF blir medlemmar i GFM. Därmed består Gotlands Försvarmuseum av kollektivt anslutna medlemmar från kamratföreningarna i P 18, A 7, Lv 2 och KA 3.

GFM ekonomi är god och den ökade satsningen på marknadsföring har gett resultat – mer än 10.000 besökare passerade grindarna under 2014. Alla dessa genererar dock inte inträdesavgifter till museet, många kommer för att nyttja restaurangen, besöka loppmarknaden, åhöra föreläsningar, eller delta i andra evenemang. Men siffran är ändå imponerande. De stadgeenliga punkterna i dagordningen klubbades raskt igenom, och styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret. Valberedningens förslag till ledamöter och funktionärer föredrogs av Lars Boström. Det var ingen förändring sedan förra årsmötet. Funktionärslistan finns i sin helhet på sidan 11.

Mötets huvudpunkt var att besluta om de stadgeändringar som skulle göra det möjligt att ansluta KA 3 kf till GFM. En av dessa ändringar var att styrelsen utökas med en representant från KA 3. Beslutet som följde var att KA3 kf valdes in i Gotlands Försvarmuseum med samma status som de övriga tre kamratföreningarna och Rutger Bandholtz invaldes som styrelseledamot.

Avslutningsvis riktade ordföranden ett varmt tack till alla, ingen nämnd och ingen glömd, som under året bidragit till utvecklingen av Gotlands Försvarmuseum.

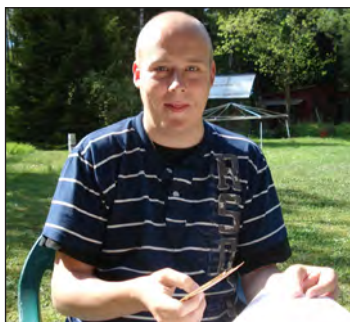
Efter mötet serverade platschefen Lasse Larsson med sin personal en närande måltid, sillmacka, samt rostbiff med potatisgratäng.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM

FOTO GÖRAN HELLSTRÖM

Boken om P 1 G utkommer 2016

Thorleif Olsson vid ett av sina besök på ön, här hemma hos Nils-Åke Stenström

Den 31 maj 2014, på "Tingstadedagen", invigdes en utställning om P 1 G. Då framfördes även inför besökarna de första pansarfordonen som ingick i P 1 G vid dess uppsättande 1944, nämligen stridsvagn m/37 och pansarbil m/41. Utställningen kunde tas fram tack vare idog forskning av militärhistorikern Thorleif Olsson som även gjort åtskilliga intervjuer och samlat in foton från dem som var, och ännu är, i livet. Materialet var

så unikt och rikhaltigt att GFM beslöt att stödja utgivandet av en bok om P 1 G.

Underlaget bygger på Thorleifs forskning vilken är ytterst djupgående för de första åren, 1944-45. Men boken behandlar även tiden fram till P 1 G:s avveckling 1963, dock, av utrymmes- och därmed kostnadsskäl, mera reducerat. Inriktningen är att boken skall vara tryckt och kunna saluföras under maj månad 2016. Utställningen kommer att finnas kvar även under 2016.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Julbön på Nobeldagen

Gotlands Officerskör, under ledning av Bertil Wessman framförde ett knippe vackra sköna julsånger som skönt ackompanjerades av Lillåkre stråckkvartett. Nytt i år var solisten, den skönsjungande Elin Carlsson. Kör, orkester samt solist framförde sju stycken varav ett helt instrumentellt. Beträktelsen genomfördes av Karin Hjorth.

Efter julbönen var kaffeborden uppdukade i församlingshuset. Julbönen möjliggörs tack vare Gotlandsgruppen genom Hans Håkansson. Till julbönen 10 december kom drygt 250 personer.

TEXT OCH FOTO GÖRAN HELLSTRÖM

Stridsvagn m/37 med Bengt Hyytiäinen, Joakim Ekström och Lars-Eric Thor. I bakgrunden skymtar koket och ett av tågen.

GFM med på invigningen av museijärnvägen i Roma

Lördagen 16 maj var det nostalgidag vid invigningen av museijärnvägen Dalhem-Romakloster.

Gotlands Försvarsmuseum deltog med "kokgruppen m/ä", med Jöran Eldnor i spetsen, som lagade ärtsoppa och pannkakor. Pansargruppen visade upp museets stridsvagn m/37.

Under dagen bjöds på tågresor som drogs av de gamla ångloken. I takt med att solen värmdes mer och mer på dagen, ökade antalet tågresenärer och hungriga matgäster samt nyfikna stridsvagnsbesökare.

TEXT LARS-ERIC THOR
FOTO ROGER UTAS

I mitten platschefen Lasse Larsson, på sin högra sida har han Amy Chuahom och till vänster om honom står Saithong Lindstedt.

Ny restaurangchef

Den 1 september tillträdde den nya restaurangchefen, Amy Chuahom. Hon har tidigare varit timanställd, men får nu fast anställning med 80% tjänstgöring. Förutom restaurangen svarar hon även för GFM administration. Lasse Larsson, som tidigare varit restaurangchef, trappar nu ner sin verksamhet, men fortsätter som platschef och volontär. Den tredje som är anställd året runt är Saithong Lindstedt. Hon har varit anställd som restaurangbiträde och lokalvärdare sedan museet invigdes 2009. Gotlands Försvarsmuseum tackar Lasse Larsson för väl utfört arbete som restaurangchef och hälsar Amy Chuahom välkommen i sin nya befattning.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Kallelse till GFM årsmöte 7 april 2016

Gotlands Försvarsmuseums årsmöte
torsdag 7 april 2016 kl 18.00 i Tingstade.

Anmälan : gotlandsforsvarsmuseum@telia.com eller
0498-27 43 57. Välkomna!

Styrelsen

Rysskärran klar för visning

Flygplanet har bogserats till Herrviks hamn, och lyfts upp på kajen. Det är den 27 maj 1987 och eftermiddag. Foto ur Gotlands Tidningar.

Data Antonov AN-2

Planet är världens största enmotoriga flygplan. Inom NATO benämns det AN-2 Colt. Det konstruerades i slutet av 1940-talet och är sedan dess byggt i mer än 18000 exemplar. Det är ett robust, fältmässigt och mångsidigt användbart flygplan som lämpar sig i avlägsna och mindre tillgängliga områden genom dess korta start- och landningssträcka som understiger 200 meter. Ett stort användningsområde har varit som besprutningsplan.

Längd	12,74 m
Spännvidd	18,18 m
Vingyta	71,6 m
Tomvikt	3450 kg
Max fart	258 km/t
Bränsle	6 x 200 liter
Max höjd	4400 m
Max last	1500 kg
Motoreffekt	1000 hk

Den 27 maj 1987, klockan 0430 på morgonen, kunde Sjöbevakningen på sina PPI se ett eko av en långsamt flygande farkost närma sig Gotlands ostkust. Incidentberedskapen, två J35 Draken, fanns på F17 i Kallinge och larmades. Spaningen gav dock inget resultat, så de återvände utan att ha upptäckt något. Någon timme senare lämnar trålaren Katja Herrviks hamn för att bege sig på fiske. När de passerar Östergarnsholm upptäcker de, intill stranden på holmen, fenan av ett flygplan som sticker upp ur vattnet. Med kikare konstaterar man att fenan bär det sovjetiska tecknet med hammaren och skäran. Via Tingstäde radio larmas Kustbevakningen och räddningshelikoptern.

När den anländer till ön klockan 0730 finner de en ensam man, klädd i sjöfartverkets blåa overall, vinkande, för att göra sig uppmärksam. Han plockas upp, och med tecken förklarar denne att han var ensam pilot i det nu sjunkna planet, hade simmat iland och önskar asyl i Sverige. Han förs till polishuset i Visby. Kommande förhör avslöjar att han är ukrainare och heter Roman Svistonov. Han

har stulit flygplanet, en AN-2, på flygplatsen i Saldus i Lettland, som då ingick i Sovjetunionen. Flygplanet bärgades samma eftermiddag och lyftes upp på kajen i Herrviks hamn. På krokiga vägar, på fastlandet, och efter att dess 18 meter breda vingspann ett antal gånger monterats av och på, hamnade planet slutligen år 2013 vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde.

När den sovjetiska AN-2:an kom till Gotlands Försvarsmuseum var dess dukklädda vingar och stabilisator illa åtgångna och i trasor efter 26 år utomhus. Flygkroppen, som var klädd med lättmetallplåt, var dock i gott skick. Önskvärt vore ju med ny duk på vingarna, men till vilken kostnad? Och var skulle planet få plats inomhus? Vingspannet är ju mer än 18 meter. Höjden mer än 4 meter. Lokalen var given – ett av de forna förråden vid Skans IV, nu benämnd "Hangar II". Skulle vi nöja oss med att enbart visa upp kroppen? Någon kom på att vi kunde ställa flygkroppen intill en vägg och bara visa vingar och stabilisator på den synliga sidan. Men höjden då? Stående på landställets hjul skulle inte gå. Då dök idén

AN-2 vid Gotlands Flygmuseum, Visby gamla flygplatsen, 2010.

Den helt avklädda stabilisatorn på väg till uppvärmd lokal för att kläs med plåt. Lars-Erik Thor bistår Lasse Larsson som kör fordonet.

Vänster sida av stabilisatorn till AN-2:an, innan översidan är "dukad".

upp att ta bort stället och visa planet "flytande" i vattnet. Det hade ju onekligen varit i vattnet, även om det sjönk rätt snabbt. Men visa vingarna med trasig duk eller med avklädda spryglar? Tja... Att duka om planet var uteslutet. Kostnaden skulle bli oöverstiglig. Men skulle man kunna fuska lite? Jodå, det kunde man. Med hjälp av tunna offsetplåtar och popnit, och på de större ytorna masonit som monterades med montageskruv, så gick det faktiskt att erhålla ett underlag till den lakansväv som limmades på och målades. Genom vänligt tillmötesgående från Henry Gahnström i det gamla sjukvårdsförrådet, så kunde arbetet göras inomhus, i värmen.

Flygplanet är nu återmonterat i tillämpliga delar och står på sin slutliga plats i Hangar II. Arbeta på utställningen kommer att pågå under våren, inriktningen är att den skall exponeras på Tingstädedagen den 28 maj.

Stabilisatorn lyfts på plats. Härifrån Putte Åman, Tor Karlsson, Anders Högstadius.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM

FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM, GOTLANDS TIDNINGAR

AN-2:ans sidoroder användes att se om "omdukning" var möjlig. Lasse Boström popnitar offsetplåtar.

AN-2:an i november 2015. I mer än visningsbart skick noterar en märkbart nöjd Rolf Larsson.

Volontärer i Österled

Stående fr v Karl-Gunnar Claesson, Åke Westergren, Ingemar Bolin, Östen Sjöblom, Svenerik Johansson, Bertil Eklund, Jan-Erik Edmark, Göte Nilsson, Bert-Ola Wallin, Bernt Weinebrandt, Sinneka Nilsson, Roberth Östergren, Lena Bolin, Bo Friberg, Bengt Hyytiäinen, Leif Svensson, Lars-Ola Olin, Lars-Eric Thor, Stefan Melin och Nils-Åke Stenström. Knästående fr v Olle Gardell, Anders Österberg, Jan-Erik Ohlsson, Nils-Folke Ericsson, Anders Nilsson, Lars Boström och Ulf Nilsson. I bakgrunden en pansarbandvagn 301.

Årets volontär- och utbildningsresa gick till Lettland och Estland. Båda länderna tillhör EU sedan 2004. Resan planerades av Anders Österberg som tillika var reseledare. Färden skedde med "Tottes Bussar" och förare var även denna gång Anders Häglund. Resan inleddes måndagen den 8 juni med samling vid hamnterminalen för färja till Nynäshamn och den egna bussen till Stockholm. Klockan 1200 var vi framme vid besöksmål nr 1, Armémuseum, där nära tre timmar stod till förfogande. Reseledaren angav nu att vi under hela resan skulle hålla ögonen öppna och vara uppmärksamma, färden skulle nämligen avslutas med ett skriftligt prov. Klockan 1700 avgick Tallinks ISABELLE mot Lettland och Riga. Klockan 1930 intogs middagsbuffé, där vi

kunde räkna till mer än 80 fat med olika upplägg. Vädret var bästa tänkbara, natten likaså, och efter en stabil bufféfrukost rullade bussen av färjan strax efter klockan tio. Estnisk tid innebar att klockan fick flyttas fram en timme.

Riga inleddes med en rundtur på tre timmar, den ypperliga och svensktalande guiden hette Ira Reza. Hon kunde berätta att av Lettlands befolkning är 40% ryssar, i Riga hela 60%! Letterna är alltså i minoritet i sitt eget land! Det har inneburit att en rysk borgmästare är vald i Riga. Ira avslöt; "Trevlig karl, men som ni förstår har Putin därmed redan femtekolonnare på plats om han vill ingripa..."

Matpriserna är ungefär som i Sverige, men medellönen ligger på 6000 kronor

– före skatt! Upp mot 40% av ekonomin är svart, "befolkningen saknar patriotism" fortsatte guiden.

Riga har fem jättehangerar sedan zepelinarnas tid på 1920-talet, där pågår en marknad av gigantiska mått, främst med livsmedel. Jordgubbar för 6 kronor litern, korv och ost för ungefär halva priset mot i Sverige som exempel. Ett besök i Ockupationsmuseet stod på programmet, en del valde andra sevärdheter. En mysig restaurang som verkligen rekommenderas, är LIDO. Det var inte utan orsak som guiden tog upp det vid tre tillfällen.

Efter övernattnings på Hotell Riga blev det tidig frukost med avfärd onsdag klockan 0800, norrut. Nära gränsen till Estland blev vi påmind om att såväl Lettland som

Svenskporten i Riga, sedd från insidan i Gamla Stan. Det är den enda bevarade av ringmurens portar.

Lunchdags på Lido i Riga fr v Bernt Weinebrandt, Ingemar Bolin, Ulf Nilsson, Nils-Åke Stenström, Åke Westergren, Karl-Gunnar Claesson och Lena Bolin.

Utanför Rigas gamla stad ligger fem zeppelinhangarer. De byggdes av tyska ockupationsstrupper under första världskriget och flyttades till sin nuvarande plats under 1920-talet och blev så småningom Europas största marknad till ytan, 72.000 kvadratmeter. Här kan man köpa nästan allt, men främst livsmedel, delikatesser, kläder och blommor. Området är öppet alla dagar, där finns fler än 3000 stånd, och marknaden besöks en vanligt dag av mer än 80.000 människor.

Fakta zeppelinare

En zeppelinare var ett stelt motordrivet luftskepp, innehållande gasballonger. Typen är uppkallad efter tyska greven Ferdinand von Zeppelin som hade en fabrik vid Bodensjön där även bilar tillverkades.

Den mest kända olyckan med zeppelinare var när Hindenburg 1937 började brinna (den var fylld med vätgas) vid landning vid Lakehurst i New Jersey och 35 personer omkom. Hindenburg var 245 meter lång och 41 meter i diameter. Det kunde lyfta 112 ton och de fyra motorerna kunde få upp farkosten i 135 km i timmen. Det behövde 61 besättningsmän och den kunde ta 72 passagerare.

Estland är medlemmar av NATO (sedan 2004), vi blev där överflugna av en rote A-10 Thunderbolt.

Efter 18 mil var vi i Pärnu, historiskt känt som landstigningshamn år 1700 för Karl XII och hans armé. Här intog vi lunch, sedan drog vi vidare de 13 milen till Tallinn dit vi ankom klockan 1500. Här fanns tid för såväl inköp som besök i "Gamla Staden" som påminde mycket om Visby. Bl.a. fanns det möjlighet att besöka muren och vandra på dess väktargång. Här fanns också möjlighet att besöka KGB-museet högst upp i hotell VIRU. Hotellet utgjorde under kalla kriget en mötesplats för dignitärer från öst och väst, man kan undra hur många som anade att rummen avlyssnades av KGB i våning 23.

Hemresan skedde med Tallinks ROMANTIKA som avgick klockan 1800. Ett lyxigt fartyg, försett med 11 däck, fem restauranger, två barer, tre dansrestauranger och 2.172(!) bäddar.

Torsdag, sista dagen, gled vi redan vid frukosttid in i Stockholms skärgård och anlöpte Värtahamnen klockan 1000, men då hade vi fått backa klockan en timme. Nu gick färden till Strängnäs och pansarmuseet ARSENALEN där vi tillbringade 2½ timme. Innan vi lämnade platsen avtäckades reseledaren och bussföraren med var sin gåva som överlämnades av Anders Nilsson. Så var det dags för det frågeprov som Anders Österberg och Lasse Boström konstruerat. Av 10 frågor segrade Ulf Nilsson med 8 rätt och fick en vinbutelj som pris.

Det sista uppehållet gjordes i Mariefred, där vissa gick till slottet Gripsholm, andra fick en guidning i museijärnvägens lokstallar. Så bar det av till Nynäshamn, men utanför Södertälje sniglade vi fram under nära en timme med oändliga köer. Det visade sig vara en trafikolycka som ställt till det. Men vi hade gott om tid för att hinna med Destination Gotlands färja som avgick 21.05. En verkligt trevlig, välkomponerad och lagom omfattande resa till Baltikum var slut. Anders Österberg, och "Tottes bussar" med dess bilförare Anders Häglund är värda all aktning för arrangemanget.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM

FOTO ANDERS ÖSTERBERG, NILS-ÅKE STENSTRÖM

För Bo Friberg, Bertil Eklund och Roberth Östergren slinker sauerkraut und wurst lätt ner med de rätta tillbehören.

Lars-Erik Thor får massage ombord av vännerna Stefan Melin, Lars Boström och Svenerik Johansson.

Föreläsning för SMHA hos Flyg & Marin-delen i Skans IV. Från vänster; ordförande KA 3 kf, Rutger Bandholtz, biträdande kanslichef Erik Broberg, försvarsantikvarie Bertil Nordström, kanslichefen Carl Zarmén och säkerhetschef Claes Johansson.

Varma lovord från SMHA

Torsdagen den 12 november fick GFM besök av en fyramannadelegation ur SMHA kansli. Syftet med besöket var ömsesidigt informationsutbyte, samt att på plats ta del av årets stora projekt, flyttningen av KA 3 museum till Tingstäde. Förmiddagen ägnades åt att bese såväl Flyg- som Marindelen. Självskrivet att förevisa marindelen var Rutger Bandholtz. För flygdelen svarade Sten Göran "Putte" Åman. GFM fick motta varma lovord för att så smidigt ha rott detta omfattande flyttprojekt i hamn. Efter lunchen hade säkerhetschefen sin genomgång om vapenhanteringen, och sedan blev det tid att gå över museet i huvudbyggnaden.

SMHA uttryckte sitt verkliga gillande av att på plats kunna

konstatera att tilldelade projektmedel, till punkt och pricka, nyttjats i överensstämmelse med ansökan, och önskade GFM lycka till i kommande projekt.

Sveriges MilitärHistoriska Arv, SMHA, är ett nätverk omfattande dryga 20-talet militära museer som erhåller statligt stöd, och de är spridda över landet. SMHA har ett administrerande kansli på tio-talet personer, lokaliserat till Armémuseums gård på Riddargatan. Kanslichefen heter Carl Zarmén.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Marinhallen i Skans IV

Med KA3 museiflytt till Tingstäde så kan man säga att Gotlands Försvarsmuseum är komplett. Nu uppförs en marin hall som skall inrymma den tyngre marina materielen. Vid månadsskiftet november-december försågs byggnaden med tak. Entreprenör är PEAB.

Sedan tidigare finns en marin utställning i Skans IV, som delas med flyget. De riktigt tunga pjäserna finns i den intilliggande pjäsparken.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Kamrater

Mellan gammalt och nytt, så skulle man kunna sammanfatta kamratföreningsåret 2015. Parallellt med att vi fortsätter att träffas, dela minnen och ha trevligt med kamrater från Gotlands Regemente så kommer ett nytt förband på att växa upp på Gotland. Mer om detta på annan plats i tidningen.

Vi GRKF årsmöte som sedvanligt avhölls i Tingstäde fick vi av kommandörkapten Peter Appelqvist från insatsstabens underrättelseavdelning en tydlig påminnelse om att utvecklingen i närområdet inte alls blivit vad vi hoppats på. Tvärtom fick vi en bild av ett revanschistiskt Ryssland som satsar enorma resurser på att bygga upp sin militärmakt och som uppträder mycket aggressivt mot sina grannar. Trots det dystra budskapet var det en trevlig sammankomst med god service från våra kamrater på museet och i styrelsen.

Även kamratförenings-KFÖ bjöd på både gammalt och nytt. Nytt i form av den nya flyg- och marindelen vid Försvarsmuseet. Vilket fantastiskt jobb våra forna kollegor har lagt ned för att på kort tid skapa väldigt informativa utställningar. Tydliga guidningar på "mutter, bricka, sprint-nivå". Vi hälsar er varmt välkomna till Tingstäde! Det gamla får väl representeras av besöket i före detta Ka 3 stabsplats- och förrådsbergum i Ruteberget. Ett riktigt spännande äventyr att gå in i mörkret och uppleva de väldiga ytorna. Som "Hemliga svenska rum" på riktigt! Man kan ju inte låta bli att undra om det var så klokt att göra sig av med sådana här anläggningar så snabbt? Tillbaka i Tingstäde bjöds vi som vanligt på en superb middag från fältköket. Vilket fantastiskt gäng som orkar hålla igång! Stort tack!

Till höstens ärtlunch i Traume hade jag bett min kollega Frida Blixt på Länsstyrelsen att komma och berätta lite om hur det ser ut med planeringen för att återta det civila försvaret. Tyvärr är det inte bara i det militära försvaret som en hel del har åkt ut med badvattnet, jag vill nog påstå att det civila försvaret har en tuff väg för att åstadkomma "Civilförsvaret 2.0" som det kallas.

Kransnedläggning vid gravplatsen för Gotlands Trupper på Norra Kyrkogården vid allhelgonahelgen skedde traditionsenligt i ovanligt varmt höstväder. Efter ceremonin kalasade vi på Märtas Café på kassörens bekostnad. Riktigt kul att så pass många deltar.

I skrivande stund återstår bara en planerad aktivitet på kamratföreningsåret, julbönen i Domkyrkan där Rutger Edwards från Lv 2 kamratförening fortsätter att hålla i rodet.

Chefen för Amfibieregementet överste Peder Ohlsson har träffat ett avtal med Kamratföreningarna på Gotland där vi får ett stöd på 20 000kr som ersättning för stöd till regementets verksamhet, främst rekryteringsverksamhet. Detta möjliggör förhoppningsvis fortsatt utgivning av vår gemensamma kamratföreningstidning.

Med tillönskan om ett gott nytt år!

HANS HÅKANSSON
ORDFÖRANDE GRKF

VERKSAMHETSPLAN 2016 (prel)*

2016-03-10

GRKF årsmöte kl 1800 med sedvanlig middag. Gotlands Försvarsmuseum. Se upp på annons i Gotlandspressen och information på hemsidan.

2016-05-??

Deltagande vid Finska föreningens högtidshållande av de stupades dag.

2016-06-06

Deltagande vid firandet av Sveriges Nationaldag. Gotlands Försvarsmuseum.

2016-08-25--26

KamratFöreningsÖvning med inriktning att genomföras under två dagar med övernattnig. Inbjudan med detaljer presenteras i vårbrev samt på hemsidan.

2016-10-13

Kamratföreningslunch kl 1200. Hemvärnsgården Traume. Se upp på annons i Gotlandspressen och information på hemsidan.

2016-11-04

Kransnedläggning kl 1400 på Gotlands truppers gravplats.

2016-12-15

Julbön kl 1500 i Domkyrkan. Se upp på annons i Gotlandspressen.

2016-12-27

Utskick av gemensam kamratföreningstidning.

2017-03-09

GRKF årsmöte med sedvanlig middag.

*fastställs slutligen på årsmötet 10 mars

**SENASTE INFO PÅ
WWW.GRK.F.SE**

Styrelse

Ordförande
Vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Klubbmästare
Ledamöter
Revisorer
Valberedning

Hans Håkansson
Jan-Eric Engström
Crister Persson
Lars Brolund
Jörgen Gustavsson
Anders Österberg, Lars Boström och Lars-Göran Nyberg
Claes Randlert, Lars-Ove Hoas
Anders Ek(sm), Björn Christer Olofsson och Lars Skalin

REDAKTÖRSSPALTEN

Kamrater!

Ytterligare ett år har gått, ytterligare ett nummer av vår tidskrift har hamnat framför era ögon. Jag hoppas givetvis att ni får mycket nöje med dessa sidor!

Jag har tidigare bett er alla om hjälp avseende skrönor och allehanda bidrag till tidskriften, tyvärr utan större framgång. Tjurskallig som jag är så försöker jag igen. Jag är helt övertygad om att det i läsekretsen finns kamrater som ligger inne med allehanda vitsar och skrönor som kan få de flesta av oss att skratta sig harmynta. Skicka in era berättelser till mig, självklart är även mera allvarliga historier lika välkomna, även alldagliga händelser från förr är av intresse. Vi gör oss alla en stor tjänst med att dela med oss av våra upplevelser från tjänsten, allvarliga som mindre allvarliga, från dåtid och nutid. Fundera inte på om dina upplevelser kan vara av intresse för andra, utgå från att det är så. Tveka inte – dela med dig! Adresser hittar ni här nedan. Det är alltid trevligt att få artiklar utifrån (så jag slipper skriva allting själv), var gärna ute i god tid – det vill säga helst före oktober månads utgång. Sänd in vad du har, du kan inte bli mer än refuserad!

Vi har deltagit med vår fana vid Nationaldagsfirandet i Färösund de senaste åren, det är tyvärr slut med det. Förändringens vindar har blåst hårt i SV riktning och numera firar vi Nationaldagen vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. Precis som i Färösund skedde i Tingstäde ett mycket värdigt firande av Nationaldagen. Personligen kände jag en stor saknad efter Färösund men jag måste i ärlighetens namn säga att firandet i Tingstäde var helt tillfyllt. Det kändes dock väldigt ovant att se Regionmusiken spela i civil klädsel (de har blivit av med uniformerna av någon outgrundlig anledning). En musikkår skall ha uniform, så är det bara. Det är inte våra musikers fel att det har blivit på detta sätt, felet finns att söka i Stockholm med omnejd. Det kanske blir ordning på detta när någon, kanske, kommer på att den blivande Stridsgruppen också skall ha lite militär musik med sedvanlig pompa

Jag vill också göra reklam för vår KFÖ i augusti 2016. Vi är tillbaka till en två-dagars förrättning med övernattnings. Torsdag 25 augusti till fredag 26 augusti, med övernattnings och lammgrillning på Färö. Boka in dessa dagar, ta semester eller kompladigt, gör vad som helst men kom. Vi behöver vara fler deltagare! Bussen kostar lika mycket vare sig den är tom eller fullsatt. Kul, det har vi!

Ett meddelande från Lars Brolund, vår kassör: Årsavgiften 2015 är oförändrad, billiga 100 kr, och tas tacksamt emot på Plusgiro 16 30 01-1 – helst före 2015-03-01. Meddela gärna eventuell ny adress och aktuell e-postadress.

När det gäller e-postadresser är vi verkligen intresserade av att få flera medlemmar att anmäla detta. Brevporto är en dryg utgift för föreningen. Har du en e-postadress så är du mer än välkommen att anmäla den till vår sekreterare: persson@gotland.telia.com

LARS-GÖRAN NYBERG

Kontakt för GRKF skribenter redaktör

Lars-Göran Nyberg

Lokrume Aner 132, 621 74 Visby

nypan@ahner.se, 0498-27 50 01, 070-835 75 65

Kallelse till Årsmöte 2016

GRKF håller årsmöte torsdag 2016-03-10 kl 1800, Gotlands Försvarsmuseum Tingstäde. Sedvanliga förhandlingar och ärtmiddag. Anmälan till Crister Persson, 0498-27 88 30, 070-1088274 eller persson.gotland@telia.com, senast 2016-03-07

Se även www.grkf.se

Välkomna!
Ordförande GRKF

UPPROP!

Utgivningen av denna tidskrift medför stora utgifter.

Varje inkommen krona är ett välkommet bidrag.

Du som vill stötta utgivningen med ett frivilligt bidrag, sätt in det på plusgiro 16 30 01-1.

Styrelsen GRKF

Anmälan av e-postadress

gör du enklast till sekreteraren persson@gotland.telia.com

GÅ MED I GRKF

Har du gjort värnplikt på I 18, P 18 eller P 1G? Tjänstgjort eller arbetat på regementet?

Betala in årsavgiften 100:-, pg 16 30 01-1.

Ange namn, adress och födelsedata.

Tillhör du inte någon av ovanstående kategorier men vill bli medlem ändå – kontakta någon i styrelsen.

GOTLANDS FÖRSVARSMUSEUM BEHÖVER DIN HJÄLP

1. Ställ upp som museivärd i sommar. Världlista kommer med vårbrevet.

2. Anmäl dig som volontär i verksamheten. Ex vis som målare, snickare, museiarbetare och Tross m/ä.

Anmäl dig redan idag!

Gör tummen upp till Anders Österberg 0706-671046 eller anders_vibble@hotmail.com

In memoriam

Sven Olof "Esso" Larsson avled den 22 oktober 2015 efter en tids sjukdom. Han skulle i januari ha fyllt 80 år. Esso föddes och växte upp i Alva socken. Han gjorde värnplikten på I 18, gick Instruktörsskola I år 1955 och blev furir. Han specialutbildade sig på sambandssidan och var gemytlig och pedagogisk i sin utbildning. Då gradsystemen reformerades blev han fanjunkare 1972 och löjtnant 1983.

Han var en omvittnat duktig pistolskytt och var instruktör i SLK och fick deras förtjänstmedalj i silver, vilken han var mycket stolt över. Han var myntsamlare och även medlem i Lions, Klintehamn.

Efter en konstaterad rygg- och axelskada nödgades han avsluta sitt yrkesverksamma liv före pensionsåldern. Då hans onda lindrades av värme, så började han fundera kring att flytta till varmare trakter. Det inleddes med att han under vinterhalvåret bosatte sig i Spanien, i La Marina, söder om Alicante. Där bodde flera svenskfamiljer och Esso blev för dem en "alltiallo". I La Marina träffande han sin andra hustru, han var själv skild sedan 1976. Efter något år blev de permanent boende i Spanien där de blev kvar under 14 år. När han 2005 blev sjuk åkte de till hustruns hemland Island för att han skulle få vård. Huvuddelen av tiden var han där inlagd på sjukhem. År 2014 återvände han till Gotland. Sin sista tid tillbringade han på Åvallegården i Klintehamn. Vi kommer att minnas Esso Larsson som en glad kamrat med underfundig humor. Frid över hans minne.

Nils-Åke Stenström

Jan-Acke Engström avled den 20 september. Han var född 1935 och växte upp i Visby. Han gick Instruktörsskola 1 (IS1) och blev furir vid Kungl. Gotlands Infanteriregemente 1955. Han blev rustmästare 1967, och då gradsystemen reformerades blev han fanjunkare 1972 och löjtnant vid Gotlands regemente 1983. Acke, ty så kallades han, avgick med pension 1993.

Han hade olika befattningar genom åren, främst minns vi honom som kompaniadjutant och expeditjonsföreståndare på sjukan. Han tjänstgjorde även som vaktchef, och kollegan Hans Gustavssons omdöme om Acke är mycket gott, han uppfattades som en rättsskaffens man, ärlig, och stod för sitt ord.

Acke hade fotbolls- och handbollsdomarutbildning. Han hade ett stympat finger på vänster hand. Lasse Berg, kurskollega med Acke på IS1 år 1955, berättar: "Vi hade skolskjutning på E-banan under Curt Sjölin. Efter ett tag skulle Sjölin "åka ett ärende" och lämnade oss under befäl av en korpralkollega. Acke Engström stod (tyvärr) med osäkrad kpist hängande i remmen runt halsen, och höll därtill vänstra handen framför kpistens mynning. Plötsligt hör vi en eldskur, Acke Engström skriker till i panik, kränger remmen över huvudet och slänger kpisten i backen framför sig! Då kunde det ju gått en eldskur till! Vi lindade en halsduk om den blödande handen där långfingrets yttre halva hängde i en köttslamsa. Jag beordrade kamraten att springa in i det närbelägna huset och ringa ambulansen, själv hämtade jag cykeln, Acke gjorde uppsittning på pakethållaren, och så full fart mot lasarettet. Framme vid

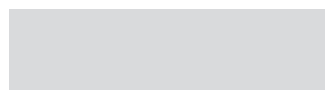

Kaptén Sylve Karlsson har avlidit. Han kom till regementet en måndag i början på april 1965 som nyutnämnd biträdande armétekniker med furirs grad. Själva mottagandet kunde ha skötts bättre, regementet hade inte hört av sig under hela skoltiden vid TygS i Sundbyberg. Hans ankomst var känd av teknikerkollegorna om än något oklart vad beträffar tidpunkten

Sylve Karlsson hade gjort sin värnplikt som gruppchef på strv 74 och fick nu sin första uppgift som tekniker, utbildning i smörjning av den för honom helt okända KP-bilen. Överraskande arbetsuppgifter är tydligen inget nytt påfund.

Trots en tuff start vid regementet blev han kvar, i 33 år.

Lars-Göran Nyberg

nuvarande rondellen vid Bilecity möter vi ambulansen som tog hand om honom. Men då hade han rejält ont. Det var så han blev av med fingret".

Det kom att ställa till med ett lustigt påpekande då han många år senare dömdes för utvisning i en handbollsmatch. Han höjde två fingrar på vänstra handen mot spelaren Rolle Olofsson, i det han skrek: "Två minuter!" Nu råkade ett av de två fingrarna vara just det stympade, varför Rolle undrade om det bara var 1½ minut. Det är ett minne som ännu lyfts fram emellanåt i kamratkretsen.

Frid över Acke Engströms minne.

Nils-Åke Stenström

Bernt "Benne" Nysell, född 1942-03-10, upplevde sina första levnadsår på Regementsgatan Wisborgsslätt, i Bagarebostaden, innan pappa Ivar med familj flyttade 1946 in i kasern I. Bernt Nysell genomgick BSI 1959 följt av AUS 1966, blev sergeant samma år och fanjunkare 1969. Utnämnd till löjtnant 1972 och kaptén 1973.

Hans specialitet på regementet blev pansarvärnstjänsten, Pv-pjäs och Pv-robot. Han blev den första krigsförbandschefen för, det då nya, 18. Pvrkompaniet (Pvr m/53 Bantam). Utöver den vanliga tjänsten var han en flitigt anlitad instruktör inom FBU samt ungdomsutbildningen inom Hemvärnet.

Med tiden så genomgick Bernt Nysell en Fortkurs 1980 och slutade sina sista år i Försvarsmakten som fortifikatör vid SWEDINT i Södertälje. Efter avgång från Försvarsmakten fyllde tiden med att assistera hustrun vid hennes matservering utanför Mariefred.

Han hade även ett stort idrottsintresse. I yngre dagar var han en aktiv handbollsspelare i AIK samt vann många RegM i denna disciplin. Idrottsintresset fanns kvar även på senare tid men var då tvingat av hälsoskäl att inskränka sig till läktaren och TV-soffan.

En bror och kollega, och av många omvittnat god kamrat, har lämnat oss. En man som har gjort avtryck och lämnat många minnen efter sig.

Vila i frid, Benne.

Kurt Nysell

In memoriam

Stefan Lytholm började sin militära bana på BSI 1965 under befälen fänrik L-O Pettersson, sergeant Erling Norrby och furiren V.S.F. Johansson (Skallak). Han placerades efter fullgjorda skolor som instruktör i pansarskyttetjänst. Senare gick han specialutbildning och var några år instruktör i signaltjänst på stabskompaniet, där Svante Hagström var kompanichef.

I slutet på 1970-talet blev han chef för Reprocentralen på P 18, och något år senare chef Bud- och Reprocentralen på Militärkommandostaben på Norra Kyrkogatan.

När staben 1982 flyttade till Nya Visborg blev han chef för dess Post- och Reprocentral. Då började också datorernas intåg. Stefan Lytholm insåg datorernas möjligheter och blev snabbt en hejare på dessa moderniteter. Han älskade sina maskiner, offset, kopiatorer, limbildnings- och skärmaskiner m.m, men ville helst sköta allting själv och släppte ogärna någon "över bron".

Han var en mycket duktig finsnickare i en musikalisk familj och tillverkade bl.a. elgitarrer till sina söner. Hemma i Hörsne hade han en exemplariskt skött trädgård.

På fritiden tyckte han om att fjällvandrade med hustrun Harriet. Han var också engagerad i Gute fotbollslag som materielansvarig och som sjukvårdare.

Stefan gick i pension 2002. Samma år drabbades han av den sjukdom som den 9 september 2015 ändade hans liv vid 68 års ålder.

Svante Hagström

Kapten Lennart "Jonte" Jonsson har avlidit i sitt 74 levnadsår. Han föddes 1941-09-07, blev sergeant 1965, fanjunkare 1968 och kapten 1972.

Samma år, 1972, träffade jag honom för första gången. Efter genomförd aspirantskola skulle jag tjänstgöra som instruktör på hans pansarskyttepluton, jag knackade på dörren och anmälde mig enligt konstens alla regler. Min blivande chef satt och läste tidningen, tittade upp och sa "trevligt" för att där efter återvända till tidningen. Ett något märkligt mottagande tyckte aspiranten. Med tiden lärde jag dock att känna honom och vi kom bra överens, han var mån om att lära aspiranten nytigheter för kommande trupptjänst. Några år senare påminde jag honom om vårt första möte och han höll med om att det var något udda, "du får ursäkt men det var lite bökit på hemmafronten just då".

Det dröjer nästan 20 år innan jag personligen har med honom att göra igen. CMGK skall inspektera 5.komp där Jonte är chef och jag är med som representant för GU-bat. Vi sitter i en lektionssal efter själva inspektionen (som gick utmärkt) och generalen frågar "Har du några problem?". Jonte påtalade sina problem på ett sällsynt rättframt sätt, det tappades ett antal hakor i det rummet den dagen.

Efter att han pensionerades så har vi inte sett så mycket av honom, han har tyvärr aldrig deltagit i kamratföreningens aktiviteter "Har jag gått hem så har jag". Han gick hem – med rak rygg! Heder!

Lars-Göran Nyberg

Curt Lundin, född i Visby 1936-07-03 och uppvuxen i Othem. Gjorde sin värnplikt vid I 18 1957/58. Beträktades av sin kamrater som en energisk ettermyra som alltid kämpade hårt under passen i fysisk träning där den stenhårde sergeant Larsson (sedermera överstelöjtnant Sven Larsson) svarade för verksamheten. En av den tidens kamrater ansåg att Curt Lundin vore den siste i kullen som skulle bli officer. Men det blev han. Fänrik vid regementet 1960, löjtnant 1962 och kapten 1967. Trupptjänst i olika befattningar vid ett flertal kompanier, bl a kompanichef vid 7. och 4. kompanierna. Med tiden vidareutbildade sig han inom förvaltningstjänsten och genomgick FörvS 1970-72 och blev major i IntK 1972. Efter tjänst inom förvaltningsskrået vid såväl A 7, P 18 och I 22 blev han överstelöjtnant 1988 och placerades på HKV där han fanns kvar till pensioneringen 1996. Curt Lundin avled 2015-10-09 stilla i kretsen av sina närmaste.

En god och glad kamrat, alltid med glimten i ögat, har lämnat oss. Saknad av sina nära och kära samt många vänner från P 18 tiden.

Lars-Göran Nyberg

Om en torr tall utanför stallgrinden

Tidigt på våren 1978 tillskrev chefen för 6.komp, major Svante Hagström (tillika chef kasern Gute), ME att man borde ta ner en torr tall vid parkeringen utanför stallgrinden, så nedfallande grenar inte skulle skada några bilar.

Chefen 6.komp erhöll 78-02-09 följande diarieförda svar:

Vi tycker ännu att Du skall titta en tid på Din torra tall. Den minner om att vårt liv, ej endast är ett tidsfördriv. Ty fast den ej längre är ung och grön, var den en gång både stark och skön. Så vårda det som en gång var, minns dess skönhet från gångna dar, då den böjde sin krona stor och stark, och skugga gav åt solvarm mark. Och minns att vårt eget liv är kort, det gamla skall ej blott kastas bort, Låt tallen stå kvar och önska blott att den nästa år skjuter nya skott.

På uppdrag av regementschefen

Curt Lundin
ME

Ärtlunch i Traume

Kamratföreningens traditionella ärtlunch avnjöts torsdagen den 8 oktober. Platsen var som vanligt Hemvärnsgården i Traume som vi återigen fått låna gratis. Stort tack! Drygt 40 hungriga kamrater fanns på plats, 10 fler är förra året. En positiv utveckling som glädjer oss arrangörer alldeles särskilt.

Deltagarna möttes av vår fana redan vid dörren, fanföraren hade gjort en riskbedömning med anledning av den relativt låga takhöjden i Hemvärnsgården. I år fanns inte Sten Linberg på plats, av hälsoskäl, för att blåsa de nödvändiga signalerna, det kändes givet-

Föredragshållaren, Frida Blixt, avtackas av Janne Engström.

vis trist och ovant. I stället spelades regementets marsch på en elektronisk apparat. Vår pampiga marsch tål verkligen att höras på!

Efter att Janne Engström hälsat välkommen var det dags att hugga in på ärtsoppan och pannkakorna.

Maten smakade lika bra som alltid och det var ju ingen större överraskning med tanke på kunskapen hos våra mångåriga och proffsiga kockar, Agne Ahrling och Owe Björkander.

I år hade vi en civil föredragshållare, Frida Blixt - Civilförsvarshandläggare på Länsstyrelsen. Hon redogjorde för den planering som påbörjats vid Länsstyrelsen för att bringa någon ordning i det tomrum som har uppstått. Vi kan konstatera att det inte är en lätt uppgift och att det finns hur mycket som helst att göra. Vi önskar Frida all lycka i fortsättningen med sitt viktiga arbete.

Som traditionen bjuder fick våra köksmästare, Agne Ahrling och Owe Björkander, erhålla en uppskattande gest från kamraterna.

Vi lämnade denna oktobertorsdag Traume, mätta och belåtna, efter en som vanligt ytterst trevlig samvaro med gamla kamrater. Vi ses återigen i Traume 2016 och vi hoppas naturligtvis att Sten är med och blåser! Se till och kom, trevligt har vi och lokalen rymmer fler än 40.

TEXT OCH FOTO LARS-GÖRAN NYBERG

Fanföraren, Lasse Boström, hälsar välkommen vid entrén.

Mer förlorad skjutterräng. Hällarna med C-, D- och E-banorna.

Funderingar under ärtlunchen

Som vanligt i oktober träffades de gamla kamraterna till ärtlunch i Traume. Lika gott som vanligt och den där ljuvliga ärtsoppan minde om forna tider då den kunde ätas i gräset eller på bakpansaret. Som brukligt är avslutades seansen med ett föredrag. Den här gången hade man bjudit in Frida Blixt, kris- och beredskapshandläggare civil-militär samverkan. Ämnet var "Civilt försvar - vad händer och hur är läget?". Jag måste tyvärr tillstå att trots ett antal frågor från auditoriet till Frida Blixt så blev jag inte ett dugg klokare. Sådant måste naturligtvis skyllas på att mina fattningsgävor med åren försämrats. Eller?

Ett regionalt moment 22. Regionen vill bygga bostäder på Visborgsslätt men där ligger skjutbanorna, som Hemvärnet använder, i vägen. Försvarsmakten vill visserligen bygga skjutbana på Tofta skjutfält men det går inte eftersom regionen har överklagat ett miljötillstånd där. Således fortsätter man att skjuta på Visborgsslätt och inga bostäder kan byggas. Dock finns det ett ljus i tunneln. Björn Jansson säger att man får överväga att dra tillbaka överklagandet. Visst är det härligt med pragmatism.

TEXT STIG SKALLAK
FOTO JOHAN WILLEMO

200-metersvallen på B-banan. Används här av Hemvärnet.

KFÖ!

Norra Gotland 2015

Rutger Bandholtz visar oss runt i marindelen av skans IV.

Putte Åman möter upp i dörren för att ta oss igenom flygdelen. I förgrunden försöker Ulf Eriksson hitta några svar på tipspromenaden.

KamratFöre

Torsdagen den 13 augusti var det dags för årets höjddare, GRKF KFÖ (KamratFöreningsÖvning). Tyvärr så var vi några färre deltagare i år, 35 medlemmar deltog. Vi har ju plats för fler i bussen.

Precis som senare år var resmålen okända men vi hade inget "På spåret"-tema, tävlingen om BANDPLATTAN löstes med ett antal tipsfrågor under resans gång.

Vi startade som vanligt med samling vid gamla vedgården på Wisborgsslätt, indelning i kompanilag och uppsittning i bussen körd av Janne Frimodigs. En sväng ut på stan för att hämta upp folk på Öster och Norrgatt varefter övningsledaren, Lars Boström, greppade mikrofonen i bussen och så började själva övningen på allvar.

Första resmålet blev Skans IV i Tingstäde, den plats där Flyg- och Marindelen av Försvarsmuseet har etablerats och som nu är i visningsbart skick. Rutger Bandholtz visade marindelen och Putte Åman visade flygdelen. Vi som tidigare har besökt KA 3 museum i Färösund kan bara häpna över den arbetsinsats som har gjorts för att flytta allting till Tingstäde, en otrolig arbetsinsats av kamraterna på norr. Förmiddagsfika ingick i detta besök.

Det tog en stund att studera Skans IV så det passade bra att det var kort väg till lunchen, Förrädgårdens i Tingstäde. Ärtsoppa och pannkaka som traditionen kräver.

Resan fortsatte efter lunchen norrut och nästa stopp blev KA 3 gamla krigsstabsplats i Ruteberget (Skoldrebacke). Anläggningen har varit förseglad men efter diverse turer så har markägaren fått lov att öppna upp den, efter 10 år. Ägaren, Åke Hultqvist från Färösund, ställde både sig själv och anläggningen till vårt förfogande. Han har låtit gräva fram det högra inslaget i berget, det vänstra (som användes av KA 3) är fortfarande täckt av fyllnadsmassor. Lite spännande var det att i ficklampors sken ge sig in i mörkret. Själva guidningen i berget skötte undertecknad, det handlade ju trots allt om ett berg där jag tjänstgjort under åtta år. Måste dock erkänna att det var lite spännande att ta täten in i mörkret,

Vid Ruteberget. Samling framför det högra inslaget, strax skall vi in i mörkret.

ningsÖvning

skulle jag känna igen mig? Det var inga bekymmer. In i berget, vänstersväng och passage av det första förrådsskeppet för att komma över till tunneln från det vänstra inslaget och därefter in i den gamla stabsplatsen.

Några saker förvånade mig, berget var givetvis fuktigt men det flöt inga floder. Luftkvaliteten var riktigt bra och det var inte så bergrent som jag gissat, det fanns lite inredning kvar. Allt miljöfarligt var dock utrivet. Akustiken i stabsplatsens helt tömda förrådstunnel var fantastisk! Ett fint besök på en udda plats, stort tack till Åke Hultqvist. Tyvärr orkade kameran inte med att fixa njutbara bilder inne i mörkret.

Från Ruteberget körde vi ut på Furilden med ett enda syfte, att inta eftermiddagskaffet på en vacker plats. En bit ner mot Suderudd stannade vi till och dukade upp. Vädrets makter var med oss och vi fick en härlig stund på en fin plats med fantastisk utsikt.

Nästa, och sista, anhalt blev återigen Förrådsgården i Tingstäde för avslutning och middag.

Ett förslag som togs upp av styrelsen vid utvärderingen handlade om nästa års KFÖ, ett förslag som handlade om Fårö, lammgrillning och övernattnings på Fårö Kursgård. Styrelsen fick ett enhälligt mandat att jobba vidare på detta, trots att prislappen av förklarliga skäl kommer att bli högre.

Efter prisutdelning, Bandplattan, och chefen Gotlandsgruppen, Hans Håkansson, genomgång om vad som är på gång gällande Försvarmakten på Gotland, var det dags för traditionsenlig middag. Kockarna hade som vanligt överträffat sig själva igen!

Vi som var med är rörande överens om att vi haft en bra dag. Nästa år blir det alltså två dagar med övernattnings. Aktuell tid är torsdag 25 augusti med start kl 0830 (som vanligt) och slut i Visby fredagen 26 augusti ca kl 1100. Kostnaden torde bli ca 750:- per person.

Boka in detta i din agenda och prata med dina kamrater. Vi blir gärna fler. VÄL MÖTT 2016!

TEXT OCH FOTO LARS-GÖRAN NYBERG

Eftermiddagsfika på Furilden, Bertil Nelson har satt sig ner. Snacka om tur med vädret!

Sill och potatis. Middagen har börjat och Sven Larsson drar en skröna.

Segrande lag, 6.komp, i kampen om Bandplattan. Herrar Sven Larsson, Bengt Tingström, Lars Thor och Bertil Bergström. Bertil visar prov på armstyrka.

Löksås under tillredning av Owe Bergström. Verksamheten kontrolleras av Jöran Eldnor, Christina Ahrling och, längst till höger, av hustru Ulla. Resultatet blev LYSANDE!

Bengt Hammarhjelm mottar hyllningar på Suderby herrgårds trappa, bl a spelades regementets marsch "In Treue Fest".

Bengt med hustru Ulla bjöd på en fantastisk fin mottagning på Suderbys Herrgård.

Ett 90-tal gäster hedrade Bengt med sin närvaro och lät sig väl smaka av en fantastisk god buffé.

Bengt Hammarhjelm firade och firades

19 augusti 2015 blev en dag utöver det vanliga. Denna dag fyllde Bengt Hammarhjelm 90 år, en aktningssvärd ålder för en aktningssvärd man, så i grunden hängde det bra ihop.

Bengt valde att ha en mottagning på Suderbys Herrgård, en miljö som passade utmärkt eftersom det är ju där som mycket av sakerna från vår gamla mäss finns idag. De yttre förutsättningarna för ett ståndsmässigt firande fanns på plats, och det gjorde även allt annat. Bengt och Ulla Hammarhjelm bjöd på en fantastisk buffé. Mycket folk var det som kom för att fira jubilaren, som avlagt sig presenter, han hade inte haft plats för mer prylar i sitt vackra hem på Pilängsgatan ändå. Suderbys herrgård var fyllt med folk, inte bara gamla militärer utan även många från det civila Gotland, något som visade den breda förankring han har i ett stort antal kretsar. Kamratföreningen hade mött upp med en större delegation, fattas bara, vi firade med hans egen signal, blåst av Sten Linberg, följt av allmän sång och hurra. Även regementets marsch spelades (på bandspelare i brist på musikkår).

Jag vill påstå att de flesta av oss har någon gång haft med Bengt Hammarhjelm att göra, i något sammanhang. Han har ju alltid varit med! Jag vill också påstå att vi alla har haft att göra med en rak och genomärlig person, en äkta hedersman. Det är inte många som förtjänar det epitetet men Bengt gör det, fullt ut.

Denne son av norra Skåne, född i Kristianstad, med en far som var officer vid Norra skåningarna, startade sin militära bana vid samma regemente som sin far. Under kadettiden på Karlberg gjordes av diverse orsaker en ansökan om transport till Gotland och I 18. Gotland var då ingalunda främmande territorium för Bengt, hans farfar hade tjänstgjort som regementsintendent på A 7 och även fadern hade kopplingar till ön. I 6-kadetten landade som fänrik vid I 18 1949. Ett val som Bengt aldrig har ångrat.

En kort period tillbringades i artilleriet 1953. Bengt gick någon skola vid A 6 men efter en genomförd repövning så blev det åter till I 18, den beteckning som hela tiden hade suttit på axelklaffen, det kändes bäst så.

Bengt har naturligtvis gjort en enastående karriär inom den gröna firman, vi har en generalstabsaspirant under åren 1959-61, följt av en tjänst som tf detaljchef vid arméstaben 1961-62. Dessa år betraktar Bengt som jobbiga men lärorika. Själva tjänsten var kanske inte den mest intressanta men han kom dock i kontakt med intressanta människor, Stig Wennerström, Stig Synnergren och Ove Ljung. Det är väl åtminstone två av dom som man kan ha med i sitt CV.

Under perioden 1964-65 tillbringades sex månader i Korea, vid gränsen. En stor del av arbetsuppgifterna handlade om transportplanering för enskilda tjänsteresor. Kontingenten levererade rapporter hem via ambassaden, som inte fanns i Seoul utan i Tokyo. Kurirresor kors och tvärs till Japan, och de gick inte över dagen! Här finns även tågresa till Peking, som inte heller gick över dagen, inte nästa dag heller. Det tog ett tag innan man kom fram. På denna tid var "Förbjudna staden" verkligen förbjuden, snygg och prydlig. Bengt har tillsammans med hustru Ulla visiterat "Förbjudna staden" på senare år och kan konstatera att förfallet har satt in. En sak som var riktigt besvärligt med kommenderingen till Korea var det faktum att nu fanns det en familj på hemmaplan, hustru Ulla och tre barn. Telefonförbindelserna var ett skämt så det var brev som gällde. Postgången funkade bra men det innebar naturligtvis att

nyheterna var flera dygn gamla när de väl kom fram.

Stabstjänst i all ära men den roligaste tiden under karriären har förordnandetiden som chef P 18 varit som en absolut krona på verket!

Nu måste författaren lägga sig i. Jag har ju upplevt Bengt Hammarhjelm både som bataljonschef och regementschef. Mina första år vid P 18, när jag var subaltern och Bengt bataljonschef, var vi ganska elaka mot Bengt på Hjullunchen (den fest då de yngre tillåts häckla de äldre). Han fick ta emot mycket kritik, något som han tog som en riktig karl. Han växte i våra ögon för varje år. Med tiden insåg vi att vår bataljonschef, trots vissa tjurskalliga egenskaper, var en riktig pärla och förtjänade all respekt. Heder, och det kommer från hjärtat!

Efter tiden som chef P 18 placerades Bengt som till förfogande hos CMKG. I den vevan behövde vi en ny ordförande för officersföreningen, OF MKG. Vi satt på ett styrelsemöte och diskuterade lämpliga kandidater, vi måste ha någon med stor integritet som kunde accepteras av alla förband. Vem som föreslog Bengt minns jag inte men så blev det. Bengt accepterade och blev vald. En lite udda karriär för en tidigare regementschef, man får väl anta att det höjdes på ett och annat ögonbryn. Hur som helst, det blev en bra tid för OF MKG och Bengt tyckte det var kul.

Året 1985 går denne man hem, men att lägga sig på sofflocket fanns inte på kartan. Det har alltid funnits, sedan barnsben, ett stort intresse för historia. Nu börjar tiden att åtgärda detta intresse på ett påtagligt sätt att infinna sig. Vi som bor på ön och läser lokaltidningarna, (läs GA), har ju kunnat läsa Bengts skrifter sedan 1976, det är där det börjar. Efter stöttning från Lars-Eric Wahlgren kommer den första riktiga boken, med notförteckning, ut 1986. Sedan har det bara fortsatt. Vi som har läst Bengts böcker kan inte ha undgått att imponeras av alla noter, allt är dokumenterat och bevisat i minsta detalj. Under åren har det blivit en imponerad samling böcker och skrifter. En del av arbetet har även bestått i att söka ekonomiskt bidrag för utgivandet, böcker betalar inte sig själva. Som regel har Bengt inte fått betalt för sina verk men olika bidrag har i alla fall gjort att han inte har behövt betala till för att få dom utgivna. Den sista boken gav dock en ekonomisk vinst, som till del betalade 90-årskalaset på Suderbys. Vi är alla tacksamma! Lite komiskt är det att denna bok, "Gotland under kalla kriget", saknar notförteckning, förlaget SMB ville inte ha någon (det är ändå ingen som läser dom), varvid Gotlands Allehandas recensent ondgjorde sig just över frånvaron av notförteckning - i en för övrigt mycket bra bok. Otacksamhet är världens lön.

Bengt blev tyvärr aldrig medlem av Krigsvetenskapsakademien, han fick dock både akademins silver- och guldmedalj - jag var väl gammal för bli att invald säger jubilarer. En fin hedersbevisning kom dock 2005 när han blev Gotlands Kommuns Kulturpristagare - den ende militär som kan ståta med det. I övrigt har han det mesta som går att uppbunga i medaljväg (nästan!).

Just nu finns inga planer på någon ny bok. Vi som känner dig, hoppas innerligt att du får behålla din goda hälsa så du orkar med att fortsätta vara ett levande uppslagsverk och upplysa oss ännu mer om vår militära historia.

Stort tack Bengt Hammarhjelm, för allt du har gjort och att du är den du är, du är och förblir en äkta hedersman i ordets rätta betydelse!

TEXT LARS-GÖRAN NYBERG

FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM, GÖRAN HELLSTRÖM

Kamratföreningen uppvaktade givetvis med en större delegation. Rättningen kunde ha varit bättre. Vi får öva på detta inför 100-årsdagen.

Jan-Erik Engström och Sten Lindberg

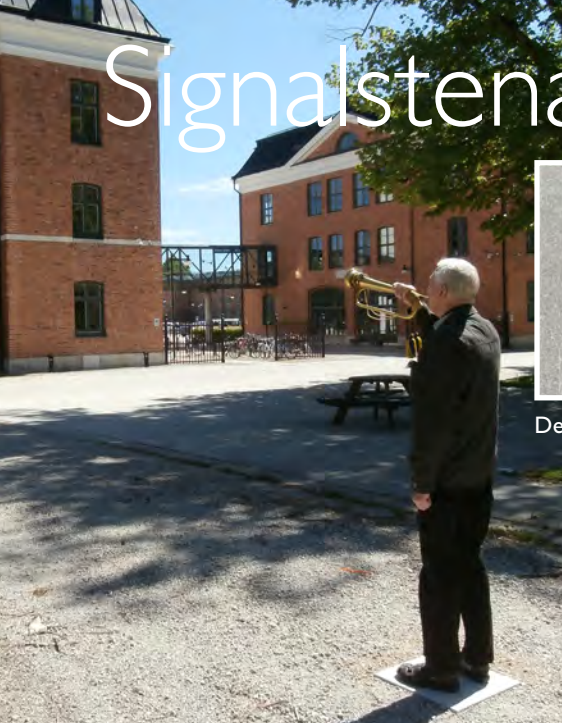

Allt detta, helt eller delvis, har Bengt Hammarhjelm producerat under åren. Ett imponerande arbete.

Tofta skjutfält 2015-11-05. Sveriges äldste fältgående överstelöjtnant i sällskap med den yngre kollegan, Hans Håkansson, framför det modernaste vi har i stridsvagnsväg. Observera att det är en kvinnlig pansarsoldat som står på tornet.

Signalstenarna på Visborgsslätt

Den yttre signalstenen

Den inre signalstenen

Utanför P 18 kanslihus ligger en sten på vilken man kan se Gotlands regementes vapen, samt texten "Yttre signalstenen". Passerar man in genom kanslihuset till tillbyggnaden, så hittar man, infälld i golvet en likadan, en "inre signalsten". De som haft det militära som yrke känner säkert till att det är platser från vilka det blåstes signaler. Jag stämde möte en vacker junidag med musiknestorn Swen-Arne Wighammar, flöjtist med förflutet inom regementsmusikkåren, och som själv blåst signaler åtskilliga gånger på platsen, för att få veta mera om stenarna.

Hur ser din musikerbana ut i stort?

Jag började som musikelev 1 september 1949 och var kvar i yrket till 1988. Ett minne från en av de första dagarna; jag hade inte lärt mig det där med hälsningen, jag gick på vägen ner mot mässen, då kommer översten Herman Levin emot mig, han gör flott honnör, men han hade förstås räknat med att jag skulle hälsa först... 1988 gick jag till P 18 museum, och där blev jag kvar tills jag pensionerades 1991.

Hur såg den första tiden ut?

Först fick man ju ett signalhorn i näven, man skulle lära sig blåsa alla signalerna, och det var inte lätt. Läpparna svullnade då man var ovan. Senare upptäckte jag att om jag spolade läpparna med rikligt med kallvatten innan jag skulle blåsa så blev jag betydligt uthålligare och blåste renare. Sedan fick vi lära oss att slå marschtrumma, efter ett par månader fick vi gå det första vaktspellet. Vi höll till i bottenvåningen i kasern II fram till 1954, den gamla musikbaracken hade ju brunnit ner 1947. Där fick vi städa, bl.a. sopa ett slitet, parkettliknande golv, så dammet stod som en dimma i korridoren. Senare lades ju klinkers.

Hur kunde en vanlig dag för musikeleven se ut?

Vi fick inför repetitionerna ställa upp notställ och duka med

stolar. Tisdagar och fredagar konserterades i matsalen, på just fredagarna var det först förbimarsch för musikdirektören och chefen I 18, Herman Levin, som stod i stram givakt framför kanslihuset. Därifrån marscherade vi vidare till matsalen där vi genomförde programmet.

Hur länge höll ni till i kasern II?

Till 1954. Då hade anskaffats ett par baracker från Vamlingbo som ställdes upp i form av ett "L" (det som senare blev Sjukvårdsskolan). Ena baracken blev replokal, den andra inreddes med ett antal små rum så varje musiker hade ett eget utrymme där han kunde öva. 1957 tillkom 13 musiker från då avvecklade KA3 musikkår, själva var vi 14, så nu blev det bättre klang med flera instrument. Namnet blev "Arméns musikkår i Visby" och dess förste chef blev Åke Dohlin.

Nå, hur var det nu med signalstenarna?

Det fanns en gjuten signalsten på kaserngården, öster kanslihuset. Men någon gång runt år 2000 ville chefen P 18 även ha en signalsten på västra sidan, mot Donners Hage. Där har dock aldrig funnits någon signalsten, spelets riktmärke var att stå mitt emellan de där befintliga kanonerna. Nu kom det i alla fall dit en sten, men den blev felplacerad, den kom för nära kanslihuset. Det har irriterat mig på senare år, därför har jag kontaktat projektledaren vid Tekniska Förvaltningen i regionen, Harald Gröttvik, och bett honom hjälpa mig att få stenen på rätt plats! Och si, där ligger den nu, exakt på den plats där jag stått så många gånger med mitt signalhorn! Heder åt honom!

Men hur är det med den inre signalstenen?

Låt oss gå in och se den!... Titta, där ligger den, inlagd i marmorgolvet. Men som du ser så ligger den inte ens mitt för ingången, av någon märklig anledning. Men den tänker jag inte låta flytta på...

TEXT OCH BILD NILS-ÅKE STENSTRÖM

Fakta

Att tjänstgöra som vaktspel fram till 1950-talet innebar att svara för signalgivningen och därutöver delta i musikkårens ordinarie verksamhet. Vi började 0550 med att blåsa revej i varje våning i två kaserner (avgående spel svarade för de andra två kasernerna) för att 0600 stå på inre signalstenen och vänd mot matsalen blåsa revej.

0615 skulle det blåsas matappell inför frukost och 1030 inför lunch (hette då 2.frukost). Vidare skulle blåsas paradmarsch vid flaggans hissande klockan 0800 (vintertid 0900) samt vid dess halande vid solens nedgång. Det skedde från platsen mitt emellan kanonerna på västra sidan av kanslihuset. Klockan 1800 blåstes vaktappell i samband med vaktavlösningen

och till sist skulle det blåsas tapto klockan 2145 och tytnad klockan 2215. Spelet tillbringade natten bland vaktens övriga personal, liggande i full beredskap med kläderna på. När artikelförfattaren var beväring 1961 var revejen och väckningen ersatt av en signalsirén i respektive korridor som avgav ett fruktansvärt oljud. Paradmarsch vid

flaggans hissande och halande exekverades dock av vaktspel fram på 1980-talet då det ersattes av en bandspelare. Artikelförfattaren är fullt medveten om att kanslihuset vid regionens flytt till Visborgsslätt omdöptes till Rådhuset. Bland de som verkat på regementsområdet kommer det dock alltid att heta kanslihuset.

Kamraterna samlas.

Ordförande avtackar kvällens föredragshållare, k k Peter Appelqvist.

GRKF årsmöte 2015

Gotlands Regementes kamratförening höll sitt årsmöte torsdagen den 5 mars. Platsen var även detta år Tingstäde och 37 medlemmar fanns på plats. Sten Linberg bläste "Samling" varefter ordföranden Hans Håkansson öppnade mötet.

Själva mötet inleddes med parentation av de sedan förra årsmötet bortgångna kamraterna; Eskil Bergvall, Nils Friman, Helny Geijer, Sven Westergren, Gunnar Siverud, Bo Kjellander, Rolf Bengtsson Curt Jakobsson, Rune Fordal, Bert Jakobsson och Ulf Abrahamsson. Sven-Arne Wighammar framförde Amazing Grace på tvårflojt.

Val av styrelseledamöter och övriga funktionärer gick ovanligt galant, omval på alla poster!

Styrelsens sammansättning finns i funktionärsrutan på sidan 21. Under punkten övriga frågor överlämnade Lars-Inge Hägle en silverskål och medföljande känd historik från Stockholmskretsen med inskriptionen "Minne från kamratfruar vid Gotlands inf.reg 17/11 1924". Ursprunget är dock höljt i dunkel, om någon läsare vet något är det bara att höra av sig. Skålen kommer att förvaras på GFM. Lars-Inge Hägle överlämnade dessutom att antal miniatyr-baggar i tenn, samt orienterade om kretsens nedläggning och återstående verksamhet.

Anders Österberg orienterade om verksamheten vid Gotlands Försvarsmuseum.

SMKR (Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund) förtjänsttecken i silver tilldelades Jan-Erik Engström och Jöran Eldnor för deras långvariga och idoga arbete i föreningens tjänst. Anders Ek tilldelades GRKF veteranårl. Åke Wallin avtackades efter mångårig tjänst som fanbärare. Han efterträds på posten av Lars Boström. Sten Linberg bläste fanfarer för alla berörda

Efter årsmötet tog kvällens föredragshållare vid, kommandörkapten Peter Appelqvist. J2 Insatsstaben. Föredraget handlade om vad som sker i vårt närområde med kraftsamling till Ryssland. Ett intressant föredrag i ord och bild.

Kvällen avslutades som sig bör med silltallrik, ärtsoppa och pannkakor nere i Försvarsmuseet. Stämningen var som alltid på topp.

TEXT OCH FOTO LARS-GÖRAN NYBERG

Chefen Gotlandsgruppen, Hans Håkansson, lägger ner kransen med band i regementets färger.

Minnesceremoni på Norra Kyrkogården

Sedan många år är det tradition att GRKF samlas på Norra kyrkogården, i det avskilda hörnet bakom Krematoriet, vid Gottlands Truppers gravplats, för att lägga ner en krans vid den stora stenen och minnas våra avlidna kamrater. Vare sig de är begravna här eller någon annanstans. Vi samlas och vi minns vid allhelgonahelgen. Vi som så många andra.

Fredagen den 30 oktober kl 1400, en vacker höstdag, infann sig nästan 20 kamrater på Norra Kyrkogården. Lars Brolund hälsade välkommen på GRKF vägnar varefter Hans Håkansson lade ner en krans med band i P18 färger med texten "Till minne av våra avlidna kamrater". Sten Lindberg spelade "Amazing Grace" på saxofon och därefter höll Anders Jernberg, ett korum. Psalmerna "Härlig är jorden" sjöngs unisont med musikaliskt stöd av saxofonen.

Minnesstunden avslutades som vanligt på Märthas Café där kamratföreningen bjöd alla deltagare på kaffe.

TEXT OCH FOTO LARS-GÖRAN NYBERG

Femtio år senare

Från slutet av januari till mitten av december 1965 var vi 33 grabbar som gjorde värnplikten på P 18 Livkompani. Efter 50 år träffades 20 av oss samt två av befäl, Stig Skallak och Erling Norrby.

Stående fr v: Krister Pettersson, Stig Liljegren, Lars-Erik Jakobsson, Lennart Ängeby, Bertil Lindenfalk, Stig Skallak, Carsten Persson, Lars Sandin, Erling Norrby, Gunnar Röcklinger, Stig Månsson, Åke Löfberg, Lars-Göran Andersson (något skydd), Roland Frick och Inger Svensson Knästående fr v: Sylve Karlsson, Göran Hägg, Olle Gardell, Peter Sandström, Lars-Inge Wickman, Lars-Erik Björkman och Conny Jerrebor.

TEXT SYLVE KARLSSON

Återträff för fd Stockholmskretsens styrelse

Stockholmskretsen av GRKF upphörde den 31/12 2013 enligt årsmötesbeslut 2012 och 2013. Kretsens verkade i 78 år från 1935.

En återträff för fd kretsens funktionärer genomfördes söndagen den 11 oktober 2015. Vård för återträffen var kretsens fd vice ordförande Bertil Malmström, som tog emot oss varmt i hans bostad på Valhallavägen 57, 5tr. Stockholm. Vi var några tappra vid träffen med avsikt att minnas den tid vi haft tillsammans i kretsens med respektive arbetsinsatser, möten och övriga aktiviteter mm. Vidare presenterade undertecknad det arkiveringsarbete som förelåg innan materialet några dagar senare blev inlämnat till Krigsarkivet.

Konstaterades att kretsens nedläggning gått planenligt och smidigt samt att handlingarna är arkiverade för kommande generationer. Enligt den sista nedläggningsplanen utgåva 10 daterad 27/6 2015 framgår att kretsens kvarvarande medel har förbrukats helt. Resterande nedläggningskostnader har undertecknad erlagt med egna medel såsom utlovats till styrelsen.

Det blev en mycket trevlig eftermiddag med mat och dryck under god stämning med minnen från den gemensamma tiden inom fd Stockholmskretsen. Ett stort tack till "Berra" för all gästfrihet och tack till alla för en fin kamratlig "återträff" tillsammans. Träffen blev uppskattad så Bertil ("Berra") har inbjudit oss till en ny återträff om ett år. Vi ser fram mot detta.

LARS-INGE HÄGLE
FD KRETSORDFÖRANDE

Stockholmskretsens handlingar arkiverade i Krigsarkivet

Arkiverat material omfattar arkivbeskrivning, kort historik, arkivförteckning och 16 arkivvolymer. Arkivlådorna 1-10 omfattar åren 1998-2015, lådorna 11-16 innehåller diverse osorterade handlingar åren 1978-2015 samt 2 st gästböcker och ett stort fotoalbum med svartvita fotografier med motiv från åren 1912-1956. Till varje foto finns en beskrivning vad det föreställer. I låda nr 15 har bl a samtliga nummer av kamratstidskriften under 2002-2013 bifogats samt vissa föremål såsom medlemsnål, kretsens bordsstandar både den äldre röda och den yngre i blå färg.

En separat sammanställning av arkiverat material finns i Krigsarkivet och även hos bl a GRKF, GFM och undertecknad. I Krigsarkivet finns den detaljerade innehållsförteckningen i arkivlåda nr 1.

Arkivmaterialet inlämnades till Krigsarkivet av undertecknad den 15 oktober 2015 och har registrerats som delarkiv B, 16 volymer och Krigsarkivets accession 2015:032.

I Krigsarkivet finns sedan 1984-11-27 handlingar från Stockholmskretsen inlämnat av dåvarande ordförande Bo Kjellander i form av 7 st buntar (bt) för tidsperioden 1937-1989. Tillägg gjordes 1990. Detta material innehåller stadgar, medlemsmatrklar samt protokoll, korrespondens, fotografier, tidningsklipp mm ordnat efter år och datum.

"Gotlandskorpralens memoarer" av Gottfrid Nilsson omfattar perioden 1894-1975 med militära minnen från världskriget, bl a Albatrossincidenten 2/7 1915 (finns även som enskilt arkiv). För åren 1985-1989 anges Krigsarkivets accessionnr 1990/14 diverse handlingar, tidningsklipp mm. Efter det slutliga inlämnade materialet i oktober 2015 har det tidigare inlämnade arkivet registrerats som delarkiv A, 6-7 volymer och Krigsarkivets accession 1985/7, 1990/14.

LARS-INGE HÄGLE
FD KRETSORDFÖRANDE

Svenska kontigenten mellan de danska och norska.

Danmark genomförde det 35:e nordiska mötet vid Trängregementet i Aalborg 17-21 juni. Från Sverige deltog 32 personer.

Trängregementet är en av Danmarks största militära utbildningsplatser med cirka 2000 medarbetare, inklusive värnpliktiga. Vid regementet finns två logistikbataljoner, en underhållsbataljon, Nationella Stödbataljonen och Försvarets militärpoliscenter. Regementet tar också emot en stor del av de 6 000 skolungdomar som varje år får genomföra en praktikvecka i försvaret. Vid Aalborg Kaserner finns också Nordjyllands hemvärnsdistrikt och Haerens logistikcenter samt flera andra stödenheter inom försvaret.

Regementets raska sergenter visade oss materiel och hur den skall användas samt besvarade allehanda frågor om rekrytering, anställningsförhållanden och annat.

I mötet ingick studiebesök vid Jaegerkorpset, Aalborg Flygstation, Flottans station i Frederikshavn, Centret för sergeant- och maritimutbildning samt vid garnisonsmuseet. Sista dagen avhölls också den sedvanliga skyttetävlingen mellan de fyra deltagande länderna, på pistol och karbin. Norge segrade i lagtävlingen och Norge och Sverige fick vardera en individuell guldmedaljör på karbin respektive pistol.

Personalförsörjningen i Danmarks försvarsmakt.

År 2004 fattades i Danmark ett försvarsbeslut som ändrade försvaret från mobiliserings-försvaret till insatsförsvaret. 2014 uppgick personalstyrkan i Försvarsmakten till 20 200 personer varav 15 400 militär personal och 4 800 civil personal. Av den militära personalen är 950 kvinnor. Till detta kommer 15 000 aktiva i Hemvärnet. För värnplikten tillämpas en skyldighet för alla pojkar att infinna sig till en "försvarets dag" samt ett lotningssystem som från början syftade till att kalla in cirka 30 procent av alla pojkar till plikt-tjänstgöring. Intresset för att genomgå militär grundutbildning är emellertid så stort att betydligt fler frivilliga anmäler sig än vad som är försvarsmaktens behov. Det är därför i praktiken ytterst få som kallas in till pliktjänstgöring. Även utländska medborgare kan ansöka om att få genomgå militär utbildning. Grundutbildningen är minst fyra månader men kan för en del vara längre. För dem som blir fast anställda skrivs ett s.k. K-35 kontrakt som gäller fram till dess den anställde fyller 35 år; det finns möjlighet att säga upp sig tidigare. Anställningsvillkoren och befördringsmöjligheterna anses vara relativt goda. För varje anställningsperiod om fyra år får den anställde möjlighet att studera vid högskola under ett år. Ett K-35 kontrakt kan alltså ge fyra års högskolestudier.

Under lördagskvällen den 20 juni var det avslutning med god festmiddag, tal, sång, musik, prisutdelning och kamratlig samvaro i mässen. Söndagen efter frukosten ägnades åt hemresan. Varmt tack till våra danska kamrater för intressanta dagar i Aalborg.

Nästa nordiska militära kamratföreningsmöte, det 36:e, står Sverige värd för och kommer att hållas i Halmstad 2017.

TEXT LARS-INGE HÄGLE

FOTO JAN ÅGREN, KUNGL ÖSTGÖTA LUFTVÄRNSREGE-MENTE KAMRATFÖRENING

Artilleri kamrater

15 år sen nedläggning.

Vi hade, glädjande nog, besök av Chefen för det svenska artilleriet i somras. Vi fick en bra information om vårt svenska artilleri med målsättning att i närtid utbilda tvåartilleribataljoner i landet. Regementschefen, överste Johan Pekkari, sa då också att han trodde på någon form av artilleri på Gotland i framtiden och efter detta har det ju till och med pratats om Archer till Gotland. Inte vet jag vad man skall tro, men kanske?

Artilleriregementet har tagit fram ett nytt standar där man på ett tydligt sätt visar att man tar ansvar för att vårda minnet av alla nedlagda regementen. För vår del så finns nu väduren med när artilleriregementet paraderar med standaret. Hedersvärt att minnet av artilleri på Gotland visas upp i alla olika sammanhang. Vi tackar för besöket och för bordsstandaret som överlämnades!

Nu, 10 år efter det att alla Gotlands förband lagts ner har politiker och strateger förstått att Gotland behöver ett försvar. Det som vi så hårt kämpade för i alla möjliga sammanhang. Nu har vi en Putin som agerar och då förstår alla att Gotlands läge kräver ett försvar. Precis det som vi framförde på 90-talet.

Inte bara stridsvagnar utan nu också en Stridsgrupp på Gotland. Vi önskar Stefan Pettersson all lycka med denna svåra uppgift som det säkert kommer att bli att bemanna den framtida stridsgruppen.

Kamratföreningens verksamhet tuffar på och vi har idag knappt 200 medlemmar som träffas och trivs i olika sammanhang. Häng på Du också.

Väl mött 2016 och Ett Gott Nytt År

ANDERS NILSSON
ORDFÖRANDE A 7 KF

År 2017 firar kamratföreningen 80 år!

Det finns tankar på att fira detta på något sätt men vi tar gärna emot tips och förslag på vad jubileet skall innehålla och var vi skall hålla till!

Hör av Dig med idéer!

VERKSAMHET 2016

Årsmöte med kamratmiddag

4 februari kl. 17.30 i Marinstugan

Kamratträff i Stockholm

10 februari

Ärtlunch

7 april kl. 12.00 i Restaurang Visborg

Nationaldagsfirande

6 juni i Tingstäde

Sommarträff på Gotland

21 juli vid museet i Tingstäde

Ärtlunch

15 september kl. 12.00 i Restaurang Visborg

Manusstopp för tidningsartiklar

14 november

Sancta Barbarafirande

3 december

Julbön i Domkyrkan

15 december kl. 15.00

Välkommen till årsmöte
4 februari kl. 17.30
i Marinstugan på Hällarna

17.30 Samling för sedvanligt mingel innan mötet med baren öppen.

18.00 Årsmöte enligt stadgarna.

Efter mötet blir det både "fast och flytande föda" enligt m/Göte Nilsson. Möjligheter till eventuellt inköp av starkare drycker till "kamratpris" finns.

Anmälan till sekreteraren Stefan Ekman senast den 28 januari 2016 på 0706-27 85 03 eller sekreterare@a7kamratforening.se.

Välkommen
Styrelsen

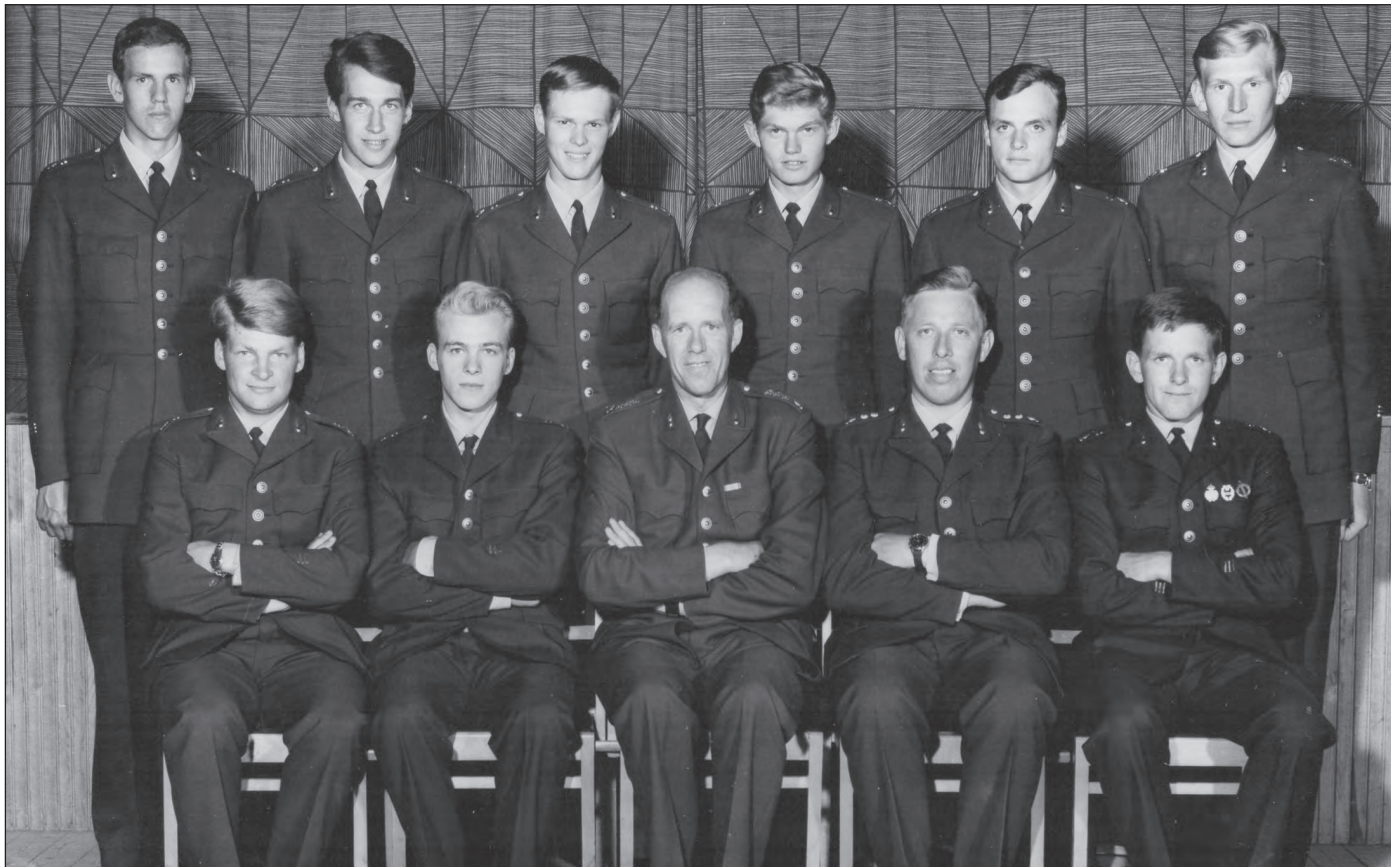
Styrelse

Ordförande
Sekreterare
Kassör
Ledamöter
Suppleanter

Anders Nilsson
Stefan Ekman
leif Svensson

Nils-Folke Eriksson, Göran Karlsson, Göte Nilsson och Stefan Melin
Gunnar Trenenstam och Björn Wizén

www.a7kamratforening.se

Året är 1966. Nedre raden fr v Göte Nilsson, Holger Oxenwalt, kapten Lennart Forsberg, styckjunkare Rolf Hansson och Bo Westermark. Övre raden fr v Leif Peterson, Leif Svensson, Kjell Jonsson, Nils Gardell, Peter Ahlvin och Östen Sjöblom.

Återträff 2015

50 år med A7 BSI-gänget

Första återträffen med 1965 års BSI på A7 var efter 20 år, då träffades vi på A7 Korsbetningen på mässen, efter att ha ätit och trevlig samvaro var det gemensam övernattnings i kasern 2, den kasern som vi hade ryckt in i den 27 januari 1965.

Nästa gång var efter 30 år, då på P 18 området, det var i början av juli så vi satt ute i trädgårdsmöblen vid mässen, det var en s k tropisk natt med helskönt väder. Vi åt pizza och drack öl och det var en gemytlig stämning. Denna gång var det ingen övernattnings, men beslöts att det skulle vara fem år till nästa träff som Östen Sjöblom bjöd in till som kräftskiva, med kräftor från hans egen damm.

Det blev planenligt träff hemma hos Östen Sjöblom i Stenkyrka år 2000 och kräftorna fanns på matbordet med de tillbehör som då krävs. Återigen en mycket trevlig kväll ingen övernattnings dock denna gång. Nu bjöd Roland Nilsson in till nästa återträff hemma hos honom i Burs.

2005 träffades vi hos Roland Nilsson i Burs, han hade ordnat en visning i Vangesmuseet vilket uppskattades mycket. Vi fortsatte sedan ner till hans sommarstuga i Herta. Där intogs en grandios middag som

hans fru Marianne stod för, även där fanns alla tillbehör av drycker, så där blev det övernattnings. Nu hade det gått 40 år så nu bestämdes att vi skulle ses en gång varje år och gå ut och äta på något matställe, och så har vi gjort sedan dess. Förra året kom vi på att det är 50 år sedan inryckningen nästa gång och att vi då borde göra något extra. En av oss BSI:are hade gift sig med en åländska och flyttat till Åland, han (Holger Oxenwalt) bjöd in oss att besöka honom, vilket vi tyckte lät bra. Vi beslöt att 27/1 2015 var det datum vi skulle vara på Åland, för att inte kollidera med sommaraktiviteter.

Vi var fem BSI:are som reste från Gotland 26/1 2015 med morgonbåten till Nynäshamn och tog bussen till Stockholm City, där anslöt en som bor i Solna, buss till Grisslehamn och båt till Eckerö. Vi åt båtens buffebord och det var lika gott som reklamen säger så stämningen var hög vid vårt bord.

På Eckerö väntade Holger Oxenwalt på oss och tog oss till hotellet. Nästa morgon efter fin hotellfrukost hämtade han oss i en inhyrd buss, vi skulle se Ålands enda försvarsverk Bomarsund.

Kl 1030 hämtade vi upp guiden som

Holger Oxenwalt hade ordnat, en skåning som sedan 40 år var bosatt på Åland. Han var mycket kunnig och även mångordig. Vi körde runt till olika ställen där rester fanns kvar och även Bomarsund museum och guiden berättade ingående om allt och när han såg att vi nog tröttnade lite, försvann han ut till bilen, kom in efter en liten stund och tog fram termosar med kaffe och koppar och färdigskuren sockerkaka, det räddade stunden. Sedan fortsatte han att berätta någon timme till. Bomarsund byggdes av ryssar från 1732 och var 1754 halvfärdigt när det sprängdes av en engelsk-fransk styrka.

Vi återvände så småningom till platsen där vi plockat upp honom och följde efter honom för han skulle visa oss sitt museum, det är Ålands Fotografiska Museum. Han hade köpt in en hel skola och fyllt alla klassrum med montrar som innehöll kameror av alla de slag, jag har då aldrig sett så många kameror det måste vara tusentals, flera väldigt gamla och säkert värda en förmögenhet. Han berättade nu om sitt museum ytterligare någon timme, allt mycket intressant men klockan var nu strax före 17 när han var klar. Nog var det en guidning att minnas.

Vi hade ju inte fått någon lunch så vi

1985, den första återträffen som var efter 20 år. Här är faktiskt alla med och det är nog enda fotot som det är så.
Nedre raden fr v 1 Lagergren Leif, 2 Svensson Leif, 3 Nilsson Göte, 4 Oxenwalt Holger, 5 Jonsson Kjell och 6 Sjöblom Östen.
Övre raden fr v 7 Nilsson Roland, 8 Wahlkvist Kjell, 10 Ahlvin Peter, 11 Peterson Leif, 25 Westermark Bo och 32 Lindell" Braås" Leif.

var hungriga helt enkelt, och åkte därför till Mariehamn och letade upp en restaurang och maten där var jättegod. Vi hade hittat bästa matstället. Lite trötta återvände vi till hotellet, dock blev vi precis som föregående kväll sittande i matsalen på hotellet och gaggade till midnatt.

Nästa morgon hämtade Holger Oxenwalt och hans fru Eja oss i var sin bil, hyrbilen var återlämnad, vi besökte ett fiskemuseum, och så visade han sin hemmabygda båt. Båt

är nog fel ord det var snarare ett skepp ca 17,8 m långt, en segelbåt, i mina ögon jättestor och måste vara svårseglad om man inte har fyra till fem mans besättning. Därefter åkte vi till deras sommarstuga där Holger Oxenwalt hade byggt och höll på att bygga uthus. det var tredje han höll på med nu om jag minns rätt, och mer byggen är säkert på gång.

Det var dags att tänka på hemfärden så det blev transport till Eckerö hamn och

ombordstigning. Denna gång åt vi i vanliga matsalen en utmärkt lunch och snart var båten i Grisslehamn, det tar bara 2 timmar. Buss till Stockholm City och 2 timmars väntan på bussen till Nynäshamn, därefter båten till Visby, motsjö gjorde en försening på ca 30 min.

Vi vara alla helnöjda med resan.

NEDTECKNAT AV 3 NILSSON, GÖTE

2015 på Åland och Bomarsund museum nedre raden fr v 2 Svensson Leif, 3 Nilsson Göte, 4 Oxenwalt Holger och 5 Jonsson Kjell.
Övre raden fr v 6 Sjöblom Östen, 7 Nilsson Roland och 25 Westermark Bo.
Saknas gör 1 Lagergren Leif, 10 Ahlvin Peter, 11 Peterson Leif. Avlidna 8 Wahlkvist Kjell och 9 Gardell Nils.

Östra sidan på ICA Maxi arena där de två huvudingångarna finns.

Läktarna, jumbotronen i taket samt VIP- och konferensavdelningen i södra delen av arenan.

Ny idrottsarena vid Visborgs slätt

Fredag den 25 september invigdes den nya idrottsarenan som fått namnet ICA Maxi arena. Den supermoderna anläggningen har med, sina två stora läktare, jumbotron och digitala reklamskyltar, plats för 2 200 personer. Här ges möjligheter för olika idrotter med därtill anpassade golv och även för olika kulturevenemang året runt. I arenan finns även konferens- och VIP-rum samt O'Learys Bar & Restaurang.

TEXT OCH FOTO
GUNNAR TRENNESTAM

Inflyttning i Adjutanten på A 7-området

Som jag berättade i förra tidningen så är snart hela A 7-området sammanbyggt med "staden" och "Visby södra bostadsområden". I månadsskiftet oktober/november flyttade de första in i hus num-

mer ett som ligger närmast Allégatan och mitt emot äldreboendet "Pjäsen". Inflyttning i hus nummer två och tre kommer att ske i månadsskiftet november/december. 1000 personer försökte få en av kvarteret Adjutanten 84 lägenheter. I korsningen mellan Adjutanten, Pjäsen och Pingstkyrkan finns i dag en ny cirkulationsplats.

TEXT OCH FOTO GUNNAR TRENNESTAM

MILITÄRHISTORISKT MINNE

Under andra världskriget, 1939-1945, bedömdes tidvis risken för tysk luftlandsättning som påtaglig på den stora Mästermyr.

Artilleriet på Gotland, A 7, mätte in de tioalet ladorna som då fanns på myren och målade stora siffror på dem som lätt kunde avläsas, även på långt håll.

Varje lada hade sin egen sifferbeteckning.

Eldledarna kunde då med utgångspunkt från någon av ladorna korrekt ange var en luftlandsättning ägde rum så att bekämpning med artilleri snabbt kunde genomföras.

Denna lada, nr 07, är den enda som är bevarad.

Minneskylten är uppsatt 10 maj 2015 av A 7 kamratförening med medel från Gotlands Försvarsmuseum och Gotlands Försvarsförening.

Invigning av militärhistoriskt minne på Mästermyr

Platsen är Mästermyr som under andra världskriget, 1939-1945, var en plats där risk för tysk luftlandsättning var påtaglig. Artilleriet på Gotland, A 7, mätte in de tioalet ladorna som då fanns på myren och målade stora siffror på dem som lätt kunde avläsas, även på långt håll. Varje lada hade sin egen sifferbeteckning. Eldledarna kunde då med utgångspunkt från någon av ladorna korrekt ange var en luftlandsättning ägde rum så att bekämpning med artilleri snabbt kunde genomföras.

Söndag 10 maj 2015 uppmärksammades platsen genom att en militärhistorisk skylt sattes upp på ladan. Det hade möjliggjorts bl a med stöd från Gotlands Försvarsmuseum och Gotlands Försvarsförening. På myren hördes denna förmiddag storspoven sjunga in våren och på plats från Stora Havor var Folke och Britt-Louise Hafdell och sonen Magnus Havdell vars intresse för militärhistoria bidragit till att ladan finns kvar som ett minne 70 år efter krigsslutet. Representanter deltog från Gotlands Försvarsmuseum, Rolf Larsson, och A 7 kamratförening, Anders Nilsson. Bengt Hammarhjelm berättade om artilleriet genom tiderna på södra Gotland, om nödlandningarna på Mästermyr berättade Svante Ståhl och familjen Hafdell berättade bl a om övriga lador på myren och gravfältet med Havorringen.

TEXT ANDERS NILSSON OCH SVANTE STÅHL

FOTO MATS RUNANDER

Skylden sitter omedelbart till vänster om siffran "0", och kan läsas i sin helhet ovan.

Vid det numera utmärkta militärhistoriska minnesmärket på Mästermyr. Fr v Rolf Larsson, Anders Nilsson (ordf A 7 kf), Magnus Havdell, Britt-Louise och Folke Hafdell, K G Runander, Svante Ståhl och Bengt Hammarhjelm. Skylten avtäcktes av Magnus Havdell som bl a erhöi A 7:s bordstandar.

Archerpjäs under ceremonin.

Milstolpe nådd vid första Archer rollout

Artillerisystemet Archer nådde under 29 september en milstolpe. Då överlämnade nämligen BAE Systems Bofors den första av 24 Archerpjäser till FMV, Försvarets materielverk.

Överlämnandet skedde inför media, inbjudna gäster, personal och representanter från Försvarmakten. Vid ceremonin höll Bofors VD Lena Gillström tal innan en symbolisk plakett överlämnades till försvarsminister Peter Hultqvist. Försvarsministern talade om det

förändrade omvärldsläget och hur viktig och symbolisk denna dag är både för försvarsmaktens ökade förmåga och för den politiska signaleffekten mot omvärlden. Efter talen dundrade flera pjäser in under fyrverkeri och fanfarer vartefter alla deltagare erbjöds en rundvandring bland pjäserna.

Redan dagen efter överlämningen transporterades artilleripjäsen till Stockholm och visades upp på FMV innan leveranskontrollerna drar igång nästa vecka. Leveranskontroller där artilleriregementets personal har en viktig roll att fylla i samarbete med Försvarets materielverk.

I början på 2016 beräknas pjäserna att levereras från FMV till Försvarmakten och Artilleriregementet.

TEXT STEFAN HANSSON

FOTO FÖRSVARMAKTEN

Beredskapsövning på A 9

Under beredskapsövningen ingick ett kompetensprov skytte.

Det förändrade omvärldsläget har inneburit att Försvarmakten kontinuerligt övar sina beredskapsplaner och beredskapsuppgifter. Denna gång var det Artilleriregementets tur. På fredagsmorgonen 13 november gick larmet på Artilleriregementet där tillgänglig personal på förbandet larmades. Syftet med övningen var att testa och revidera beredskapsplaner på förbandet samt se över rutinerna när larmet väl går. Inom ramen för övningen togs det blivande krigsförbandet A 9 Depå med både militär och civil personal, ut till skjut-

banan för utbildningskontroll i form av kompetensprov skytte samt utbildning i skydd och bevakning av objekt.

"En jättebra övning för att testa rutiner och beredskap. Vid sådana här är typer av övningar drar man viktiga och nyttiga lärdomar", sa övningsledare, major Martin Hasselström.

TEXT OCH FOTO VIKTORIA VÄLILÄ

Besök hemsidan www.a7kamratforening.se

Där kan du läsa om A 7 historia. Kamratföreningens verksamhet samt få reda på senaste nytt, aktuella evenemang och lämna synpunkter/önskemål till föreningens styrelse. Där finns också styrelsens kontaktuppgifter, styrelse- och årsmötesprotokoll samt äldre årgångar av vår Kamratstidning.

Vi har i dag e-postadresser till ca 100 medlemmar och tar gärna emot flera. Tyvärr har vi några gamla/felaktiga e-postadresser som medför att ni som har dessa inte får någon information den vägen. Om du har en e-postadress men aldrig får någon information från föreningen maila då till a7webb@a7kamratforening.se så att vi får en fungerande e-postadress till dig! Detsamma gäller för dig som inte anmält någon e-postadress.

Styrelsen

A 7 kamratförenings STORA TACK till alla 52 tidskriftssponsorer 2015

Gun-Britt Alfström
Sven-Ove Alfström
Inge Ask
Mattias Bendt
Ann-Mari Berglin
Olle Bjurström
Carl Carlsson
Leif Carlsson
Christer Christiansson
Stephan Ekström
Nils-Folke Ericsson
Anders Fogelberg
Kickan Fridman
Per Frödell
Evert Gahnström
Ove Gardelius
Olle Gardell
Curt-Christer Gustafsson
Åke Gustavsson
Henrik Hammarström
Evert Hägg
Anders Jolby
Per-Inge Karlsson
Bengt Klingvall
Arne Kågestedt
Rolf Larsson
Bengt Lindroth

Tord Lickander
Kalle Lindström
Hans Ljungwald
Isak Malm
Alf Möllerström
Anders Nikker
Ingemar Nilsson
Nils Nilsson
Per-Arne Nilsson
Alert Norrby
Agneta Pettersson
Calle Pott
Sune Ronqvist
Stig Sandelin
Östen Sjöblom
Rune Skarström
Bo-Gustaf Sorby
Christer Starkenberg
Jan-Olof Strid
Svante Ståhl
Sigvard Svensson
Tom Tibbling
Sven Törner
Gunnar Wahlhagen
Bertil Öster.

**Vill du vara med och sponsra nästa års tidning?
Sätt in ditt bidrag tillsammans med årsavgiften 2016 på
bankgiro 192-0800.
Kom ihåg att ange ditt namn!**

Medlemmar och årsavgift

A7 Kamratförening hade den 5 november 173 medlemmar varav 100 är boende på Gotland och resterande 73 bor på fastlandet. Vi har 29 stycken medlemmar som är 80 år eller äldre och som därmed är befriade från årsavgiften enligt beslut taget tidigare detta år. 15 medlemmar har inte årsavgiften för 2015. De 11 som inte betalade sin årsavgift för 2014 har tagits bort ur föreningens medlemslista. Årsavgiften, 100 kr, ska betalas senast vid mars månads utgång! Är Du osäker på om Du betalat eller inte så kan kassören Leif Svensson svara på det på 0498-27 18 04 eller kassor@a7kamratforening.se.

Årsavgiften ska betalas in på bankgiro 192-0800 och kom ihåg meddela ditt namn vid insättningen!

Om Du även vill vara med och sponsra nästa års tidning kan Du även göra det på samma gång som Du betalar årsavgiften. ALLA bidrag, stora som små, mottages med största tacksamhet.

Sponsorerna presenteras med namn här i tidningen och på hemsidan!

OBS! Från och med i år är föreningens 80-åringar och äldre befriade från årsavgift. Det gäller från det år Du fyller 80!

Styrelsen

Bild från omslaget på boken "Blåhälls läger 1902-1982". Officerspaviljongen hösten 1982 med ankaret i förgrunden.

Mina minnen från A 7

TOFTA SKJUTFÄLT-BLÅHÄLL

I kamratföreningens tidskrift nr 1 2012 redogörs för evenemang i samband med A 7-föreningens 75-årsjubileum. När man som före detta acklimatiserad Gotlänning och Gotlandsartillerist, numera pensionerad och fastlandsboende, läser om besöket på Tofta skjutfält och Blåhälls lägerområde förstår man vad man gått miste om.

Blåhälls läger var under första halvan av 1950-talet regelmässigt förläggning för A 7:s rekrytkontingent. Från sommartid mid-sommar ända fram till slutet av augusti eller början av september. Många upplevde Blåhälls-perioden som positiv av olika anledningar. Närheten till havet med bad. Fritt naturliv i sommartid. Officerarna familjebodde i de gamla fiskestugorna. Övriga i officersmässen, som utnyttjades som gemensam fritidlokal. Mässens fönstersida vätte mot havet, där en fantastisk vacker solnedgång kunde avnjutas. Övriga befäl var också förlagda i mässbyggnader och gavelrummen i de gamla barackerna. De värnpliktiga hade förläggning i de två nyare barackerna.

Själva lägerområdet med skjutbanor var alltid disponibelt för övningar. Men ofta kunde även närliggande delar av skjutfältet utnyttjas. Utmärkta betingelser för utbildningen med de olika övningsmomenten. Utbildningstiden kunde effektivt utnyttjas, eftersom inga längre förflyttningar erfordrades. Vi bodde ju mitt i övningsterrängen. En begränsning var dock den trånga skjutbanan, som medgav endast ett fåtal skjutplatser inträngda mellan havs- och landborgen.

Även de värnpliktiga syntes trivas i Blåhäll. Här kunde de ströva omkring på fritiden i linnekläder eller lätt träningsklädda. Kamratskapet fördjupades eftersom de var hänvisade till lägrets befintliga fritidsaktiviteter, och bodde i den relativt

trånga och primitiva miljö som erbjöds i barackerna. Under veckosluten organiserades permissionstransporter till Visby. På primitivt vis med lastbilstransport. Dessa var inte särskilt hårt utnyttjade vilket antydde att de värnpliktiga trivdes bra i lägermiljön.

Blåhälls läger, med närhet till Tofta skjutfälts resurser erbjöd en effektiv och målinriktad utbildning. Å andra sidan var lägrets geografiska läge mitt i skjutfältets nord-sydriktning många gånger en begränsning av skarpskjutningar på fältet. Det hände därvid att antingen blev vi inlåsta inom lägrets gränser, eller att lägret måste utrymmas viss tid.

Tyvärr upphörde möjligheterna att förlägga rekrytomgången till Blåhäll så småningom. Lägret utnyttjades som förläggning av KFÖ-förband och kurser av lika slag. Kurs för lottorna förlades årligen vid sommartid till Blåhäll. Därvid blev lägret inte tillgängligt för rekrytkompanierna.

TEXT CARL CARLSON

Vad hände sen...

Olle Bjurström håller talet vid ninnestenen på Visborgsslätt kl 21.00 den 30 juni 2000.

För några år sedan blev jag ombedd att komma med idéer till artiklar i Kamratföreningens tidning. Jag hade då avsiktligt legat lågt i skrivandet efter många års skrivande i tidningen under min aktiva tid och kände mig förbrukad, varför jag kom med idén att låta tidigare chefer skriva om just "Vad hände sen..."

Den flitige läsaren kommer säkert ihåg C-C Gustafssons, Hans Dellners samt Kjell Plantins artiklar. När jag i somras träffade vår ordförande sa han helt enkelt att nu är det din tur. Får erkänna att jag inte krånglade så mycket, det gäller ju att göra som chefen säger!

För att börja med det viktigaste, familjen är intakt, lever tillsammans med Gunilla och flickorna med familjer, bor i Stockholm. Vår labrador Micha fick vi ta bort 2003 och hon ersattes året därpå av Sasha som vi fick behålla till sista maj 2014 då hon akut fick tas bort. Vi trodde nog att det därmed var slut på hundlivet, vi börjar ju bli "till åren" som det heter, men suget blev för starkt så numera är vi ägare till en jaktlabradortik som heter Katja och föddes i februari 2015. Vi har att styra med men hon artar sig bra (tycker ju alltid matte och husse).

Mina kontakter med Gotland efter att jag avgick som regementschef var, som många kanske minns, att jag hade huvudansvaret för boken "Artilleriet på Visborgs slätt". Detta tillsammans med det ärofyllda uppdraget att tala vid Minnesstenen kl. 21.00 den 30 juni 2000 var de sista insatserna för regementet. Därefter har jag deltagit i några Barbarafestligheter och någon sommarträff på museet i Tingstäde. Därutöver har vi haft glädjen att behålla kontakter med flera goda vänner.

Under tiden på Gotland så deltog jag i ett sällskap, Morgongolfarna, som spelade tidiga lördagsmorgnar på Kronholmen. När vi 1999 flyttade till Åtvidaberg fick jag med mig ett uppdrag att ordna ett matchutbyte mellan VGK och ÅGK. 2000 var vi igång med en match på Gotland och en i Åtvid. Detta följdes av ytterligare åtta matcher, en per år, tills tio matcher var spelade. Hemmabana betyder mycket, sydvästvinden på Gotland var ofta till besvär för ÅGK medan upp och ner samt skrå ställde till det för VGK i Åtvid. Spelformen var liknande "Ryder Cup" och resultatet blev 7-3 för ÅGK där en av matcherna på Gotland slutat oavgjort, men där ÅGK fick segern eftersom man vunnit matchen innan. Kända "militärer" i VGK var Lasse Lindström, Curre Johansson, Jan-Ove Nilsson och Erik Gabriellsson. Inledningsvis deltog även Bo Löfgren och på slutet Mats Kvarnberg.

Åtvidabergarnas intresse för Gotland var säkert större än tvärtom, vilket resulterade i att jag under åren 2009-2014 ordnade åtta

tredagars bussresor med golfare, fem för herrar och tre för damer, med spel på i huvudsak Kronholmen och Slite, men även Gotska gästade vi några ankomstdagar. Vi bodde på Kinnerstugan och resornas höjdpunkt var alltid torsdagskvällen med Anders Nilssons helgrillade lamm, Karin Skalbergs saffranspannkaka och som avslutning solnedgång i havet.

Det var mycket golf och det blir lite till. Jag invaldes i ÅGK styrelse inför verksamhetsåret 2001 och blev vid det konstituerande mötet vald till vice ordförande med en första liten nätt uppgift att avskeda den av förra styrelsen ganska nyligen handplockade och helt felrekryterade klubbchefen. Det kostade åtta månadslöner för klubben, och när bläcket torkat på avtalet blev jag tillfrågad om jobbet, tog det och verkade som sådan i fyra år, fram till mina sextio.

Strax därefter blev jag ombedd av Krögaren på Trädgårdshotellet, som ligger vid första Tee, att bistå med vissa sysslor. Dessa bestod i att med brev bjuda in golfveteraner i området inom tjugo mil att komma till Åtvid med en busslast för att äta, bo och spela, att delta på mässor t.ex. TUR i Göteborg vid tre tillfällen, att vid gästjakter tjänstgöra som trosskusk eller vid kräftfiske med företagsgäster som fiskardräng. Dessa insatser innebar att Gunilla och jag fick många fina minnen från anläggningarna inom Svenska Golfhotell.

Uppgifterna inom golfen och hotellvärlden tycker jag visar att den gamla rekryteringsbroschyren "Många yrken i ett" stämde ganska bra.

Under de här åren kom också hund och jakt mera in i bilden, Sasha spårade jag flitigt med och 2006 hade hon klarat sina "ettor" och blev Svensk Viltspårchampion och sedan snart tio år tillbaka är jag med i ett jaktlag på fjorton man. Vi jagar på knappa tusen hektar på mark som tillhör Baroniet Adelsvärd. Marken ligger två mil västerut mot Kisa och är ganska viltrik. Markägaren reglerar avskjutningen vad gäller älg och dovvilt, i år exempelvis fem älgar vara två vuxna och sexton dov varav två större herrar, fyra hindar och tio kalvar. Övrigt vilt är inte reglerat av markägaren.

I och med detta så är vi framme i nuet. Framtiden är som väl känt svår att sia om, hoppas den blir "lagom" lång med ett bra slut.

Nuet då? När jag skriver dessa slutrader 151007 så är jag på väg att de närmaste två dagarna fiska kräftor med väl kände C-C Gustafsson i sjön Hövern, som ligger c:a två mil NO om Åtvid.

Slutligen vill jag ge ett stort tack till alla er som kämpar på med allt arbete inom Kamratföreningen och Museet i Tingstäde, TACK!

TEXT OLLE BJURSTRÖM

FOTO STEFAN MELIN

Sancta Barbara 2015

Lördagen 5 dec samlades några av kamraterna för att genomföra den traditionsenliga fälttävlan "Mortimer". Tävligen innehöll 6 olika moment som anspelade på Artilleristiska färdigheter såsom fältmättjänst, teknik, matematik, orientering, skytte och soldatundervisning. Tävligen var länge jämn mellan fjolårssegraren och Anders Farinder. Rutinerade Mats Runander lade slutligen in en spurt och kunde återigen få rista in sitt namn i den vackra silverpokalen som utgör tävlingens vandringspris. Pokalen skänktes en gång av Öv Mortimer Sederholm till A7 officerare för att stimulera till förbättrade färdigheter i fälttjänst. Efter tävlingen samlades kamratföreningen till den årliga festmåltiden

till Sancta Barbaras ära. 23 medlemmar slöt upp i Visby Arbetarförenings fina lokaler där högtidsmiddagen intogs. Middagen bestod av "havets läckerheter", en underbar filé och avslutningsvis bärtoppad glass. Sancta Barbara hedrades med sedvanlig artillerisallut. Kamratföreningens ordförande Anders Nilsson höll tal och kvällen avslutades med traditionsenlig dragning av "Barbaralotterna". Tack alla vänliga sponsorer som gjorde prisbordet så dignande. Sylve Nilsson, Leif Svensson, Tobbe Holmberg och Calle Malmberg utgjorde årets kommitté och vi ser redan fram mot 2016.

TEXT CALLE MALMBERG

FOTO MATS RUNANDER

Längst t v Sven-Ove Alfström, Göte Nilsson, Urban Eskelund, Anders Nilsson, Stefan Melin och Björn Wizén. Från A 9 med ryggen mot kameran major Anders Rönqvist.

A 7 kamratförening fick Artilleriregementets standar, modell bord, av Johan Pekkari, chef Artilleriregementet i Boden, A 9. Han besökte med några ur sin stab A 7 kamratförening torsdag 4 juni. Ett intressant sammanträffande då 4 juni 1711 tillfördes artilleri till Gotland. Överste Pekkari informerade om artilleriets utveckling de senaste åren och berörde då även Gotland. Efter mötet på Gotlands Försvarsmuseum överlämnade överste Johan Pekkari standaret till Anders Nilsson, ordförande A 7 kamratförening.

TEXT GÖRAN HELLSTRÖM

FOTO MATS RUNANDER, GÖRAN HELLSTRÖM

Luftvärnsvänner

När ni läser detta är vi mitt uppe i nyårsfirandet, hemma eller hos släkt eller vänner. Det fysiska året liksom kamratföreningsåret 2015 kan summeras. Alla planerade aktiviteter har genomförts men antalet deltagare hade kunnat vara högre. Vid utflykten "I spåren av kustartilleriet" 22 augusti deltog bara 7 medlemmar (9 med ciceron och undertecknad). Fördelen var dock att alla fick plats i en minibuss. Planen för 2016 är lika med föregående års, men ingen utflykt är planerad. En överraskning i år var den inbjudan vi fick till studiebesök vid den lvbataljon, som i början på november övade på Gotland. Ett tjugotal medlemmar deltog i det mycket uppskattade besöket. Vem kunde för bara några år sedan ana att en hel lvbataljon skulle överskeppas till ön för övning? Det var f.ö. en stor övning, det deltog också förband ur bl.a. P 4, T 2, F 17, Flottan och två hemvärnsinsatskompanier från hemvärnet på fastlandet. Nästan som KFO på den gamla "goda" tiden.

Det händer mycket annat i vårt luftvärn och i försvaret som helhet, som också är positivt. Jag tänker bl.a. på att grundutbildningen, som tidigare var på 3 månader med ett antal månaders befattningsutbildning därefter, fr.o.m. 2016 kommer att variera mellan 7-11 månader, beroende på befattning, och därefter befattningsutbildning. Vi är nästan tillbaka till det som gällde under värnpliktstiden! Någon som är förvånad? Uppsättandet av 18.stridsgruppen på Gotland har satt igång,

rekryteringsannons var införd i pressen i slutet av oktober. Gruppen om ett mekskyttekompani och ett stridsvagnskompani skall enligt regeringsbeslut vara på plats 2018. Det är många hinder på vägen och jag tar mig friheten att vara skeptisk till att tidsplanen håller.

För att överbygga glapet till det nya robotsystemet, rb 98, är på plats, tillförs den modernaste versionen av rb 70, rb 70 D, redan 2015. Skillnaden mot tidigare versioner är bl.a. att det nya systemet har mörkerkapacitet, förkortad reaktionstid och automatisk målföljning. Det är fantastiskt, robotsystem 70 infördes i luftvärnet för 40 år sedan.

Vår förening lever i högsta grad, vi har t.o.m. fått en handfull nya medlemmar och vi är vid årsskiftet 182 stycken och ekonomin är fortsatt mycket stabil.

Alla medlemmar med anhöriga tillönskas ett gott slut på 2015 och ett Gott Nytt 2016.

RUTGER U:SON EDWARDS
ORDFÖRANDE LV 2 KF

Bli medlem i Lv 2 kamratförening

Kamratföreningen står öppen för alla som har varit **värnpliktig** vid Lv 2 (Lv 3 G, Lv 2 G) eller varit **anställd** på Lv 2 eller **tilhört krigsförband** vid Lv 2 eller annan person som **visat intresse** för förbundet.

Medlemsskap kostar bara 50:-per år. Postgiro 61 07 90-8. Ange din adress (så kommer tidskriften KFT hem i din låda, telefon och epostadress samt naturligtvis ditt namn.

Vill du ha mer information så kontakta valfri person i styrelsen

Årsavgift 2016

Årsavgiften för 2016 är fastställd till 50 SEK. Om allt fungerat har du fått eller får snart ett brev med betalningskort och information. Vi ber dig att senast 31 mars betala årsavgiften på pg 61 07 90-8, Lv 2 kamratförening. OBS! att f.d. förbandschefer och hedersmedlemmar är befriade från årsavgift. I infobrevet framgår vilka medlemmar som redan betalt avgift för 2016 och i vissa fall längre.

@ Anmäl din e-postadress

Och styrelsen värdar ännu en gång till de som ännu inte anmält e-postadress. Gör det till rutger.edwards@swipnet.se. Och kom ihåg att anmäla adressändring och ändring av e-postadress till adress enligt ovan.

Styrelsen

Kallelse till årsmöte 2016

Årsmötet hålls onsdag 9 mars med början kl. 1830 i museet i Tingstäde.

Anmälan om deltagande senast måndag 7 mars till ordföranden på 076-83 93 230, 0498-26 40 15 eller rutger.edwards@swipnet.se.

Motioner skall vara ordföranden tillhanda senast måndag 29 februari.

Samling på ÖoB parkering senast kl. 1800 för de som önskar samäkning till Tingstäde.

Efter mötet helsubventionerad måltid.

Hjärtligt välkommen!
Styrelsen

Styrelse

Ordförande	Rutger Edwards
Vice ordf	Fredrik Hård af Segerstad
Sekreterare	Bertil Olsson
Kassör	Torsten Enström
Ledamöter	Ingemar Fransson, Kjell Pettersson, Ingemar Gutenberg

www.lv2kamratforening.se

I:a majmiddag i G:a Uppsala med flaggan i topp på bordet. Fr v Uno von Corswant, Eva Larsson, Leif Larsson, Lennart Härdell, Maria Berglund, Göran Hellström och Marita Eneqvist.

Bassetträff i Uppsala

Detta år pekade gyrot på Uppsala där Leif och Eva Larsson var årets värdar. Dagen och natten var sista april med massor av festivitas hos Alter Mater. Något som vi glatt bidrog till.

De första löven var nyligen utspungen och lyste välkomnande i en skir grön nyans. Vi bassar har sedan länge lämnat det gröna bakom oss och bär nu allehanda färger. En av de större begivenheterna är försränningen, Sveriges största studentevenemang, som genomförs på Fyrisån i hemmabygda flytetyg.

Under gemensam ledning tog vissa en skön promenad till slotet med Gunillaklockan, engelska parken, halvhalt vid Carolina Rediviva för mösspåtagning, domkyrkan och universitetsbyggnaden. Där OD hälsade våren med ett knippe forsande vårsånger.

Till middagen i Sävja samlades alla för att inta en härlig vårmiddag; välkomstdrink, Prosecco, italienskt vitt bubbel, grön färsk gotländsk sparris med primörer, hollandaisesås, parmesanflarn och halstrade pinjenötter med Hugel Gentil, vitt från Alsace och därefter helstekt torsk i ugn med potatistomp,

Sandefjordssås med kaviar och gräslök, grönsaker och räkgarnityr och i glasen Laroche, vitt från Bourgogne, till dessert en ljuvlig chokladtryffeltårta på mandelbotten med hallonculoise och vispad grädd.

Ja, så skall bassetträffar göras. Nu för 46:e gången.

TEXT OCH FOTO: GÖRAN HELLSTRÖM

Traditionell samling framför biblioteket, Carolina Rediviva. Från balkongen hälsar universitetets rektor våren välkommen och direkt efter sker mösspåtagningen. Flaggan är Gotlands Nations och förs av dess fanbärare Fredrik Dahlström.

Verksamhetsplan 2016

Verksamhetsplanen för 2016 följer i stort planen för 2015. Inbjudan att delta i Fredsbaskrarna Gotland föreningsmöten med föredrag kommer att ske även detta år. Mötena med Freds-baskrarna kan på det varmaste rekommenderas. Ärtluncherna med eller utan föredrag i Marinstugan har blivit mycket uppskattade, så det fortsätter vi med. Vi kommer också att fortsätta med att subventionera i hög utsträckning och att erbjuda anhöriga att delta.

28 januari

Styrelsemöte kl. 1830 i Frivillighuset

9 mars Årsmöte

18.30 i Gotlands Försvarsmuseum.

Samling senast 18.00 på ÖoB parkering för de som önskar samåkning. Anmälan om deltagande senast 7 mars till Rutger Edwards 076-83 93 230 eller rutger.edwards@swipnet.se. Motioner skall vara Rutger Edwards tillhanda senast 29 februari. Efter mötet helsubventionerad måltid.

17 mars Föreningsmöte*

18.30 med föredrag (prel) i Marinstugan.

21 april Ärtlunch

11.00 i Marinstugan. En anhörig per medlem får delta. Helsubventionerad lunch.

28 april

Styrelsemöte kl. 1830 i Frivillighuset.

6 juni Nationaldagsfirande

Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. Samling 11.45.

8 juni

Luftvärnsregementets kamrater 1/2016 utkommer.

15 september

Styrelsemöte 18.30 i Frivillighuset.

20 oktober Föreningsmöte*

18.30 med föredrag (prel) i Marinstugan.

25 oktober Oktoberfest

i Gotlands Försvarsmuseum med medverkan av luftvärnsstrålkastare och målflyg.

10 november Ärtlunch

11.00 i Marinstugan. En anhörig per medlem får delta. Helsubventionerad lunch.

17 november

Styrelsemöte kl. 1830 i Frivillighuset.

5 december

Luftvärnsregementets kamrater 2/2016 utkommer.

15 december Julbön

15.00 i Visby domkyrka.

27 december

P 18-A 7-Lv 2-KA 3 kamratföreningars tidskrift utkommer.

* arrangör Fredsbaskrarna Gotland

In memoriam

Löjtnant Jonas Berggren avled den 30 januari 2015. Jonas var född 23 februari 1963 och gjorde sin värnplikt vid I 22 i Kiruna. Han sökte som officersaspirant vid Lv 2 och blev frivilliganställd från nyåret 1985, genomförde FOK (Förberedande officerskurs) vid LvSS sommaren samma år för att lära sig grunderna som luftvärnare. Han var elev vid Officershögskolans skoldel system robot 70 september 1985 till augusti 1986 och genomförde sedan praktikdelen vid Lv 2 med placering på GBS (Gruppbefälsskolan) och en lva-pluton. Fänriksutnämningen kom den 1 juni 1987. Utbildningsåret 87/88 var han placerad på en robot 70-pluton. Hans reella tjänstgöring på Lv 2 blev sammanlagt kortvarig. Redan i mars 1988 fick han placering på beredskapskompaniet, som lydde under P 18, och därefter var han elev vid KHS AK (Krigshögskolans allmänna kurs) september 1989 till juni 1990. Utnämningen till löjtnant skedde 20 juni 1990. Jonas Berggren sökte och fick tjänstgöringsplacering vid kavalleribataljonen vid I 1/Fo 44 i Stockholm fr.o.m. 25 juni samma år och fick transport fr.o.m. 15 april 1991. I 1997 års rulla står han som tillhörig K 1 men placerad på I 1/Fo 44. Han torde ha sökt avsked 1998 eller 1999, då han inte står upptagen vare sig som yrkes- eller reservofficer i 1999 års rulla. Jonas Berggren var både i tjänsten och privat mån om ett prydligt uppträdande och han var en gladlynt person.

Vi minns våra bortgångna kollegor med värme.

Rutger U:son Edwards

Överstelöjtnant Bo Nordén gick ur tiden den 13 oktober 2014 och var född 9 mars 1937. Han blev fänrik vid Lv 4 1962. 1967/68 var han elev vid AIOS (Artilleri- och ingenjööfficersskolan) och efter ett ytterligare ett år på Lv 4 blev han kommanderad till Lv 2, där han som kapten blev placerad som ställföreträdande kompanichef på 11.kompaniet perioden 1 oktober 1969 t.o.m. 30 september 1970. Han fick transport till Lv 2 1970 och efter året på vårt förband tjänstgjorde han några år på AKS (Arméns kompaniofficersskola) i Uppsala. Perioden 1 oktober 1976 t.o.m. 30 september 1979 tjänstgjorde han på Milostab Ö i Strängnäs för att sedan återkomma till Lv 2 som chef för 11.kompaniet 1 oktober 1979 t.o.m. 30 september 1980. Därefter påbörjades en mångårig tjänstgöring i flygvapnets organisation i Stockholm och i Uppsala-området. Utnämningen till överstelöjtnant kom 1 april 1987 och han gick i pension 1 januari 1993.

Civilt var Bo Nordén mycket engagerad i ridsporten på riksnivå, där han innehade ansvarsfyllda befattningar och gjorde betydelsefulla insatser. Bl.a. var han involverad i Ryttrar-VM i Stockholm 1990. Sedan många år var han bosatt i Ekolsund strax söder om Uppsala.

Rutger U:son Edwards

Överstelöjtnant Göte Lundqvist avled den 25 mars 2015 och var född den 25 februari 1936 i Karlsborg. Han påbörjade sin militära utbildning vid Lv 1. Då beslutet kom att lägga ner förbandet 1961, valde Göte att fortsätta sin yrkesbana vid Lv 4, där han blev fänrik 1961. Som en följd av det kommenderingssystem, som då fanns, tjänstgjorde Göte vid Lv 2 1965-1969. 1980 sökte han befattningen som utbildningsofficer, eller C utb (chef utbildnings-avdelningen) som det då hette, vid Lv 2 och fick därmed också transport till förbandet fr.o.m. 1 april 1980. Han befordrades till överstelöjtnant 1 april 1981. Fr.o.m. 1 oktober 1986 innehade han en befattning vid Fortifikationsförvaltningen i Eskilstuna och efterträdde då en annan Lv 2: are, Åke Linnerhed. Han pensionerades 1 april 1996.

Göte Lundqvist var mycket intresserad av fysisk träning och var en framgångsrik idrottsman. Han kunde ibland uppfattas att ge okonventionella order och uppgifter under övningar, men intentionerna var alltid goda och han var i grunden en hyvets person. Han bodde vid sitt frånfälle i Eskilstuna men gravsattes i sin barndoms hembygd. Göte upprätthöll kontakten med Gotland även efter flytten härifrån genom sina döttrar.

Rutger U:son Edwards

Luftvärnet 70 år – en resumé över åren 1980-2012.

Luftvärnet blev självständigt truppslag 1942. En bok om luftvärnets historia gavs ut 1980. Boken "Luftvärnet vid millennieskiftet - en resumé av åren 1980-2012" gavs ut till 70-årsjubileet och beskriver huvudsakligen utvecklingen under åren 1980-2012 men även kortfattat förbandens historia före 1980, materielutveckling, krigsförband mm.

360 sidor med många bilder, flera i färg. CD-skiva med luftvärnets alla marscher medföljer.

Boken kostar endast 100 kronor. Porto tillkommer. Berställt av Rutger Edwards, rutger.edwards@swipnet.se 0498-26 40 15 eller

Arne Ekman visar resterna av pjäsbunkern vid batteri Hultungs för fr.v. Erik Engström, Lennart Hägström, guiden, Torsten Palmqvist, Lars-Inge Hägle, Ingemar Gutenberg och Lars-Ola Olin.

Utflykt i spåren av kustartilleriet

Lördag den 22 augusti gjorde kamratföreningen en utflykt på norra Gotland "I spåren av kustartilleriet". Vår ciceron var f.d. majoren vid KA 3, Arne Ekman. Sju medlemmar och en kamrat från KA 3 kamratförening deltog. D.v.s. alla fick plats i minibussen.

Avfärd skedde från ÖoB parkering i Visby 08.00 och kosan ställdes till marindelen vid museet i Tingstäde, där Arne Ekman och Lars-Ola Olin mötte oss, varefter Arne tog till orda. Inledningsvis fick vi en orientering om de pjäser, som står uppställda i pjäsparken, och som alla ingått i KA 3 krigsorganisation och därefter om övrig materiel som är utställd i skans IV. Sedan

gick färden norrut med stopp vid f.d. brigadstabsplatsen insprängd i berg vid Rute, nu avyttrad och i privat ägo. Nästa stopp var vid platsen för 21 cm batteriet vid Hultungs. Kvar finns några byggnader och i terrängen kullar som visar var skyddsrum, pjäsplatser m.m. en gång fanns. Vid en pjäsplats finns betongrester av pjäsvärnet, som gav en uppfattning om pjäsens storlek. Före lunch såg vi på KA 3 f.d. kasernområde, där byggnaderna nu inrymde olika företag och högskola. Så var t.ex. kanslihuset ombyggt till studentlägenheter. Suverän lunch på kallrökt lax i två varianter intogs sedan på Bunge vandrarhem.

Framför 12/70-pjäsen vid Flyg & Marin i Skans IV, Tingstäde, står fr.v. Arne Ekman, Lars-Ola Olin, Lennart Hägström, Ingemar Gutenberg, Lars-Inge Hägle, Mats-Ola Jespersson, Erik Engström och Torsten Palmqvist.

Styrkta till kropp och själ fortsatte färden över Bombfältet med f.d. batteri 3 och övningsfältet Vialms/Trälge, där bl.a. försök med kustrobot gjordes på 60-talet. Vid Kapellshamnsviken besökte vi platsen för den minstation, som en gång blev rikskänd som en av de första, där undervattensverksamhet i form av bandspår och avslitna kablar konstaterades. Vår rundtur avslutades på Lotsbacken i Slite, som döljer en nu plomberad bataljonsstabsplats och varifrån man kan se platserna för nedlagda minstationer och batteriplatser, bl.a. det då toppmoderna 12/70-batteriet.

Här avslutades vår rundtur, som gick i strålande sensommarväder med temperaturen pendlande mellan 22 och 24 grader. Det var inte mycket av det svunna kustartilleriets historia som Arne Ekman inte fick med i sin berättelse. Som tack fick han boken "Luftvärnet vid millennieskiftet".

TEXT OCH FOTO: RUTGER EDWARDS

Ovan.
Morgonuppställning, troligen i kasern I (nuvarande Skattehuset), då årsklassen tidvis var förlagd där medan kasern II (Atheneskolan) byggdes om. Längst t.v. en motorcykelordonnans.

Till höger
Tvgning i fält

Unika bilder från svunna tider

Från pjäsgruppchefen Henrik Henrikson, som gjorde sin värnplikt vid Lv 2 1967-68, har vi fått ett antal unika och intressanta bilder, som visar glimtar från vardagens tjänstgöring.

TEXT RUTGER EDWARDS
FOTO HENRIK HENRIKSSON

Övning i skydd mot flyganfall eller eldöverfall mot fordonskolonn. Lägg märke till att soldaten har gevär m/96. Automatkarbin ak 4 infördes vid denna tid, sannolikt har inte alla soldater ännu utrustats med det nya vapnet.

Fr.v. Jim Bjurquist, Kent Grönström, Leo Lövdahl, Bertil Olsson, Lars-Ola Olin, Lotta Karlsson, David Davidsson, Leif Karlsson, Ingemar Gutenberg, Holger Nyberg, Börje Kavhed, Lars-Inge Hägle, skymd Fredrik Hård af Segerstad, Henrik Hagström, Jesper Andersson, Mats Lövdahl, Göran Hellström och Erik Kraft.

Officerarna är fr.v. förvaltare Niklas Haglund, major Lars Folkesson, kapten Mattias Hiller och major Roger Wahlbeck.

Tillredning av "rations".
Närmast Lars-Inge Hägle och Leif Karlsson.

Luftvärnsbataljon övade på Gotland

I början av vecka 45 tilltransporterades 61. luftvärnsbataljonen med färja till Gotland och genomförde övning på södra delen av ön till början av v 47. Samtidigt övades hela det förrådsställda stridsvagnskompaniet med skarp-skjutningar på Tofta och förflyttningar till bl.a. Slite. Det var nästan som i forna tider då stora krigsförbandsövningar genomfördes på höstarna. Det var imponerande att se när bataljonen, stödd av trafikenheter från Träng-regementet, lotsades in på Visborgsslätt för rangering från transportorganisation till taktisk organisation. Fordon stora som hus och inte en enda kanon!

Söndag 15 november blev kamratföreningen inbjuden till studiebesök. 18 medlemmar mötte upp vid väggarget i Stånga, där logistikkompaniet var grupperat. Stabschefen och f.d. Lv 2:aren Mats Lövdahl hälsade välkommen. Deltagarna fick en orientering om övningen, dagens luftvärn och lite om framtiden. Förutom logistikkompaniet besöktes ledningscentraler och en eldenhet robot 97 Hawk. Ett spännande inslag var lunchen. Då förbanden inte hade kokgrupper, utspisades alla med de moderna, och dyra, s.k. rations. Det är frystorkad mat som värms i vatten, upphettat på kemisk väg. Närande och gott, men det lär bli tjugigt i längden. Fördelen är väl bl.a. att var och en styr sina egna måltidstider.

Trots det inte allt för trevliga vädret, var det ett mycket uppskattat besök och regementet ställde som alltid upp på allra bästa sätt. På frågan om hur de såg på ett framtida Lv 6 G blev det däremot bara ett snett leende.

TEXT: RUTGER EDWARDS

FOTO: GÖRAN HELLSTRÖM, STEFAN BRÄTT

Ärtor med Tingstäde radio

Höstens ärtlunch med föredrag gick av stapeln torsdag 5 november, enligt tradition i Marinstugan. 17 medlemmar och anhängare fick höra på ett föredrag av f.d. löjtnant Rikard Wärff, som berättade om Tingstäde radios historia.

Inledningsvis berättade Rikard Wärff om sin väg till Tingstäde radio, som började med värnplikt i flottan med tjänstgöring som telegrafist på jagare och isbrytare. 1970 fick han som civil anställning vid radion men påbörjade senare en militär utbildning. Redan 1902 inrättades en gniststation för förbindelse mellan fastlandet och Gotland i Flottans batteri i Fårösund. 1909 fick den benämningen Gotlands gniststation. 1912 flyttade stationen in i Tingstäde fästning och den 10 december 1912, då stationschefen fick sina instruktioner, räknas som startdagen för Tingstäde radio. 1914 mobiliserades stationen med en bemanning av en underofficers-korpral, 3 korpraler och en matros. 1922 blev namnet Gotlands radiostation och 1929 fick den även uppgift att vara meteorologisk station. 1935 byttes namnet ånyo till Tingstäde radiostation.

Rikard Wärff var med ombord på expeditioner till Arktis med isbrytarna Ymer

och senare Oden och visade vackra bilder från expeditionerna. Tingstäde radio och dess föregångare var grupperade i Tingstäde från 1909, Follingbo från 1963 och avslutningsvis i Visby och militärstabsbyggnaden från 1996. Nedläggningen kom år 2000, då tekniken gjort att uppgifterna kunde skötas från annat håll.

Som tack för det intressanta föredraget fick Rikard Wärff boken "Luftvärnet vid millennieskiftet" och varma applåder var efter restaurang Visborgs utsökta ärtor och pannkakor intogs. Rikard Wärff fick dock njuta av ostpaj.

TEXT OCH FOTO: RUTGER EDWARDS

Föredragshållaren Rikard Wärff.

Fr.v. Tore Hansson, Åke Hansson, Ingemar Gutenberg, Lennart Högström, Jim Bjurquist, Leif Karlsson och något skymd Torsten Palmquist lyssnar på föredragshållaren Rikard Wärff.

Luftvärn på Gotland igen!

61.Luftvärnsbataljon (med stöd av Lv6 övriga enheter) genomförde i början av november 2015 bataljonsövning på södra Gotland. Jag kommer i artikeln beskriva förbandet och genomförandet av övningen.

61.Luftvärnsbataljon är den största enheten vid Lv 6 och består av bataljonsstab och fem st kompanier (Ledning, Logistik, Robot 97, Robot 70 och Livkompani).

Totalt finns dagligen omkring 325 kontinuerligt anställda vid bataljonen (officerare och gruppbefäl/soldater sk GSS/K).

Normalt deltar bataljonen årligen i en större förbandsövning med andra förband (under augusti 2015 i Arméövning och Flygvapenövning) och två bataljonsövningar i egen regi.

Vi har sedan flera år utvecklat samarbetet med flygvapnets förband där vi under samövningar bl a kan få tillgång till kvalificerat flyg (tex JAS 39 Gripen). I början av året startade planering tillsammans med flygvapnet inför höstens bataljonsövning och övningen på Gotland formades.

Under våren fortsatte planeringen med en mängd möten inom Lv 6 och med andra förband för att i juni genomföra rekognosering och samverkan på Gotland i syfte att förbereda övningen.

En övning av denna dignitet kräver inte minst en omfattande logistik planering såsom transporter och förnödenheter.

För transport till och från ön chartrades ett fartyg från Destination Gotland, dessutom transporterades delar av förbandet med flyg (TP 84 Hercules).

Förbandet (under övningen ca 300 personer och ca 150 fordon) lämnade med huvuddel Halmstad tidigt tisdag 3 november och var ca ett dygn senare grupperat för att lösa uppgift på Gotland.

Under övningen transporterades även ca 70 soldater ur 62. Luftvärnsbataljon med flyg till och från ön för att förstärka förbandet. Dessa tillhör kategorin deltidstjänstgörande personal som normalt är inkallade några tillfällen per år.

Intresset för övningen var stort både från media och från Försvarmakten i övrigt då vi mottog en mängd besök. Flera andra förband tex P 4 och Trängregementet genomförde också övningar på ön under samma tidsperiod.

Vill i sammanhanget också rikta ett stort tack till Försvarmaktens delar på Gotland för ett bra stöd under planering och genomförande av övningen.

Mats Lövdahl på Gotland i juni.

FOTO GÖRAN HELLSTRÖM

MATS LÖVDAHL, MAJOR STABSCHEF 61.LUFTVÄRNSBATALJON

Officer vid Lv 2 1994-2000. Sedan år 2000 placerad vid Lv 6, har b la tjänstgjort som kompanichef och stf chef Grundutbildningsbataljon.

KA 3 vänner

Ännu ett händelserikt år för kamratföreningen är snart till ända. Strax före årsskiftet 2014/2015 avslutade vi avvecklingen av vårt förbandsmuseum i Fårösund och hade så smått påbörjat återuppbyggnaden på den nya platsen i Tingstäde. För kamratföreningens arbetsgrupp har det varit en intensiv och stundom arbetsam vinter och vår med att bygga upp den nya marindelen av Gotlands försvarsmuseum. Den 31 maj, på Tingstadedagen, kunde vi stolta och rätt nöjda inviga den nya museidelen. Invigningsförrättare var Barbro Ahlqvist som 1988 var en av de drivande krafterna bakom KA 3 förbandsmuseum. Du kan läsa mer om den nya marindelen i en särskild artikel i tidningen.

En annan av årets höjdpunkter var kamratföreningens återträff sista helgen i augusti. 15 år efter KA 3 nedläggning samlades vi, 135 förväntansfulla KA 3-vänner, på Fårö kursgård för att umgås och minnas det som en gång var. Det blev en i alla avseenden lyckad helg med besök på Bungenäs, en middag på kursgården som sent ska glömmas och ett uppskattat besök vid vår nya marindel i Tingstäde. Vi passade också på att fira kamratföreningens 70-års jubileum denna helg. Vi planerar nu för att genomföra nästa återträff 2018 då KA 3 skulle firat sitt 80-årsjubileum.

Vid Gotlands Försvarsmuseums årsmöte den 9 april invaldes KA 3 kamratförening som medlem i förbandsmuseet. Jag invaldes samtidigt som styrelseledamot på två år.

Vårt eget årsmöte avhölls som tidigare på nationaldagen. Då vi i år inte hade att genomföra nationaldagsfirandet i Fårösund hade vi förlagt årsmötet till Tingstäde. Gotlands Försvarsmuseum övertog från och med i år traditionen med att genomföra nationaldagsfirande med militär prägel från KA 3 kamratförening. Militär prägel innebär att såväl musikkår som fanvakt och fanborg med frivilligorganisationer och kamratföreningar deltar. Tyvärr hade Gotlandsmusikens blåsorkester fått lämna in sina uniformer, men marschmusiken höll samma höga klass som vanligt. Runt 400 personer hade sökt sig till Tingstäde. De var nöjda med vad de hört och sett. Gotlands Försvarsmuseum har förvaltat arvet efter KA 3 kamratföreningens nationaldagsfirande på ett bra sätt. Evenemanget har framtiden för sig då jag tror att många uppskattar det högtidliga och lite strama med fanvakt och musikkår. De som vill ha ett modernare firande får åka till Almedalen i Visby där fanvakt och uniformerad personal inte längre är välkommen. Efter årsmötet och nationaldagsfirande fick årsmötesdeltagarna och nationaldagsfirarna möjlighet att bl a besöka marindelen.

Både lillejul och ärtmiddag har genomförts med stigande deltagantal och är riktiga ljuspunkter i tillvaron under årets mörkaste tid. Läs mer i artiklarna här intill.

Arbetet med minnesboken har fått stå tillbaka för arbetet med återuppbyggnaden av marindelen. Vi siktar på att komma igång ordentligt det kommande året.

I Facebook-gruppen "KA 3 kamratförening" är vi i skrivande stund 320 medlemmar. Inte bara fd KA 3 anställda utan även tidigare värnpliktiga och andra som har ett intresse av vår verksamhet är med i gruppen. Genom denna informationskanal uppdaterar vi kontinuerligt vad som händer i kamratföreningen, medlemmar lägger upp bilder delger oss andra personliga minnen. Ni som är med i gruppen har tex kunnat följa hela den stegvisa uppbyggnaden av marindelen i Tingstäde. Så om du ännu inte är med så gör slag i saken – håll dig uppdaterad, gå med i gruppen.

15 år efter att KA 3, A 7 och Lv 2 avvecklades och 10 år efter P 18 nedläggning och avmilitariseringen av Gotland, har nu verkligheten återigen hunnit ikapp våra styrande politiker och militära ledning. Återigen har man konstaterat att Gotland är en ö mitt i Östersjön och som återigen behöver ett försvar om vi ska vara militärt och säkerhetspolitiskt trovärdiga. Just nu, i skrivande stund, pågår rekrytering till Stridsgrupp Gotland. Ca 300 personer ska rekryteras och placeras härute. Samtidigt letar marinen efter en ny bas för fartygsförbanden för att möjliggöra ett mer frekvent uppträdande öster om Gotland. För tre år, 2012, sedan lämnade marinen och Försvarsmakten marinhavnen i Fårösund. Denna hamn, väl skyddad från vädrets påverkan, som uppfördes samtidigt med KA 3 och som fram till KA 3 nedläggning hade utvecklats till att kunna ta emot alla marina fartyg, inklusive våra ubåtar, finns fortfarande kvar. Det är dags att handläggare på Högkvarteret och Fortifikationsverket lägger gammalt groll med fastighetsägaren åt sidan och förutsättningslöst väger in marinhavnen i Fårösund som ett reellt alternativ till framtida basering av fartyg på Gotland. Att inte göra det är i mina ögon tjänstefel om nu det uttrycket fortfarande finns kvar. Men ni förstår vad jag menar.

Jag vill avslutningsvis tacka Gotlands Försvarsmuseum och dess styrelse för lämnat stöd under flytten och uppbyggnaden av vår marina del i Tingstäde.

Ett tack även till Joachim Kuylenstierna för det stöd som lämnats kamratföreningen i olika avseenden under det gångna året.

Jag önskar dig och de dina ett gott slut på 2015 och Ett Gott Nytt År

Lillejul – en nostalgisk höjdpunkt för gamblingar

Den 13 december 2014, på självaste Lucia, samlades vi, 38 fd officerare som tjänstgjort på KA 3 på fd kompoftmässen för att fira traditionsenlig "lillejul". Att flera av deltagarna tagit sig till Fårösund från fastlandet för att delta i denna traditionstyngda tillställning var särskilt trevligt.

Vid den inledande samlingen med glögg och pepparkaka informerade jag om flytten av vårt förbandsmuseum från Fårösund till

Näst äldste subalternen, Pontus Martelleur instruerar di gamble inför transportmomentet.

Tingstade och lite tankar inför framtiden.

Subalternerna Kermit L (ÄS, äldste subaltern), Pontus M (NÄS, näst äldste subaltern) och Peter N /YS, yngste subaltern) tog där- efter befälet. Gubbarna indelades i grupper och fick, efter kort förberedelse och under stor tidspress, ge prov på sina teoretiska och praktiska kunskaper inom områdena KA-kunskap, gotländsk geografi och transporttjänst. Ett trevligt upplägg av subcorpset som uppskattades av di gamble. Vad mån- de bli- va 2015?

Under tiden som aktiviteterna pågick dukades julmaten fram. Lagad och vackert upplagd av våra fantastiska damer Eva Weinebrandt, Lena Bolin och Gun Wallin.

Under måltiden sjöngs självklart flera av de snapsvisor vi förknippar med lillejul på KA 3. "Vem sade ordet", "Än en gång därän", "Röda havet", "Husarvisan" mfl. I sanning en manskör som inte skäms för sig i något körsammanhang. Åtminstone inte då det gäller att framföra "mässånger".

Och vad är väl en lillejul vid KA 3 utan att få höra Viktor Rydberg dikt "Tomten" framförd på gutamål av Sven B.

Innan vi bröt taffeln avtackade Hibbe (L-O Corneliusson) damerna i köket med en liten julgåva som tack för en mycket god måltid.

Under den allmänna förbrödringen (tyvärr inga kvinnliga officerare närvarande) efter maten visade Per Ferrington bilder från sin tid vid regementet vilket höjde stämningen ytterligare.

Jag tycker det är ganska fantastiskt att vi 14 år efter KA 3 nedläggning, en fredag i mörkaste december, kan samla så många av regementets tidigare officerare till fest. Ett utslag av KA 3-andan?

RUTGER BANDHOLTZ
GAMBLING

Nationaldagen 6 juni

Firas 2016 på Gotlands Försvarsmuseum i Tingstade. Frivilligorganisationer, föreningar och klubbar kommer att bilda fanborg.

11.45 Samling Gotlands Försvarsmuseum
12.00 Flaggan hissas, Högtidstal, Gotlands Officerskör, GotlandsMusikens blåsorkester, Fanvakt ur Gotlands Hemvärn, kanonsalut. Servering av kaffe, saft och bullar.

Kamratförenings årsmöte 2016

Årsmötet planeras att hållas vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstade i anslutning till nationaldagsfirandet den 6 juni då även ett besök vid den nyuppsatta marindelen kommer att göras. Kallelse med tid och plats utsänds under våren 2015.

Årsavgiften för 2016 är oförändrad

Medlemsavgiften för 2016 är endast 100:-, sätts in på bg 718-4732, ange namn och årsavgift 2016. Har du flyttat, meddela din nya adress. Likaså om du har ny e-post-adress.

TIDSKRIFTSFOND

Fondens syfte är att ekonomiskt underlätta utgivningen av tidskriften. Många har hörsammat vårt upprop genom åren och lämnat generösa bidrag. Allt efter vars och ens plånbok. Det har definitivt underlättat för tidskriftsverksamheten. Frivilliga bidrag mottages tacksamt på bg 718-4732, märk bidraget med "tidning".

Ordförande
1.vice ordförande
2.vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Klubbmästare
Information

Rutger Bandholtz
Arne Ekman
Mats Larsson
Eva Weinebrandt
Jan Frändfors
Bernt Weinebrandt
Rutger Bandholz

Återträffen 2015 - årets höjdpunkt

Mingel innan middagen.

En av årets stora begivenheter för kamratföreningen var återträffen sista helgen i augusti. Förra återträffen avhölls 2010, 10 år efter KA 3 nedläggning. 2014 års årsmöte beslutade att 10 år mellan återträffarna är för lång tid och bestämde att en återträff 2015 skulle genomföras. Och så blev det. Ett klokt beslut inte minst mot bakgrund av att av kamratföreningens medlemmar varken blir yngre eller fler med åren. Vi passade även på att fira kamratföreningens 70-årsjubileum under återträffen.

Redan på fredagen installerade flera av deltagarna sig på Fårö kursgård som utgjorde basen för återträffen. En enklare måltid intogs på fredagkvällen. Collba framförde sin vana trogen några "sånger" i bästa M.A. Numminen-stil. Hög stämning och en bra start på återträffen.

Lördagens program inleddes i filmsalen i vår gamla skolbyggnad. Jag kunde där hälsa ett drygt hundratal KA 3:are välkomna. Att se så många samlade i filmsalen fick mig att tänka på alla förbandsorienteringar vi genomfört där. Efter att jag informerat om kamratföreningens verksamhet det senaste året, då inte minst

flytten av vårt förbandsmuseum till Tingstäde, och även tagit upp några framtidsfrågor rörande minnesboken över KA 3 och framtida återträffar tog Joachim Kuylenstierna plats på scen.

Han berättade om den utveckling som pågår på vårt gamla befästningsområde Bungenäs och även vad som händer på det f d kasernområdet. Bungenäs är en av de större byggarbetsplatserna på ön just nu och är långt ifrån färdigutbyggt.

Överstelöjtnant Jens Ribenstrand från Amfibieregementet informerade sedan om förbandet och dess mångfacetterade verksamhet. Det ställdes många frågor om bla det nya personalförsörjningssystemet med anställda soldater och sjömän. Hans genomgång rätade ut många frågetecken som vi som inte längre är kvar i försvaret hade om verksamheten. Alla var dock inte övertygade om förträffligheten i det nya försvaret. Ett och annat "det var bättre förr" kunde höras bland deltagarna.

Före lunch på restaurang Utsikten, fd markan, hann vi med ett besök i Kustateljén i fd fredsförådets lokaler.

Efter lunch bar det av med buss till Bungenäs för att på plats se

Festmiddag för 135 personer. Härligt, skönt och fullsatt.

den utveckling och förvandling som pågår där. Bungenäs matsal, kalkladan och några av de mer spektakulära nybyggna passerades. Ett mycket uppskattat besök.

Till middagen på lördagskvällen anslöt de sista av de 135 deltagarna. Efter välkomstdrink och en stunds mingel intogs så platserna i den för kvällen till ära röd- och gulprydda matsalen. I sanning en skön syn för en kustartillerist. Det blev en i alla avseenden lyckad afton med många tal, många sånger, många historier berättade, många skratt och en ljudnivå som sannolikt fått vilket skyddsbud som helst att avbryta tillställningen. Det är svårt att återge och beskriva denna middag, den måste ha upplevts på plats. Jag låter bilderna återspegla en del av vad vi som deltog upplevde.

Efter en välbehövlig sömorgon avslutades återträffen med ett besök vid Gotlands Försvarsmuseum och dess nyorganiserade marindel, dvs efterföljaren till KA 3 förbandsmuseum. Jag kunde på plats visa upp vad vår arbetsgrupp åstadkommit under vinter och vårens arbete. Även om vi inte är helt klara med alla detaljer så var besökarna nöjda med resultatet.

I och med besöket vid marindelen så avslutades 2015 års återträff. En intensiv och nostalgisk helg var till ända. Att 135 KA 3 vänner sluter upp och deltar i en träff 15 år efter regementets nedläggning tycker jag är fantastiskt. Det var något särskilt med vårt KA 3 och den samhörighet vi kände då förbandet fortfarande var aktivt.

Att arrangera en återträff av denna omfattning är inte gjort i en handvändning. Planeringen startade redan efter förra årsmötet. Bernt och Eva Weinebrandt och Per-Jan Carlsson ur kamratföreningens styrelse har ansvarat för detta. De har all heder av genomförandet av 2015 års återträff tillsammans med en rad personer, ingen nämnd, ingen glömd, som hjälpt till i kulisserna. Därom vittnar inte minst alla de tack som kommit oss till del från nöjda deltagare.

2018 skulle vårt regemente firat 80-års jubileum. Vid de diskussioner som fördes under återträffen har jag och styrelsen uppfattat att det finns ett kraftfullt önskemål att då genomföra nästa återträff.

Det blir så – vi ses igen i augusti 2018

RUTGER BANDHOLTZ

KA 3 Kamratförening 70 år

-en vital 70-åring gratuleras

Kamratföreningen bildades den 17 juni 1945 och dess förste ordförande var överste Cederlöf. Den hade funnits i 37 år innan GK/KA3 fick sin första förbandstidning "Nytt från GK/KA3". Dåvarande chefen GK/KA3, överste Torsten Engberg, skriver i första numret av tidningen: "Informationsbehovet är stort. Kanske större än någonsin tidigare. Medlemmarna i kamratföreningen – en viktig förankring i samhället – känner säkert ett behov av att veta hur vi förvaltar arvet".

Själv hamnade jag på GK-staben i början av 1980-talet som CGK/KA3 sekreterare. Jag blev även sekreterare i Kamratföreningen. Så småningom blev jag även redaktionssekreterare i "Nytt från GK/KA3".

För att sprida bättre vetskap om Kamratföreningen skulle vi ta fram en logotype. Det skulle bli ett lyft. Utrustad med en medlemsnål styrde jag kosan till Ritkontoret där den duktiga Eva Björkman tog fram en bild som i valfri storlek kunde användas vid olika tillfällen. En mindre modell användes sedan till en stående annons med uppmaning till medlemskap i Kamratföreningen samt uppgift om medlemsavgift. I förbandstidning nr 2/84 fanns logotypen publicerad för första gången.

Där skriver nästa chef GK/KA3, överste Urban Sobéus om upptaktsmötet: "Föreningen fick inledningsvis c:a 180 medlemmar och i pressklippen som finns bevarade, vilken folkfest årssammankomsten och kamratmötet kunde vara. Man samlades vid busstationen och det var en högst civil och mycket munter skara som ställde upp och marscherade mot KA3:s matsalar. I täten gick musikkåren och närmast efter kom den stöddige Gunnar Berg med svenska fanan och hela Fårösund var ute för att titta på eller vara med i tåget". (Gunnar Berg var civilanställd vid GK/KA3 och var vaktmästare på fritidshemmet, det som nu är rivet. Han var en kraftig och glad person.) Den 17 juni 1984, på dagen 39 år senare, har Gotlandskustartilleristerna årssammankomst och kamratmöte i samband med regementets dag. Det vore trevligt om alla Gotlandskustartillerister, unga som gamla, kunde ställa upp den 17 juni nästa år. Vi firar då nämligen 40-årsjubileum. Blir vi många vid årets möte, då har vi möjlighet att blåsa nytt liv i Gotlandskustartilleristerna och därmed skapa goda förutsättningar för jubileumsfirandet 1985".

I samband med regementets dag och invigningen av skolbyggnaden, hölls även årsmötet i Kamratföreningen.

Vid styrelsesammanträdet 7 september 1984 beslutades att föreningen Gotlandskustartilleristernas 40-årsjubileum 1985 skall firas i form av en särskilt anordnad "Regementets dag". Denna form av firande ger arrangörerna största möjlighet att för jubilarerna visa upp "ett regemente i tiden". Den kommitté som samma dag tillsattes bestod av Urban Sobéus, Barbro Ahlqvist, Per Widgren, Gösta Ekelund och Manfred Pettersson. Kommittén hade som uppgift att bl.a. utforma jubileumsprogram. (Nytt från GK/KA3 4/84). Jag fann en bild från årsmötet på ORF-mässen 6 november 1986 med vice ordf Per Widgren som mötesordförande. Jag hade fäst upp Kamratföreningens fana på väggen.

När jag ser bilden kommer jag att tänka på en artikel som flagjunkare Arthur Jernhall har skrivit (Nytt från GK/KA3 3/86). Den handlar om inköp av denna fana i början av 50-talet. Han var då sekreterare i föreningen och skriver: "... och jag föreslog att vi skulle börja samla in pengar till en fana. Överste Haglund var tveksam och ville fundera på saken, men när årsmötet genomfördes hade jag med ett antal teckningslistor och föreslog då att en insamling skulle ske". Insamlingen blev lyckosam och till slut, med bidrag även från

Underofficerssällskapet, fick man samman beloppen man behövde, 1800 kronor. Arthur Jernhall avslutar med: "Det fanns då ingen vid GK/KA3 som hade så mycket i månadslön".

Vid detta årsmöte valdes överste Håkan Söderlindh till ordförande. Vid årsmötet 1987 valdes överste Anders Hammarskjöld till ny ordförande. Året därpå firade GK/KA3 50 år med ett digert program med bland annat invigningen av förbandsmuséet i den så kallade Franska Kasern. C:a 3000 personer besökte förbandet denna dag, bl.a. flera tidigare förbandschefer.

Ingen kunde då ana att förbandet skulle läggas ned tolv år senare. Nedläggningen innebar att kamratföreningen tog på sig ansvaret för förbandsmuséet. Materiel som tidigare inte fått visas för allmänheten skulle tillföras muséet. Ett tungt arbete. Hela skötseln kom nu att vila på Kamratföreningen. Det verkligt tunga ansvaret låg nu på ordförandena, först övlt Anders Berlin och sedan övlt Rutger Bandholtz och dess medlemmar.

År 2013 kom så beskedet att muséet skulle avvecklas och integreras med Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. Ett oerhört arbete som pågick under hela år 2014.

Jag som tidigare haft glädjen att få vara med att planera och inreda muséet i Franska Kasern var ledsen över nedläggningen.

Den dag det nya muséet skulle invigas fick jag äran att klippa bandet. Det var placerat i ingången till det samma dag nyöppnade flygmuséet, som tidigare legat i Visby.

På väg till KA3 museum passerades den intressanta pjäsparken. Inkommen i museilokalen, Skans IV, blev jag mycket glad över det fina arbete som nedlagts av kunniga medlemmar i Kamratföreningen.

Under de femton år regementet varit borta har Kamratföreningen anordnat nationaldagsfirandet i Fårösund intill muséet, en fin tradition, svår att överta. Trevliga aktiviteter har under åren anordnats för medlemmarna. Det senaste tillfället var den fantastiska "Återträffen" på Fårö Kursgård den 29-30 augusti med stort deltagande. Ett ytterligare bevis på en välskött Kamratförening.

70-åringen gratuleras och önskas god fortsättning.

BARBRO AHLQVIST

MÅNGÅRIG MEDARBETARE PÅ REGEMENTET

Ärtmiddag 5 nov 2015

1.
Vom söde ordet?
Skål här vid bordet!
Blänkande pärla,
våra klingor krusas för Dig.
Källarvalv djupa
säger oss supa.
Muckstörer med sitt hjärta uti hand
släcker törsten med ett ta en tår på tand.
Höj om pokalen!
Helan för till sällhetens land

3.
Punschen kommer, punschen kommer,
God och varm.
Vettet svaret, droppen rinner
Ner i tårn.
Skål för alla minnen,
Dem vi snart ej ha.
Då ett glas med sinnig punsch
Vi hunnit ta.

4.
Titel: Röda havet
Vi gingo ned till Röda havet.
Vi lägo i där minst en kvart.
Men inte blev vi röda av et,
men Röda havet det blev av a-a-art!
/: Men utav akvavit
människan till kropp och själ
blir oskudsfull och vit. /

2.
Än en gång därän, bröder!
Än en gång därän!
Förjöm den urgamlas seden!
Intill sista man, bröder,
trotsa vi hat och vreden!
Blankare vapen sågs aldrig i en här
än dessa glasen,
kamrater i gevär!
Än en gång därän, bröder,
än en gång därän!
Svenska hjärtans djup,
här är din sup!
Livet är så kort, bröder!

Livet är så kort!
Lek det ej bort, nej var redo!
Kämpa mot allt trott, bröder!
Kämpa mot allt trott!
Tänk på de gamle som skred
fram utan tvekan i floder av champagne
styckta från början av brännvin från vårt
land!
Kämpa mot allt trott, bröder!
Kämpa mot allt trott!
Svenska hjärtans djup,
här är din sup!

5.
"Sov du lilla videung"
Kom nu lilla punschen min.
Följ nu efter supen.
Snart skall du åka in
ner igenom strupen,
till mitt stora magpalats,
där det finns så mycket plats.
Kom nu lilla punschen.

Välbesökt ärtmiddag på

För andra året har kamratföreningen fått möjligheten att avhålla den traditionella ärtmiddagen i Bungenäs matsal. Tidigare ärtmiddagar har deltagarantalet varit runt 30 personer. Men i år passerades det antalet med råge. I år kunde vi räkna in 42 förväntansfulla KA 3:are vilket fick arrangörgruppen att darra lite på manschetten. Förra året var vi 33 deltagare och vi tyckte det var lite trångt då. Men efter ändrat lite på bordens placering löste det sig galant.

Förra årets lite ovanliga förrätt, sill med tillbehör, fanns med även i år. Så trots att Joachim Kuylensstierna inte hade möjlighet att delta i år, vilade ändå lite av hans ande över tillställningen då han var den som föreslog införandet av denna stämningshöjande förrätt. Det är inte ofta det sjungs snapsvisor vid en ärtmiddag, men en rad av våra gamla snapsvisor sjöngs med klar och hög stämma.

Hög var också stämningen under kvällen. Vad annars är att förvänta när kamratföreningen samlas till fest

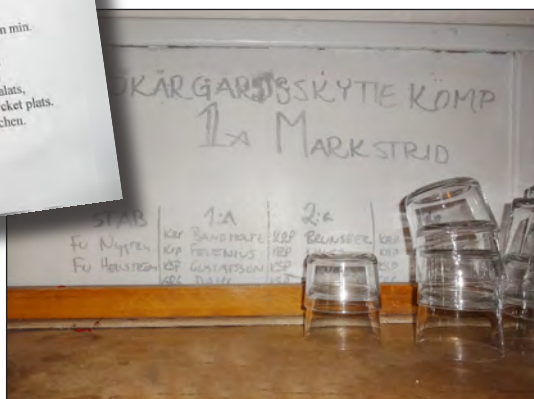
Att anordna en fest av denna omfattning kräver mycket arbete både i förberedelser, genomförande och efterarbete.

Allt detta har vi Eva, Bernt, Lena, Bolle(Ingemar), Gun, Bert-Ola och Janne F att tacka för. Ett stort tack till er! Med sådana medarbetare är det lätt att vara ordförande i kamratföreningen.

Många med mig räknar med en repris nästa år. Vi får plats med några till kring borden. Och "mobmaten" räcker några mid-dagar till.

Denna misddag kräver dessa drycker

Bungenäs matsal - minnen från fornstora dar.

TEXT OCH FOTO
RUTGER BANDHOLTZ

Mer bilder från museet

Mojnerpjäsen i nyskick efter Ingemar och Lena Bohlins idoga arbete.

En av Jan-Erik Ohlsson minor i Skans IV.

De här pjäserna får en nybyggd hall att stå i sommaren 2016

Vårt förbandsmuseum

På ny plats och i ny skepnad

Barbro Ahlqvist håller saxen högt efter ha klippt bandet till Gotlands Försvarsmuseums nya del – den marina, vid invigningen 31 maj. Fanfarblåsare var Sten Lindberg, klippare Barbro Ahlqvist, invigningstalare Rutger Bandholtz och välkomstare Rolf Larsson.

För ett år sedan var KA 3 förbandsmuseum avvecklat. Alla saker som inrymdes i Franska kasern var nedpackade och flyttade till sin nya plats i skans4 i Tingstäde. Redan i november hade kanoer, både fasta och rörliga, flyttats till Tingstäde. Epoken i Färösund var avslutad för museets del.

Onsdagen den 13 januari i år påbörjade vi arbetet med att bygga upp den nya marindelen ingående i Gotlands försvarsmuseum. Målet var att vara så klara att vår del var visningsbar till den 31 maj då invigning planerades samtidigt med att Tingstädedagen gick av stapeln. Hur vi skulle utnyttja de lokaler vi disponerade i Skans IV hade vi i stort planerat under hösten. Det var nödvändigt att få det någorlunda rätt från början. Att flytta kring Skjutbord m/37, PA-31 eller en 4-meters inbas mer än en gång var absolut inget vi ville göra. Likaså hade vi målat alla lokaler innan materielen anlände.

Två dagar i veckan arbetade vi hela våren fram till invigningen. Vi satte upp nya väggar för att kunna avgränsa utställningsföremålen till rätt funktion och tid. Klädde vissa väggar med skivor och tyg för att kunna sätta upp foton, tavlor och kartor. Mycket av informationsmaterialet från Franska kasern kunde vi återanvända.

Det gick inte att få in allt som visats i Franska kasern utan vi var tvungna att prioritera vad vi skulle visa upp. Det som hittills fått stå tillbaka är en del av de äldre eldledningarna, sjukvårdsutställningen och sakerna i "trossrummet". Inte heller alla tavlor vi visade i Franska kasern fick plats.

Fördelning i Skans IV

De fyra "skepp" och korridoren utanför har vi disponerat så här :

1. Sammanställningsplats (spl) m/ä. Skjutbord m/33-37, sid- och längdkorrektionsbord m/38, 4m inbas, PA 31, eldledningsplats (epl) 710 från batteri Ljugarn (LN)

2. Artillerieldledningssystem 724 (del av), robot 52 med styrplats, robot 17, 12 cm granatkastare, sammanställningsplats och eldledningspatrull.

3. Minstation m/ä, kontrollerbara minor i gotländska mineringar, fasta och rörliga minsystém som ingått i krigsorganisationen på Gotland. Modell av brygga från minutläggare, signalflaggor.

4. Kustförsvaret på norra Gotland, Carlsvärds fästning, Krimkriget, Färösunds kustposition, KA 3 från uppsättningen av förbandet 1938 till nedläggningen 2000.

Korridor: Cheferna för KA 3, KA 3 musikkår, Marinvarvet, granater och eldrörsgravyrer, utrustning för gudstjänst i fält.

I alla skepp och i korridoren återfinns flera av konstnären Erik Olssons tavlor med historiska motiv.

Pjäsparken

Pjäsparken städades av och både Trelge- och Mojnarpjäsen hann vi måla om innan vi anmälde "Klart för invigning"!

Den 31 maj, i hällande regn, kunde vi så inviga den nya marin- och flygdelen av Gotlands försvarsmuseum. Invigningsförrättare var Barbro Ahlqvist som var en av de ansvariga för att organisera KA 3 förbandsmuseum som invigdes till KA 3 50-årsjubileum 1988.

Vår del av Gotlands Försvarsmuseum har hållit öppet sex dagar i veckan mellan den 15 juni till den 5 september. Vi har tillsammans med flygdelen personal svarat som museivärd varje öppet-

Trelgepjäsen får en välbehövlig uppfräschning till invigningen av NN

Mynningsplåt monteras av Mats larsson och Bertil Eklund.

Hela historien av kustförsvaret på norra Gotland, Carlsvärds fästning, Krimkriget, Färösunds kustposition, KA 3 från uppsättningen av förbandet 1938 till nedläggningen 2000.

dag. Under denna period fick vi välbehövlig förstärkning av fem f d KA 3:are, P-J Carlsson, Kermit Larsson, Pontus Martelleur, Peter Nilsson, John Stövring. Till nästa säsong tar vi mer än gärna mot ytterligare hjälp!

Vi är inte klara med vår del av Gotlands Försvarsmuseum, det kommer nog att ta ett par år till innan vi är helt nöjda. Men att döma av besökarnas reaktioner i sommar har vi lyckats ganska bra ändå.

Innan jul kommer en ny väderskyddsbyggnad att uppföras till våra rörliga enheter, kanoner, tung kustrobot och mätstation 719. Det kommer att avsevärt komma spara underhållsarbete för arbetsgruppen i framtiden.

Och för att på ett tydligare sätt göra skäl för epitetet "marin" har vi startat ett projekt att få en helikopter, Hkp 1, mer känd som "Bananen" i visningsbart skick. Den utgick ur krigsorganisationen 1972 så det lär inte bli helt lätt att hitta reservdelar. Det finns bara två exemplar kvar i Sverige. Den andra står på Flygvapenmuseet i Linköping. Så det kan bli en attraktion om vi lyckas.

Hösten, vintern och våren kommer vi att arbeta med underhåll och fortsatt utveckling av marindelen.

Vi, det är förutom yours truly, Arne Ekman, Bertil Eklund, Bo Friberg, Jan Frändfors, Jan-Erik Olsson, Mats Larsson, Bernt Weinebrandt, Ingemar Bohlin, Lena Bohlin, Bert-Ola Wallin, Stefan Uddebrant och Stig Bjäremo. I sanning en samling verkliga entusiaster!

RUTGER BANDHOLTZ

ENTUSIAST

FOTO GÖRAN HELLSTRÖM, RUTGER BANDHOLTS

Vårt nästa renoveringsprojekt till marindelen.

I korridoren. Närmast musikkåren, utrustning fältgudstjänst, översikt av granater.

Del av utställningen i vårt andra skepp, robot 52 med styrplats.

Bert-Ola Wallin i målartagen inuti Bungepjäsen.

YY, Bertil Eklund, Jan-Erik Ohlsson, Bo Friberg, Arne Ekman och Ingemar Bolin tar en välbehövlig fikapaus i ett av skeppen.

Foto: Kristina Swaan
Så småningom B52 flög över:

Det känns som det var helt nyligen som jag berättade om verksamhetsåret 2014 och kort beskrev vad kommande år skulle innehålla. Nu är det åter dags att sammanfatta ännu ett verksamhetsår på Amfibieregementet. I vanlig ordning har förbandet genomfört en variation av olika verksamheter, jag har dock valt att enbart belysa vissa delar då artikeln annars skulle bli för omfattande.

Adenviken

Några dagar in på det nya året när de flesta funderade på hur de skulle hålla alla nyårslöften och träna bort julskinkan, var ME04 på väg mot Adenviken utanför Somalias kust. Sveriges och marinens fjärde EU-insats i Operation Atalanta skulle snart inledas. Under perioden februari fram till maj, skulle EU-styrkan skydda fartyg mot piratattacker och möjliggöra hjälptransporter till nödställda i regionen. Sveriges bidrag bestod bland annat av stridsbåtar, helikoptrar, Combat Camera och viss stabspersonal. Ställföreträdande chefen för amfibiebataljonen, överstelöjtnant Anders Åkermark var chef för den svenska kontingenten. Hela styrkan var utgångsgruppad ombord på det nederländska amfibiestridsstödfartyget HNLMS Johan de Witt.

Det var första gången som stridsbåtskonceptet användes i den här typen av insats vilket överlag fungerade mycket bra tillsammans med det nederländska fartyget och de svenska helikoptrarna. Självklart finns det som alltid utvecklingsområden när något provas för första gången och deltagande personals erfarenheter och lärdomar är därför viktiga att ta tillvara inför framtida motsvarande insatser. Sammanfattningsvis kan sägas att det här konceptet och samarbetet absolut bör utvecklas.

Övningsverksamhet

Parallellt med insatsen i Adenviken fortsatte verksamheten för fullt på hemmaplan som bestod av allt ifrån förberedelser inför kommande rekrytutbildning till planeringsarbete inför årets övningar. Både större och mindre övningar har under året duggat tätt, störst fokus har dock varit på Hemvärnsövningar, den multinationella övningen BALTOPS och den nationella marina höstövningen SWENEX. BALTOPS genomfördes i södra Sverige, Östersjön och i Polen där cirka 4 500 personer från 17 olika nationer deltog. Huvudsyftet var att öva och träna enheters uppträdande i större multinationella styrkesammansättningar. Övningen fick ett enormt stort intresse både från media men också från allmänheten. Det ökade intresset för försvars- och säkerhetspolitiska frågor kan kopplas till det försämrade omvärldsläget inte minst i vårt närområde. Debatten om Sveriges eventuella medlemskap i NATO har under året också intensifierats då Sverige bland annat deltagit i Natoleda övningar vilket troligen också är en bidragande orsak till intresset. Debatten fick ny energi när två amerikanska bombplan av modellen B52, skulle delta i BALTOPS och dessutom flyga över svenskt luftrum vilket aldrig tidigare hade skett. Jag blev fullkomligt nedringd av både media och allmänheten som ville ha all tänkbar information kring planen, inte minst om de var kärnvapenbestyckade. Övningsområdet i Ravlunda där den gemensamma landstigningen och överflygningen skulle ske, fullkomligt exploderade av intresserade besökare som redan tidigt på morgonen hade placerat filter och picknickkorgar för att på plats kunna följa övningen. Förbandet möttes av enbart positiva "supportrar" och uttryckte sitt gillande till att Sverige övade.

Samövningar med NATO är ingen ny företeelse, men medias

rapportering kring övningar har ökat vilket säkert kan ge intrycket av en stegrad samverkan.

Hemvärnsförband får en allt viktigare roll i Försvarsmakten

Det har skett en enorm utveckling både vad gäller materiel men framförallt bedrivs det i dag kvalitativ utbildning och övningsverksamhet som i sin tur leder till ökad förmåga. Ett ökat aktivt deltagande vid krigsförbandsövningar och fler som söker sig till Hemvärnet, är en tydlig signal på ett ökat försvarsintresse även inom Hemvärnet.

Under drygt två veckor i oktober var det dags att fokusera på försvar av det egna territoriet och svenska intressen. Genom sjöfartsskyddsoperationer skulle svensk import och export via Göteborgs hamnar skyddas. Drygt 1300 personer deltog i den marina höstövningen SWENEX som i huvudsak genomfördes på Västkusten. Förutom att fokusera på nationella uppgifter var syftet också att samöva marinens förband i en integrerad marin insatsstyrka i samverkan med andra maritima aktörer, bland annat kustbevakningen och sjöfartsverket. Att samöva marina förband är viktigt för att kunna stärka den gemensamma marina förmågan. Mycket fungerade bra men självklart finns behovet av återkommande maringemensamma övningar.

Enheter från förbandet har utöver de stora övningarna representerat regementet i andra övningar. Exempelvis bordningstroppen tillhörande bevakningsbåtkompaniet som deltog i den multinationella övningen Trident Juncture i medelhavet, där syfte var att vidmakthålla och utveckla bordningsförmågan.

Grundläggande militär utbildning och pliktpersonal

Jag hoppar osökt in på nästa ämne, utbildning av rekryter och pliktpersonal. Precis som tidigare år har förbandet genomfört ett flertal omgångar grundläggande militär utbildning, GMU. Den senaste avslutades i början på november och genomfördes samtidigt på Berga, i Göteborg och på Gotland med gott resultat. Redan i mitten på november inleddes nästa GMU som består av cirka 50 rekryter med inriktning på Hemvärnet. Från och med nästa år införs GMU ny, vilket bland annat innebär att dagens tre månader långa utbildning förlängs för olika kategorier. En utredning gällande nuvarande GMU har visat att en längre sammanhållande utbildning ger bättre utbildade soldater. Grundutbildning mot hemvärnet kommer därför att omfatta 4-7 månader och utbildning mot kontinuerligt och tidvis anställda kommer att omfatta 9-12 månader.

I december 2014 fattade regeringen beslut om att ge Försvarsmakten rätt att med tjänstgöringsplikt kalla in pliktpersonal för repetitionsutbildning. Bakgrunden är det försämrade omvärldsläget och nödvändigheten att upprätthålla krigsförbandens operativa förmåga. Med anledning av beslutet genomförs repetitionsutbildning under tio dagar med fokus på stridsbåtsförare. Beslutet är för oss positivt då det är ett verktyg för oss att upprätthålla förmågor.

Avslutningsvis lite kort om framtiden. Som alltid står förbandet inför spännande utmaningar, men det är också utmaningar som utvecklar. Nästa år kommer också innehålla både utbildningar och övningar med fokus på förbandets unika operativa förmåga att verka där vatten möter land.

Delar ur amfibiebataljonen förflyttades med helikopter under BALTOPS. Foto: Kristina Swaan

Alla funktioner inom förbandet övades under SWENEX, bland annat sjukvården. Här omhändertas en "skadad" soldat på ett mycket trovärdigt sätt. Foto: Kristina Swaan

Överstelöjtnant Anders Åkermark kontingentschef för ME04 genomför befodringsceremoni i Den-Helder. Foto: Mats Nyström

B52 flög över skånekusten och genomförde en fingerad minfällning, de fortsatta sedan en kurs ned mot Danmark och Bornholm där de fysiskt fällde övningsminor som flottans fartyg senare rörde. Foto: Kristina Swaan

Fokus på insats och övning

Stridsbåtar dockar xxx under övningen BALTOPS
Foto: Kristina Swaan

Posttidning B
FÖRSVARSMAKTEN
P 18, A 7, Lv 2, KA 3 kamratföreningar
Poste Restante
Göran Hellström
621 00 VISBY

Du behövs i Hemvärnet!

Hemvärnet har till uppgift att verka över hela konfliktskalan - från stöd till samhället vid svåra påfrestningar i fred till väpnad strid i krig. Hemvärnet är en del av Försvarsmaktens insatsorganisation och utgör nästan hälften av Försvarsmaktens personal. Hemvärnsförbanden är ett krigsförband med huvuduppgifterna skydda, bevaka, och ytöverbaka och skall även stödja samhället vid kris.

Välkommen till Gotlands hemvärnsbataljon.

Gotlandsbataljonens område omfattar hela Gotland. Majoriteten av all personal i förbandet är hemmahörande här. Bataljonen tillhör Amfibieregementet, Amf 1. Förbandet är traditionsbärare för Gotlands regemente, P 18.

Bataljonen består av en bataljonsstab med ledningspluton, två stycken bevakningskompanier, ett insatskompani, samt en båtpluton och en flyggrupp.

Vad passar dej?

Intresseanmälan på www.hemvarnet.se
eller kontakta

Bengt Boman 0700 91 54 15 bengt.boman@mil.se

Gunnel Åkerbäck 0705 95 59 63 gunnel.akerback@mil.se

FÖRSVARSMAKTEN

HEMVÄRNET

GOTLANDS HEMVÄRNSBATALJON